Butun dunja pirulitarlarь birləşiniz

QЬZЬL ƏZBEKISTAN

ajrьm bahasь 5 tijin

Əzbekistnn mərkəzij fьrqumь, Samarqand Okrug fьrqumь, Əzbekistan mərkəzij ьçraqumь. və Əzbekistan mərkəzij kəsəbələr şurasьnьn fikir tarqatucьsь

1925-nci jьldan başlab cьqdь

abuna bahasь								ədrislər
1 ajqa		3 ajqa		6 ajqa		1 jьlqa		*Başqarma*
som	t.	s.	t.	s.	t.	s.	t.	Samarqand Nərimən kəcəsi 6.
1	10	3	30	6	50	12	—	*Baş kənter:* fьrunza kəcəsi 8. tilifun myhərrir—586 məs'yl katьb—587 baş kənter—17

№ 62 (1568) seşənbə 18nci mart 1930-inci jьl № 62 (1568)

Jaşasьn butun dunja kommunasь

parьz kommunasьnьn ь'lan qьlьnqanьqa 59 jьl toldь. Lenin fьrqasьnьn rəhbərligidə dunja kommunasьnь tyzəçəkmiz

59 inci

By kyn bytyn prolijarijat işcilər sinifinin kyraş tarьxьda birinci mərtəbə ь'lan qьlьnqan prolьtarьjat diktəturasьnь və unьn qьsqa bir myddət icidə Fьrənsijə burzuazьjasi tamanьdan jemirilib kəmmynərlərnin minlərcəsini atьb xatьn-balalarьnь dunьjanьn kişi kərməgən byrcəklərigə bədərqə qьlьb, minlərni qamab azablab kəmmyna bajraqьnь qanqa bojalqanьnь esləjdilər.

Kəmmynanьn şu zamannьn ьqtьsadьb və ьçtьmaьb şarajьtlaridan tutqan xatalarь bar edi. Amma, bu xataar dunьja prolьtarьjatьnьn kəpitəlizim bilən toxtavsьz kyrəşinin temir təçribələrinin jənə cьnьqьşьqa dərs boldь. Işcilər hazьrqь kyraşləri maldanьda kəmmynanьn təçrbələrini hьsabqa alьb, Frənsijə burzuazьjasь tamanьdan kəmmynalarnьn qanьqa bojalqan bajraqlarьnь əzlərinin kəpital bilən bolqan kyraşlərinin qalaba nьşanь qьlьb bələnd kətəriş ycyn carcamas kyraş alьb barmaqdalar. Parьz kəmmynasьnьn 59-nci jьlь kəpitəlizim sesteməsidə buxran və tənliknin həmmə vaqtdaqьdan həm kycəjgən vaqtь. Kəpitəlizim sisteməsidə hazьr jənі bazar, xammal mənbə'li ycyn kyraş kycəjyvi arqasьda icki qarama-qarşьlьqlar ətkyr ən aldь.

Kəpitəlizim dunjasь əzinin istəbilizətsijənin cyryş çarajanь kycəjgənlikdən, sanaatda rətsijənəlizətsijə ətkəzib minlərcə işci və işci xatьnlarnь kəcəgə taşladь. Hazьrqь kyndə işsizlərnin sanь 20 melijonqa jetdi. Bu ahval şybhəsiz kəpitəlizim tənligiain anьq kərinişləridən bittəsi. kəpitəlizim sestiməsidəgi tənlik bilən bir qatarda işcilər sьnfinin ьnqьlabь hərəkəti kycəjgəndən kycəjib baradь. Germənijə, Frənsijə, Pəlşə, Əngilijənin sanaat rajonlarьda (Rər, Lydzə, Bombaj) bolьb ətkən iş taşlaşlarь bunьn çanlь şahidi.

Mystəmləkələrdə mehnətkəşlərnin ьqtьsadьь xuquq ycyn bolqan talaşlarь kejingi vaqtlarda sьjasь kyraş şəkilini aldь.

Işcilər sinifi və mystəmləkə xalqlarьnьn bu rəvişdə kycəjgən kyraşləri, sosьjal-faşьst hykymətlərnin qьlьcь, pələməti, tyrməsinin kən rəvişdə işgə salьnьşьqa qaramasdan kycəjməkdə, kenəjməkdə.

Bunьn ystigə jer kyrrəsidə birdən-bir prolьetarьjat dektaturasь hykym syrgən SSSR nьn dəhşətli syr'ətləri bilən sosьjalьzьm qurulьşьnьn 5 jьllьq pьlanьnь, ьrqamьznьn jolbaşcьlьqь astьda, işcilər sinfinin ьçadь kycləri, ьnqьlabь qajratlarь tartьlqan haldь muvaffaqьjat bilən bəçərilə barьşь, şora qьslaqьnьn sosьjalьzьm sanaatь və prolьetarьjatьnьn jetəkciligidə qajtadan qurulьşь, kəlxozcьlьq hərəkətinin qьşlaqnьn asasь ammasьnьn kycli tolqinьqa əjələnişi, ilgərigi Rysijə kəpitəlizimidən mьras bolьb qalqan cirik eski turmuş ornьqa jəni sosьjalьzьm turmuşi, jəni sosьjalьzьm mədənijətinin orьnlaşuvьbolar arqasьda SSSR nьn bytyni dunьja prolьtarьjatьnьn vətən bolьşь, dunьja ьnqьlabьnьn ocaqь bolьşь ь'tьbarьnьn kyndən-kyn kətərilişi, dunьja çahangirlərinin SSSR gə bolqan qarşьlьqьnь həmmə vaqtdaqьdan həm keskinləşdirədi.

Dunьja burzuazьjasь bu kyngə qadar şoralar eligə qarşь (hər qandaj ьflas usullar bilən) hər bir şəkildə hycymini qьlьb kərdi.

Hazьr kəpitəlistlər həc kərilməgən formada şoralar ьttьfaqьqa qarşь „al-kiş" lər kəmpənijəsini acdь. Bu kəmpənijənin əsil maqsadьnь jaşьtşь ycyn, „SSSR də din sьquda, dingə ьşanqucьlar ta'qьbda, din xьzmatcьlarь əldirilədirlər" degən eflas qasьdlarьn majdanqa taşlab, bu işgə, bytyn sistimə tə'sirhidə qan ickycilik, faxьşlьq, Buzuqlьq, adamlarnь tirikləj kyjdiriş, vaxşьlьk bilən tanьlqan „xudanьn orunbasarь" papalьq taxtinin hazьrqь egasi və faşьzьmnьn "gylii" roma papasь XI Pij ni saldьlar. Uhazьr „ezilgən rys xalqьnь", „bəlşevizimnin sьqьşьdan" qotqazьş ycyn bytyn qunьja daqь din xьzmatcьlarьqa muraçaat nama jubardь və 19-inci mart kyni SSSR qa qarşь „ьbadət kyni" jə'ni—şoralar eligə səlib juruş kyni" deb ь'lan qьldь.

Bu „xamьlьq" muraçaatь Əngilijə, Amrьqa, Romanьjə, Pəlşə degi din başlьqlarь tamanьdan qabul qьlndь. Papanьn bir ьflasь hərəkətinin segnalь ьslam dini ruxanьlarьqa maxsus jubarьlmaqan bolsa—da, ular əzlərinin bu „muqaddas hərəkətnin" əsli maqsadьda çanbazlьq qьlьşqa tajjar ekənlərini bildirib qojqanlardьr.

Roma papasь, SSSR də xaqьqьь fən—bilimgə asaslanqan haqьqьь mədənijət tyzilə jatqanьsosьjalьzьm qurula jatqanь arqasьda diinnin mahьjatь miljənlər tamanьdan tyşynilib, u miljənlərnin əzqollarь tyşyncələri bilən ьbadatxanalarnь bekitişlərini, dun asasьnьn ciri başlaqanьnь jaxşь bildi. Bu fəkt, fahşlьq və qan ickycilik ənənəsinin tepəsidə ultьrqan XI Papa Piini işgə salqan qunja burzuazьjasьqa mə'lym.

Ənə, „səlib jyryşi" nin əsl maqsadьnь ojqatqan amьl şu, şunьn ycyn „papa", „mama" lar və ularnьn vəli ni'məti burçuazьja ьflas məskə təgidə şoralarqa qarşь „al kiş"ləv mə'rəkəsini acdь.

Dunja burçuazьjasь Parьz kəmynəsinin 59-nci jьlь kyninin ertəsi kyni „səlib jyryşi" qьlьb pirolьtarьjatnьn 18-nci mart kynidə cьqьşlarьnьn sьjasьь əhəmmijətini bojamaqcь. Parьz kəmynəsinin dərsini ezinin temirdəj ьnqьlabьь təçtibəsigə qoşub, qьlьc, polemət, tyrmə aldьda ьnqьlabьь ьradasьnь zə'iflətməgən ьnqьlabьь pьrolьtarьjat, papanьn cirik qasьdasь aldьda zə'iflətməjdi, bəlkii jənədə kycəjtirədi, SSSR nьn çahan ьnqьlabьnьn ocaqь bolьş ь'tьbarьnь jənə kətərədi. Hazьr roma papasьnьn ь'lan qьlqanь „səlib juruşi" munasabatь bilən Germənijə. Firənsijə. Çex-bslavaqьjakəmfьrqalarьnьn „səlib jyryşigə" qarşь alьb bara jatqan işləri bunqa acьq dəlil.

Çahan burçuazьjasь bu ьflas jollar bilən SSSR gə qarşь uruş tajjarlamaqcьlar. Parьz kəmmynəsinin 59-ncь jьlьda, sosьjalьzьm quruş işlərimizdəgi syr'ə'ni jənədə kycəjtirişimiz, sosьjalьzьm mədənijətini jənədə kycəjtiryvimiz məmləkətimiznin mudafaa qabljatьnь jənədə kətərişimiz zərur.

Parьz kəmmynəsinin 59-nci jьlь kyni və dunja kəpitəlistlərinin mələji Roma papasьnьn bizgə qarşь „səlib jyryşi" SSSR nin əçrəlməslik qьsmь bolqan Əzbekistan, qьşlaq xoçalьqьnь sosьjalьzьm asasьda qajtadan quruş işlərini kylik syr'ətlər bilən alьb barьlqan, paxta pьlanьnь əməlii bəçəriş ystidə turьlqan, muştumzorlarqa qarşь sosьjalьzьm hycyminin kycəjgən və bu işlərni ətkəziş majdanьqa prolьtar çamaatcьlьqь, bətrək, kəmbaqal, orta dьjqanlarnьn fьrqamьz rəhbərligi astьda sьjasьь faalьjdtlarь əsib şularnьn ьçadьь kyc və ьnqulabьь qajratlarь kən rəvişdə tartьlqan bir pəjitgə toqrь keldi. Şunьn ycyn sosьjalьzьm qura jatqan Əzbekistanda kəpitəlizim zəmini bolqan eski turmьşnьn tərəfdarlarь muştumzor və unьn məfkyrəcilərigə bolqan hycymini on bərəbər, jyz bərəbər kycəjtirişimiz zərur. Paxta pьlanьnь tola bəçəriş SSSR sanaatьnь məhkəmləjdi və məmləkətimiznin mudafaa qabljatьnь kətərədi.

Əzbekistan mehnətkəşləri fьrqamьz və pьralьtarьjatnьn jol—başcьlьqь astqda paxta pьlanьnь tola və artьq bəçəriş bilən „papa" „mama" lar və ularnьn vəli nь'məti dunja burçuazьjasьnьn pьralьtarьjat dektatorasьqa qarşь jəni urunьşlarqa zərbə verişləri kerək və verilədi. Paxta pьraqramьnь bəçəriş eski turmuşqa qarşь bolqan hycymini jənədə kycəjtirib sosьjalьzьm turmuş mavqь'larьnь məhkəmləş bilən birgə barьşь kerək. Mənə bizə dunja burçuazьjasьnьn, pьralьtarьjat dektatorasьnь jimiriş ycyn bolqan urunьşlarьnьn jəni şəkli—Roma papasьnьn „səlib jyryşi" gə qarşь cavabьmьz.

Bəjnəlxalq ьnqьlab kyrəşcilərgə jardamqa!

Bytyn Mopr a'zalarьqa, Əzbekistannьn bytyn meh'nətkəşlərigə

Bykyn Parьz kəmmynəsigə 59 jьl toldь. Bundan 59 jьl burun Parьz kəcələri en jaxşь prolетarlərnin qanь bilən bojaldь. Parьz işcilərnin bu qahramanana qozqalanlarь mərhəmətsiz rəvişdə bastьrьldь. Parьz kəmmynəsi jьqьldь. Lekin, bytyn dunja işcilər sinfi ycyn unьn əzəmət hajatь bəkərgə ketmədi.

Şora ьttьfaqьnьn mehnətkəşləri Parьz kəmmynəsi təçribəsigə tajanьb, çahanda misli kərilməgən şora çəmi'jətini qurdьlar.

Hazьr şoralar ьttьfaqь bytyn xalq xoçalьqьnьn qьzqьn rəvişdə əskən dəvrini, sosьjalьzm asasьda qajtadan quruş dəvrini başьdan kecirməkdə. Ьttьfaq mehnəfkəşləri zor qajrat bilən jəni turmuş tyzəjatьrlar. Bytynbytyn sanaat şəhərləri əsib, şora qьşlaqь kəllektifləşməkdə və jəni zəmində qajtadan qurulmaqdadьr.

Kəpitəlizm dunjasь jənidən—jəni qarama—qarşьlьqlar arasьda qalьb, titkilənəjatьr. Bu qarşьlьqlar esə—jəni uruş, ьqtьsadьь tənliklərgə və əjnii zamanda ьnqьlabьь hərəkətnin zor kyc bilən kətərilişigə alьb baradь.

Kəpitəlizm dunjasь — sьnьş ərəfəsidə turadь. Avrupa məmləkətləridə-ginə eməs, hatta en aldьnqь kəpitəlist məmləkəti—Amrьqada sanaatnьn bir qanca nəv'ləri japьlьb, işsizlik misli kərilməgən kələmni alajatьr. Çahan burçuazьjasь ьqtьsadьь tənlikni işcilər sinfi hьsabqa, kəpitəlizm rətsijənəlizətsijəsi jolь bilən həl qьlmaqcь boladь. Bunьn nətiçəsidə hazьr bytyn jer jyzidə miljənləb işsizlər acьq əlymi aldьda turadьrlar.

Burçuazьjə, proletarьjatnьn ьnqьlabьь hərəkətini boquş ycyn mərhəmətsiz caralarnь kərəjatьr. Bunqa sosьjal demokratlər jardam qьlmaqdarar.

Burçuazьjə ətkən 1929-ncь jьlnьn faqat 9 ajlьq dəvridə-ginə 89 min kyrəşcini nabud qьlьb, 26 min kyrəşcini jərələdi və azab icigə baldь. Şundaj qьlьb biznin en jaxşь ortaqlarьmьz ьnqьlab jolьda qurban boldьlar.

Lekin, ular kətərilib keləjatqan ьnqьlabьь tolqunnь toxtatьşqa qadьr emədirlər.

Vəhşii qara kyclər, proletarьjatnьn qarşьlьqьnь sьndьra almajaçaqlar.

18-nci martda bytyn Mopr a'zalarь, bytyn mehnətkəşlər aq terrorgə qarşь nəfrət bildirib, burçuazьja ədlijəsi qolьda qurban bolqanlarnьn hьmajasь ycyn avaz kətərişləri lazьm.

18-nci mart kynidə hər bir işci, işci xatьn-qьz, kəlxozcь, mehnətkəş dьjqan, kystər, yj işidəgi xatьn-qьzlar—bəjnəlxalq ьnqьlab kyraşcilərigə jardam ycyn hərəkət qьlьşlarь kerək.

Həmmə Mopr səfigə!

Jaşasьn, bəjnəlxalq proletar ьnqьlabьnьn arqa tajancьsь—Mopr.

Jaşasьn, çahan proletar ьnqьlabьnьn təşkilatcьsь—Kəmintern

Əzbekistan Mopr Mərkəzqomь

Taçikistanqa SSSR mərkəz ьçraqomь və mellətlər şorasьnьn təbrigi

Taçikistan çymhyrijətinin 5 jьlьqь munasabatь bilən SSSR mərkəzi ьçraqomь prizidijymi Taçikistan mərkəzi ьçraqomьnьn prizidijymigə qujьdaqь təbrik bilən muraçaat qьldь:

„SSSR mərkəzi ьçraqomьnьn prizidijymi Taçikistan mehnətkəşlərini, padşahlьq və əmirlik tamanьdan ezilgən mustəmləkə ornьda, taçik xalqьnьn milli çymhyrijəti tyzylişi 5 jьlьqь bilən təbrik qьladь.

SSSR mərkəzi ьçraqomьnьn prizidijymi ymid qьladь-ki Taçikistannьn jaqьnda əz ьxtьjarь bilən şoralar ьttьfaqьqa ten xuquqlь a'za bolьb kerişi, Taçikistan ҺŞÇ nin ьqtьsadь və mədənli jyksəjişi, ьçtьmaьb qurulьşnь ken rəvişdə qojьş və Taçikistannьn şarq məmləkətlərinin namunalь ьçtьmaьb çymhyrijəti qьlьş ycyn zərur şarajьt tajjarlajaçaq".

SSSR mərkəz ьçraqomьnьn şərkatьbь: *jenykidzə.*

* * *

Millətlər şorasь prizidijyminin Taçikistan ҺŞÇ mərkəzi ьçraqomьqa təbrigi:

„Taçikistan ҺŞÇ nin davamьqa 5 jьl tolьş munasabatь bilən millətlər şorasь prizidijymi Taçikistan ҺŞÇ hykyməti arqalь işci mehnətkəş və dьjqanlarnь səmimi rəvişdə təbrikləb ymid qьladьr,kii Taçikistan çymhyrijəti mehnətkəşlərinin ken rəvişdə iştirəkləri və şoralar ьttьfaqь barca mehnətkəşlərnin bьradarlik birləşmələri bilən vyçydgə cьqaçaq.

Millətlər ьttьfaqь şorasь prizidijyminin sekretarь ycyn: *Medvedəf.*

7 bəlagə bir çavab...

Frənsijə kəmfьrqasьnьn kənferensijəsi

Kyrəşcən VKP(в) bilən fikrdaşlik

Frənsijə kəmfьrqasьnьn asasьь kəsəlləri

PARЬZ, 15 mart. Frənsijə kəmfьrqasьnьn kənfirinsijəsi „sosьjalьzmnьn şə'nlii tyzycilər şoralar ьttьfaqьnьn bolşevik fьrqasь, unьn leninci mərkəzqomь, jolbaşcьsь Istalьn„ gə buradərlik səlamь və kyraşdə fikirdaşlik ьzhar qьlьb muraçaat qьldь. Kənfirinsijə sinfii qarşьlьqlar bilən bozьlmaqda bolqan kəpitəlist xoçalьqьqa qarşь, şoralar ьttьfaqьnьn ьçtьmaьb qurlьşь sahasьda və beş jьllьqnь tərt jьlda bəçəriş toqrьsьda uluq muvaffaqьjatlar kərgənini bildirədi.

Kənfirinsijə ьçtьmaьb sanaatьnьn əsişi şoralar ьttьfaqьqa kəllektifləştirişyv asasьda, muştumzolarnь şinif bolьb jaşaşьnь tygətişkə imkanijət bergənini bildirdi.

Kənferinsijə, SSSR gə hyçym xavfь səbəbli, Frənsijə prolетarijətini hoşjarlikgə caqьrьb SSSR ni mudafaa, faşьst dektaturasьqa qarşь, prolетarijət dektaturasь ycyn şьarlarь astьda 1-nci majda ammavьь iş taşlaşlarqa hazьrlьq kərişgə caqьradь.

800 mintə fьrqasьzəktif

PARЬZ, 14 mart. Frənsijə kəmfьrqasьnьn kənfirinsijəsidə fьrqanьn təşkilii vəzifələri toqrьsьda mə'ryzə qьlqan Bertən fьrqanьn a'za və a'zalarь 38.248 tə bolьb fьrqa tə'siridə bolqan fьrqasьz əktifinin sanь 800 mintə bolqanьnь bildirdi. Fьrqanьn təşkilii boşlьqlarьqa asasьь səbəb opportunьzm, qьnqьrlьq və işləb cьqarьş jəcejkələrnin əhəmmijətlərini tyşynməslikdir. Berten işcilərni kəpləb fьrqaqa alьşnь başlaşqa caqьradь.

1930-ncь jьlnьn jənvər-fevrəl ajь icidə Frənsijə kəmsəməligə 1.000 tə kişi kirdi. Frənsijənin hər xil rajonlarьda mehnətkəşlərnin Frənsijə kəmfьrqasь qakəpləb kirə jatqanlarь bilindi. Ajnьqsa iş taşlaş bilən oralqan rajonlarda işcilər kəpləb fьrqaqa kirib buradьlar.

Tyz manapoljasьnь saqlaş caralarь

LONDON, 15 mart. Rəjternin Nьjo Dehildən bergən xabarьqa qaraqanda, Handьnьn hərəkətigə qarşьlьq qьlьş maqsadь bilən tyz manapolьjasьqa tegişli bolqan myhim qarar cьqarьlqan. Qarar bojьnca Bombaj vьlajatьnь hər bir pəlisəsigə tyz manapoljasь əməldərlərinin xuquqьnь berədi. Bunьn nətiçəsidə hər bir pəlisə cenavnigi tyzni musadara qьlьb, manapoljanь saqlaş ycyn başqa caralar kərə alacь.

Pəlşə hykymət tənligi aldьda

VARŞAV, 15 mart. Səjim məçlisidə mehnət vəziri Prьstorqa işənicsizlik bildiriş təklifi tavuşqa qojьldь. Məçlisnin başьda Bartel (baş vəziri) vəzirlərinin bittəs gə işənicsizlik bildirişni hykymət həmmə hykymətgə işənicsizlik bildiriş sanajaçaqьnь bildirdi. Kəpcilik tavuş bilən Prьstorqa işənicsizlik bildirildi.

Səjim tevərəkləridə Bartel hykyməti ьslьfa berib tənliknin davam qьlaçaqьnь ojladьlar.

Işxanalardaqь kəmmynə və kəllektifdə iş haqьnьn bərəbərligigə qarşь

MƏSKƏV, 15 mart. 12-nci martda bytyn ьttьfaq mərkəzii kəsəbə sajuzlarь şorasь huzurьda başlanqan kəmmynə və işxanalar aldьdaqь kəllektiflər təşkilatcьlarьnьn kenəşi tygəldi. VTsSPS sekretərləri Işvernik və Vejnberg iş haqlarь həmmənin arasьda bərəbər bəlinətурqan kəmmynələrgə qarşь sezlədilər. Faqat işcilərnin həmməsi bir tərif bojunca haq alaturqan işcilərni birləştirəturqan çajlarda bundaj kəmmynə tyziş mymkin. Hər tyrli ьxtьsasnь tələb qьlaturqan kəmmynədə—dedi işvernik—həmməgə bərəbər haq teləşni əməlgə qojьş dəryst eməs. İş haqь bərəbər bolqanda qujь ьxtьsaslь işcilər əzlərinin ьxtьsaslarьnь kətərişgə hərəkət qьlmasjar. Bundaj kəmmynə və kəlleltiflər işcən bolmaslar.

Tyz manapoljasьnь saqlaş caralarь

LONDON, 15 mart. Rəjternin Nьjo Dehildən bergən xabarьqa qaraqanda, Handьnьn hərəkətigə qarşьlьq qьlьş maqsadь bilən tyz manapolьjasьqa tegişli bolqan myhim qarar cьqarьlqan. Qarar bojьnca Bombaj vьlajatьnь hər bir pəlisəsigə tyz manapoljasь əməldərlərinin xuquqьnь berədi. Bunьn nətiçəsidə hər bir pəlisə cenavnigi tyzni musadara qьlьb, manapoljanь saqlaş ycyn başqa caralar kərə alacь.

Parьz kəmmynəsinin ta'rьxь

„1871-nci jьl 18-nci martda Parьzda kəmmynə ь,lən qьlьndь. Parьz kəmmynəsi—ta'rьxda proletarьjat dektətərəsinin birinci hykyməti, burçuazьja dəvlət maşьnasьnь buzьşycyn proletarьjat ьnqьlabь tamanьdan qьlьnqan birinci „urunьş" və şu buzьlqan dəvlət maşьnasьnьn çajьnь tuta alьşь mymkin həm lazьm bolqan sьjasьь şəkildir".

Lenin.

Parьz kommunarlarьnьn bərgədələridən bir koriniş

Parьzda qozqalan cьqьşьqa xajьn hykymət başlьqь Tijernin 18-nci mart ərəfəsidə millii gvərdijəni quralsьzlandьrьşqa hərəkət qьlьşь belavasьta bahana boldь. Qozqalannьn səbəbləri esə, əlbəttə, bundan cuqurraq. Bu səbəblərnin ildizləri Frənsijədə jerik sanaatnьn əsişi, uruş və jeniliş, sinfii qarama-qarşьlьqlarnьn ətkyrləşyvi munasabatь bilən vyçydgə kelgən ьqtьsadьь və ьçtьmaьb ahvalqa barьb taqaladь.

Kəmmynə faqat 72 kyn jaşadь. Bu qьsqa bir myddət icidə kəmmynərlər jer jüzigə zor qahramanlьq nəmynələrini kərsətiş bilən-ginə qalmasdan, jəni dəvlət usulьnьn birinci asaslarьnь saldьlar, ьnqьlabьь hərəkətgə baj təçribələrini berdilər. Kəmmynənin asasьь və kəttə sabaqь Mərks tamanьdan „Kəmmynistlər manifesti" gə myhim tyzətiş qьlьb kirgizildi—işcilər sinfi faqat-qьna tajjar dəvlət maşьnasьnь qolqa alьb, əz maqsadlarь ycyn işlətə almajdь, bəlkii bu dəvlət maşьnasьnь buzьşь, sьndьrьşь lazьm.

Kəmmynə dajьmьь qoşunnь bekar qьlьb, ymym xalqnь qurallandьrьş usulьnь əməlgə aşьrdь, diinni dəvlət və məktəbdən əçrətdi, butxanalarqa qaraşlь bytyn mal-myklərni millileşdirdi, əməldar adamlarnь sajlab qojьş usulьnь kirgizdi, egələri tamanьdan taşlanqan fəbriklərni işcilərdən tyzilgən şirkətlərgə berdi və şunqa oxşaş bir munca başqa işlərni işlədi.

Kəmmynənin xatalarь həm boldь. Bu xatalar həm proletarьjat ьnqьlabь kyraşinin mystəhkəm təçribəsigə kirdi.

21 nci majda versalcьlar şəhərgə basьb kirdilər. Parьz kəcələrinin hər bir metrigə egə bolьş ycyn bir həftə qanlь kyraş davam qьldь. Kəmmynərlər cipə-cip, məhəllə-məhəllə boşatьb arqaqa cekindilər. En sonqь oqlarnь, atьb, „jaşasьn kəmmynə" deb, çan berdilər.

Parьz versalcьlar tamanьdan alьndь. Parьz kəmmynəsi jьqьldь, unьn qanqa bojalqan bajraqlarь əksil ьnqьlabcьlarnьn ьflas ajaqlarь astьda basьldь, kəmmynərlər atьlqan „Perləşez" qabrьstanьda əlyklər taq-taq bolьb yjildi.

Maj ajьnьn qanlь həftəsidə hərbii sodlarnьn hykmi bilən 30 min kişi atьldь və azablandь, 38 min kişi bular icidə bir min işci xatьn və bir jarьm min jaş bala qamaqqa alьndь, 28 min kişi deniz arqasьdaqь Jəni Kəledənijəgə syrgyngə jubarьldь.

Kəmmynərlərnin qanьnь icib quturqan Tijer və Gəlifilərnin çьnajatlarь şundan ьbarat. Bularnь proletarьjat hecbir jadьdan cьrqarmajaçaq.

Rys işciləri kəmmynərlərnin işini başqa şarajьt və ahvalda davam qьldьrdьlar. Ular fьrqa rəhbərligidə kəmmynərlərnin xatalarьdan qacьb və dьjqanlar bilən alaqanь mystəhkəmləb, tam qalabaqa erişdilər və unь qollarьda tutьş bilən-ginə qalmasdan, jəni sinfsiz çəmi'jətnin anьq şəkilləlini bərpa qьla aldьlar.

Bəjnəlmiləl işcilər sinfi kəmmynə bajraqlarьqa jazьlqan şьarlar ycyn başqa şarajьtda kyraş alьb baradь.

Lekin xajьn Tijer və Gəlifelər həli həm bar. Ular jənə şaiqatsьzlanqanlar və qansьraqanlar.

Mərkis qanlь həftə toqrьsьda şundaj degən edi: „1871—nci jьldaqь misli kərilməgən dəhşətlər aldьda 1848-nci jьlda burçuazьja tamanьdan qьlьnqan vəhşətlər kərinməj qaladь. Uruş tygəgəndən kejin taq-taq bolьb yjilib jatqan əlyklərni qaj jergə çajlaşdьrьş qamь aldьda qalqan mədənijət-cindən həm" byjyk mədənijət „dir".

Biz bykyn: faşьstlarnьn mislsiz vəhşətləri aldьda hatta Parьş kəmmynəsinin dəhşətləri həm kərilməj qaladь, deb əjtə almajmьzmь? U vaqtda atdьlar və qьjnab əldirdilər, hazьr bolsa kişilərnin mijələrigə mьx qaqьb, tillərini suqurьb aladьlar. U vaqtda burçuazьja „mədənijəti" taq-taq əlyklərni qaj jergə çajlaşdьrьşnь bilməj qalqan. Bykyn satьlqan Ruma ьbadatxanalarьnьn başlьqь 11-nci Pij tamanьdan ujatsьzlarca maqtalqan həligi „mədənijət" jənidən-jəni azablar ojlab cьqarmqdakі, bularnь mijəgə sьqdьrьş ьnsan taqatьdan taşqarьdьr.

Bəjnəlmiləl proletarьjat hər kun, hər saatdaqь ьnqьlabьь kyraşqa əz ortasьdan en bəhadьr və qajur kyclərni joqatmaqda. ьnqьlab jolьda kyraşyvci minlərcə ortaqlarьmьz Pəlşə tyrmələridə, Ьtalьja zьndanlarьda, Amrьqanьn temir qafasdəj işləngən qamaqxanalarьda zarьqьb jatadьrlar, On minlərcə mehnətkəşlər bajlarnьn həşəmətli ьmaratlarь aldьda işsizlik və aclьqdan ələdilər.

Bunqlabьь hərəkətnin jəni kətərilişigə qarşь bajlar jəni-jəni aq terror, qamaq, ta'qьb, qovqun və qataqanlar bilən çavab berəjatьrlar. Tijernin avladlarь bolqan sosьjal-tsergibillər bəbalarьnьn arvahlarьnь xursand qьlьş ycyn Ьtalьja faşьstlarь bilən vəhşət majdanьda musabaqa ətkəzməkdələr

Bykyn—Parьz kəmmənəsinin ь'lan qьlьnqanьqa 59 jьl tolqan kyn.

Bykyn—çahan ьnqьlabь ycyn kyraşyvcilərgə bəjnəlmiləl qьzьl jardam beriş kyni.

Bykyn—hər xьl uruqlardan tyzilgən mehnət qoşunьnьn birlik kyni.

Bykyn—burçuazьja tamanьdan tyrmə və syrgynlərgə jubarьlьb, unda kəz kərib, qulaq eşitməgən azablarqa ducar boluvcь ortaqlarьmьzqa ьnqьlabьь səlam!

Bykyn biz, Parьz kəmmynəsi qurbanlarьnь sosьjalьzm çəm'ijəti quruş bilənmjadlaşqa təntənali və'dələr beramiz.

Biznin bykyngi şьarьmьz: „Parьz kəmmynəsi jьqьlqan bolsa həm, jaşasьn bytyn dunja kəmmynəsi!".

Ingilislər Hindistannьn tam xoçajьnь

LONDON, 15 mart. Kanservatorlarnьn „Dəjli Teleqraf" gəzitəsi Nьjo Dehlidə Handьnьn muvaffaqьjatь, muvaffaqьjatsьzlьqqa ucraqanь və una baqlanqan ymidlərnin boşqa cьqqanьnь beldirədi. Gəzitənin fikiricə, xazьrda sьjasь dьqqatnьn mərkəzi milli qonqьrasьdan mu'tadьl atalqan unsurlarqa ətgən. Gəzitənin fikiricə, bu unsurlar, Handьdan kərə kəprək nətiçələrgə erişə alaçaqlar və Hindistanqa dominiyalьq xnuquqьnь alaçaqlar.

Jaqьnda Hindistandan qaytqan lord Rəjsgejim kanservatorca „Myrning Pəst" gəzitəsi vəkil bilən qьlqan syhbətdə Handьnьn milli hərəkətinin sol unsurlarь arasьda ь'tьbarnьn joqalqanьnь və xazьrda faqat azab cekiş bilən ь'tьbarnь qajtarьşqa terişkənini beldirədi. Lord „inglislərnin Hindistanqa tam xoçajьnь" bolqanьnь və bunьn faqat Handь hərəkəti toqrьsьda bolqanьnь beldirədi.

BIZNI HEC QANDAJ КУС JENƏ ALMAJAÇAQ!

Fənlər əkədemijəsi Roma papasының сыqыşыны qaralajdы

LENINQЫRAD, 15 mart. Cet ellərdə şoralar ыttыfaqыqa qarşы qotqular davam qыlыş munasabatы bilən fənlər əkədemijəsi ilmii işçilərnin ymymii məclisi bir aqыzdan qujdaqы qararnы cыqardы:

„SSSR gə hyçymgə tajjarlanыş toqrыsыda zulmat təşkilatы bolqan cerkəvdən fajdalanыb imperijəlistlər və başlыstlar şoralarqa qarşы jəni totqu başladылar. Çordana Bыruno (məşhyr alым) nыn otqa kəjdirgənlərnin xalafы və azad ilmii fikirlərgə qarşы bolqanlar endi, burçuvazыjanыn mənfəəti jolында SSSR bilən kəmynyzimgə qarşы kyrəşgə caqыradыlar. Biz SSSR fənlər əkədemijəsinin ilmii işçiləri xuraİat vəkillərinin tyhmətkarana cыqaşlarыqa qarşы ь'tыraz qыlыb, ilmii fikirnin jyksəjişi ycyn, dunыjanыn hecbir çajында birinci pirələtərijət dəvlətidəgidək, qulaj şarajət bolmaqanыnы bildirəmiz. Imperijəlistlər SSSR gə hyçym qыlqan caqda biznin həmməmiz bir kişidək bolыb qurыlmaqda bolqan sosыjalьzmnы mudafaa qыlaçaqmыz.

Ykrəjinə əksil ынqылавсыlarынын işləri

Tətəniknin Ykrəjinəgə hyçymi Nikovskinin iştiraki bilən tajjarlanqan

XARKIF, 15 mart. Nikovskii soralqan capda Tətəniknin Ykrəjinəgə hyçymi, Pəlşə qomandanlыqынын tegişli vəkilinin rьzalыqы bilən Pəlşə hərbii təşkilati, generəl ьstavь və Pəlşə əfisərləri nazaratы astында bəçərilgənigə bqrar boldы. Tətənik generəl ьstabынын jardamы bilən şora cegərəsidə tincilik bəlimi tutqan və Ykrəjinə topraqында əz əgintlikigə azьq salьqыны terişgə tusqunlыq qыlыş və azьq jykləgən pojьzdlarnы təxtatьb nabud qыlыş və alaqanы buzuş, toqrьsьda derektif berilgən. 1921-nci jыlынын nojabьr ajында Petlyrənin iştiraki bilən kenəş bolьb, unda Tətənik ahvalынын jaxşы bolqanыны və Ykrəjinənin həmmə çajында əksil ынqылавсыlьq tydələri işlədənini, tydələr ьsjan cыqarьş, qьşlaqы bəlşiviklərgə qarşы qozqatьşqa, azьq və qorallarnы qoloa tyşyrib alьşqa entilgənlərini beldirədi.

Bularnын tə'siri bilən—dedi Nikovskii—mən başqalar bilən birgə Tətənik nin hyçymi toqrьsьda qararqa ьmza qыldым. Bu caqda Pəlşədə quralzьslanqan Ykrəjinə xalq çymhyrijatinin quşunьdan 18 min qazaq Tətənik nin ьxtьjarыqa berildi. Tətənik nin hyçymi—dedi Nikovskii—Petlyrə hykymətinin ь'tьvarыны tyşyrdi. Nikovskii bu рьlannын adьlana bolqanыqa şybhə qыla başlaqan emiş. Gunahkar bundan keijin ьstь'fa beriв, Petlyrə və Petlyrəcilikdən uzaqlaşь başlaqanыны beldirədi.

"Səliв jurьşь„oqa вiz nimə вilən çavaв вerişimiz kerək?

چپت مەملەکەتلەردە س. س. س. ر. گە قارشى ئورۇش ئاچىش بىلەن تەھدىد قىلىپ تۇرغانلىقىنى تۇممەت ۋە قۇتقۇ باشلانىشىغا ئەڭ چەگنە ۋاقىت ئوتتى. شورالارغا قارشى باشلانغان بۇ كەمپەنىيە كۆندەن-كۈن كۈچەيىپ بارا ياتىر. كەپىتەلىستلەر، (باشلاردا روما پاپاسى بولغان حالدا) بۇتۇن دين روحانىلارى، سوسىيال-فاشىستلار، ئوك ۋە «سول» ئوپ-پورتونىستلار «ئەھلى سەلىب يورۇش» نامىغا س.س.س.ر.غا قارشى جەربى ئىتتىفاق ياساۋدا بىر-براۋلارىيىلەن مۇسابىقاغا كىرىشىدىلەر. روما پاپاسى جەتتا ماخسوس خىتابنامە ھەم نەشر قىلدى. ئۇ پاپا-مال قىلغان دىننى حىمايە قىلىش ئۈچۈن ئىمپىرىيەلىستلەرنى شورالار دەۋلەتىگە قارشى «ئەھلى سەلىب يۇرۇشىگە» چاقىرادى.

بۇتۇن ھەكسىل ئىنقىلابى كۈچلەرنى، شۇ جۈملەدىن كوممونىزمنىڭ دۈشمەنى بولغان روما پاپاسىنى شورالارغا قارشى يەڭگى كەمپەنىيە ۋە توغرىدان-توغرى ئورۇش تەدبىرلەرى بىلەن چەقىشقا مەجبور قىلغان باش باھانالارنىمەدىر؟ بۇنىڭ ئۈچۈن سەببىلەر جۈدە كوب. لېكىن، بۇلارنىڭ زۇبدىلەرى قۇيىداغىلاردىر:

1) مەملەكەتىمىز، ئوز يولىدا تۇرغان بۇتۇن قىيىنلىق ۋە قارشىلىقلارنى رەھىمسز رەۋشىدە سندرغانلىقى، تۇرمۇشدا ۋە ئىقتىسادىياتداغى بۇتۇن كەپىتەل ئىلدىزلىرىنى يولىب چىقارىب تاشلاغانلىقى حالدا مۇزەففەريەت بىلەن سوسىيالىزمغا تامان باراياتىر. مەملەكەتىمىزنىڭ ئىندوستىرىلەشۋۇى كېڭەيمەكدە ۋە قىشلاق خوجالىغىنىڭ سوسىيالىزم ئاساسلىرىدا قايتادان قورۇلىشى (سافخوزلار، كولخوزلارنىڭ كۆچلى يول بىلەن ئوسىشى ۋە مۇستەھكەملىنىشى) ئوسمەكتەدىر. مەملەكەتتەكى كەپىتەل ئۆنسورلەرنىڭ ئولىم زەربىسى بېرىلە ياتىر. پاپپاسىغا كوللېكتىفلەش رايون ۋە ئوكرۇگلاردىكى مۇشتۇمزورلەرنىڭ سىنىق بولىب ياشاۋى توگەتىلدى. مەملەكەتتە يەڭگى سوسىيالىزم مەدەنىيىتى ئوسمەكتە. شۇ بىلەن بىرگە ھەسرەلەر بوينىچا دينى خۇرافاتلار بىلەن سوغارىلىب كېلىگەن ئىسكى تۇرمۇش سوسىيالىزم ئاساسلاردا باشقاتدان قورۇلماقتادىر.

2. خوجالىق ۋە مەدەنى تۇرمۇش جەبھەلەردە سوسىيالىزم قورۇلىشنىڭ مۇۋاففاقىياتلارى، مەخەنەتكەشلەر ئامماسى ئورتاسىدا دينگە قارشى كېڭ ھەرەكەت باشلاش ئۈچۈن ياخشى شارايت مايدانغا كېلتىردىلەر. دىنسزلەر ھامماسى ئاى ساڑى ئىھەس، بەلكى كۈن ساڑى ئوسىب كېلە ياتىر. مەملەكەتىمىزدە دينگە قارشى ھەرەكەتنىڭ ئىشتابى ۋە دينسز يەڭگى تۇرمۇشنىڭ تەشەببۇسچىسى بولغان كورەشچى خۇداسىزلارسايۋزى كۆندەن-كۈن ئوسىب، مۆلدەرچە مەخەنەتكەشلەرنى ۋە تۇز تەرەفدىگە تارتماقتادىر.

3. جاكەمىيەت تىپىمىدە كە-پىتەلىستلەر ياكى ئۇلارنىڭ ئىشانچلىق خزماتچىلارى سوسىيال - فاشىستلار (ماكدونالد، موللىرلەر) ئۇ-ئۇلتۇرغان كەپىتەل مەملەكەتلەردە كۆچلىئىقتىسادى تەڭلىك خۇكوم سۈرۈپ، بۇتۇن كەپىتەل مەملەكەتلەرنىڭ باسىب باراياتىر. ئاۋروپا، ئامىرىقا ۋە شارق مەملەكەتلەردە خازىرغاچا كورىلمەگەن سىنفى كورەشلەر - ئورۇشلار پىشىب كېلەياتىر. كەپىتەل مەملەكەتلەردە ئىشسىز، نانسىز ۋە يارداملىسىز قالغان ئىشسىزلەر سانى ئون مىلىيونلاردان ئاشدى. پرولىتارىيات ۋە مۇستەملەكەلەردىكى ئېزىلگەن خالقلار ئوز زالملارىغا قارشى فاعال تاجاۋۇزغا كوچە باشلادىلار. ئاۋروپا ۋە ئامىرىقاداغى ئىنقىلابى كۈرەشنىڭ كۈن تەرتىبىدە بىرنچى مەسئەلە بولىب بۇتۇن جاھاندا پرولىتارىيات دىكتاتورىسى ۋە كوممونىزم ئۈچۈن كۈرەش مەسئەلىسى تۇرادى.

چېگەرىلەردىن تاشقارىداغى مەملەكەتلەردە شورالارغا قارشى ئاجىلغان كەمپەنىيەنىڭ ۋە روما پاپاسىنىڭ ئىمپىرىيەلىستلەرنى س. س. س. ر. گە قارشى «ئەھلى سەلىب يۇرۇشىگە» چاقىرىشىنىڭ ئاساسىسەبەبلەرى مانە شولاردىر.

«جاھاننى ۋە روسىيەنى قورقارش» بايراغى ئاستىدا ئىمپىرىيەلىستلەر ۋەروما پاپاسى تامانىدان تاييارلانىاتقان «ئەھلى سەلىب يۇرۇشىگە» قارشى بزنىڭ نىمە يىلەن جاۋاب بېرىشىمىز ۋە بو مۇناسابات بىلەن بزنىڭ ئىلدىمزدا قاندای ۋەزىفىلەر تۇرادى؟

بىش يىللىق پىلان ۋە پاختا پرەگرەممەسى ئاساسىدا سوسىيالىزم قۇرۇلىشى جەبھەسىنى مۇستەھكەملەنىمىز حالدا، بر قادام بولسىن چېتكە چىقماى ۋە ئىرىكمىزنى زەھەرلەتمەى، لېنىن پولى بوينچا پارش، شورالار ئىتتىفاقى ئىشچىلەر ئىدەن سوسىيالىزم قۇرۇش مايدانىدا قۇۋاتە، تەشەببوس ۋە ئوز - ئوزىدەن فاعالىياتنى كوتەرش تەلەب قىلىنادى.

كۆچىمزنى ئارتىدىرب ۋە يەڭگىلەرىمزنى يەنە مەھكەمراق شىمەرب، قىشلاق خوجالىغىنى سوسىيالىزم ئاساسلاردا قايتادان قۇرۇشدا داۋام قىلش، سافخوز ۋە كولخوز قورۇلىشىنى كېڭەيتىرش ۋە قىشلاق خوجالىغىنى سوسىيالىزم ئاساسلاردا يەڭدەن قۇرۇش بوينچا مەخەتكەش دىيەقانلار ھامماسىنىڭ فاعالىياتىنى كۆچەيتىرش، مۇشتۇمزور - بايلار قارشىلىغىنى تولا قاتىيات بىلەن يېڭش، پاپپاسىغا كوللېكتىفلەش رايونلاردا بزنىڭ ۋەزىفەمز - مۇشتۇمزورلەرنىڭ سىنىق بولىب ياشاۋىنى توگەتشدىر.

شەھەردە ۋە قىشلاقدا مەدەنى قۇرۇلىش جەبھەسىنى كېڭەيتىرب، مۇستەھكەملەش، مەخەتكەشلەر ئامماسى ئورتاسىدا كوبرەك مەدەنىيەت كرگىزىب، ئۇلارنىڭ ئاۋالىى روھىيەسىنى جاماغاتچىلىق، كوللېكتىۋىزم ئىسبات قىلا بلمەيدى. بۇنىڭ مەملەكەتىمىزدە ئاقات حاقىقى فەن، حاقىقى مەدەنىيەتنىكمىنە حۆرمەت قىلىنادى.

بز بۇتۇنلەى باشقا نەرسە بىلەن ماشغولمىز، بز بىر يۇزىنىڭ ئالتىدان بر قىسمىنى قايتادان قۇرامىز. بز پرولىتارىيات ۋە ئۇنىڭ فرقاسى رەھبەرلىگى ئاستىدا تىخنىكە ۋە ئىقتىسادى تۇرمۇش ۋە فەننى قايتادان قۇرامىز، يەڭگى حايات - سوسىيالىزم ھۆكەرانلىغىنى ئۇغدىرامىز. قۇرىلوچى سوسىيالىزمنىڭ ئايدىن نۇرلەرى ئاستىدان، ھەسرلەرچە داۋام قىلىب كېلىگەن خۇرافاتلار، ساحىرلىكلەر، دۇعاخانلاقلار ۋە شولار قاتارىدا مۇللا، ئىشان، راۋۇۋين، پوپ ۋە پاپالار ئۈمىتا راقاى بولىب قاچادىلار.

خۇدا ئۈينىڭ سادق تەبەسەلەرىگىنە وەيسىب قالغاندا، بۇنغا شورا جاماعاتچىلىغى ئىتىبار قىلماغان بولۇر ئىدى. ئاغزىدا تىنشى يوق روھانى ئاتالار باش بالادای كوكلىگە كىلىگەنىنى گەپىردى-دە. براق، بۇ ۋەسەۋگە بۇتۇن ئىمپىرىيەلىست ماتبوعاتى فاعال قاناشقاندان، ئاۋروپا ۋە ئامىرىقاداغى دەولەت سىياسى ئاربابلارى بردەنىگە «بىچارا روس خالقى» ھالىغا «خرستىيانلارچا» رەھىم قىلىب قالغاندىدى بز، بۇ پەردە ئارقاسىداغى بىرنەقچنىڭ نۇمشۇغىنى ئاچىب كورسەتمەكچى بولامىز.

بۇ ئەينىكەنمىز بىجىز ئىمەس گەلدەگى «ئال - كش» لەونىڭ ئوب يورق تايمىس» گەزىتىدە والتىر دىواراتتى دېگەن كىشى (روسىيەدە كوب ئوقىغان) بۇ كۈندە ئەنگلىيە، گىرمەنىيە ۋە فرەنسىيەدە واقىع بولۇياتقان ھەكس شوراۋى كەمپەنىيەنى تەھلىل قىلىب يازادى: «شورالار ئىتتىفاقىداغى تەڭلىك حالى ئۇنىڭ دۈشمەنلەرنى ھۇجۇمگە قىزقدىرادى. ئۇلار، شورالار ئىتتىفاقى شۇ تەڭلىكنى يېڭىب چىقالمايدى دېب خىيال قىلادىلار. شۇ بىلەن بر ۋاقىتدا ئاۋرۇپالىلار، شورالار ئىتتىفاقىنىڭ مۇۋاففاقىياتسىزلىغىدای، ئۇنىڭ مۇۋاففاقىياتى ھەم ئىحتىمال ئىھەكەنىنى بىلىب قورقادىلار شۇ بىلەن بىرگە، بۇنىڭ بىرنچى مىۋىلەرى ئاۋروپاداغى كەپىتەلىزم ئىداراسى ئۈچۈن جددى قورقۇنچ بولۇر ئىدى».

سوگرە تاغىن يازادى: «شورا ئىتتىفاقى خارجا كۆكۈرت، گەزمال، گازولين ۋە باشقالارنى جىقارا باشلادى. خازر ماللارنىڭ مقدارى ئاز. ئەمما، ئاۋروپانىڭ ئوتكۈر كوزلى كىشىلەرى، پرولىتارىيات دىكتاتورىسى بىلەن سوسىيالىزم دەولەتىنىڭ تۇزىلىۋۇى ۋە ئوشە دەولەتنىڭ ئوز ئالدىغا ئاقچاسى بولۇۋى كەپىتەلىزم كارخانالارىنى يېڭە ئالاجاغىنى خازردان كورەدىلەر».

سەلىب يۇرىشىدىك چىن سەبەبلەرى، كەپىتەل تامانىدان شورا رۇسىيەسى ئۈستىگە باشلانغان يەڭگى ھۇجۇمنىڭ ئەسل سەبەبلەرى مانە شولاردىر.

مەملەكەتىمىز تامانىدان ئالدىغان ۋە بەچەرلىگەن مىسلىسز سۈرىتەلەر، دېھقانچىلىق مەملەكەتىمىزنىڭ مەدەن مەملەكەتىگە ئەيلەنۈۋى، قانلاق قىشلاق خوجالىغىنىڭ سوسىيالىزم ئىزىگە ئەگىشىۋى، بۇ ھەممىسى ئۇنىڭ تامىرلارىنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاساسىى تامىرى بولغان مۇشتۇمزورلۇقنىڭ يۇلىب تاشلانۇۋى، - بورجۇوازىيا دۇنياسىنىڭ، ئۇنىڭ مەلەيلەرى بولغان حەر خىل پوپلارنىڭ ۋە مۇشتۇمزور مەفكورەسىنى ياقلاۋچى «سوسىيالىستلار» نىڭ ئۈيقۇسىنى قاچرىغان نەرسەلەردىر.

سەلىب يۇرىشى - پرولىتارىيات ھاكىمىياتىنى بوغىش ئۈچۈن ئۇرىنىشلىق، لېنىن تامانىدان ئەيتلگەن «كىم - كىمنى؟» فورمولاسىنى يالاڭاچ حالدا قويىشنىڭ خام ماشقىدىر. بۇ ۋەيسولەر ۋە قىلچ يالاڭچىلاۋلارغا قارشى خازردا - ناق، بۇتۇن دۇنيا ئىشچىلەرنىڭ بۇيۇك قوشۇنى، ئوزىنىڭ سوسىيالىزم مەملەكەتىنى قورۇغلاۋچى ئىنتىرناسىيەنەل قوشۇن قامات راستلاى ياتىر. شورالار ئىتتىفاقىنىڭ ئىشچىلەر سىنفى ۋە مەخەتكەشلەر ئامماسى گەلدەگى ئىمپىرىيە تولقۇنىغا قارشى، سوسىيالىزم قۇرىلىشىدا بۇيۇك غالابا حاسىل قىلىش ئىداداسىنى ۋە ئوز قىزىل قوشۇنىنىڭ دەھشەتلى مىلتىغىنى قارشى قويادى.

[د. ھ.

«بىرلىنمو بىرزىن سەيتونگ» سىنگەرى ھىلەگەر بىرچە ئۈلكىسىنىڭ، شۇ نەرسەلەردىن بردەنبىر چارا - قازقا ئاسىلىپ ئولىش، دىپ ئىقرار قىلار ئىكەن، بۇ بىجىز ئىمەس، ئۇ يازادى: ئىش دىنىڭ (س س س ر ده) قۇۋغىن ئاستىغا ئالىنۇۋىدائىمەس، بەلكى كەپىتەلىزم دۇنياسىنىڭ باستۇب كىلاۋچى سوسىيالىزم ئالدىداغى شايتانلاۋۇىدادىر». كەنتە زاوود وەفابريكە خوجايىنلارىنىڭ باشقا بر گەزىتى ھەم شۇ روھدا يازادى. «بۇكۇن روسىيە، ئىرىتەن ئاۋروپا، ئىرىتەدىن كىيىن يىر يورىنىڭ بۇتۇن قالغان قىسملارى بۇ كۈنگە قالادى. ئەگەر ئاۋروپا بۇ حادىسالارنىڭ دەھشەتلى يۇرۇۋىكە يول قويسا، ئاۋروپانى بۇ ماغنادا ئولگەن دىپ بىلەمز. چۈنكى، س س س ر ھازر ئاۋروپا ئورغان ئۈپراقنى قىمرلاتايىاتىر، كى ئىش ئوتكەندىن كىيىن ئاۋروپا ۋە ئوكا عايىد بۇتۇن نەرسە بەرھەم بىلەجەك!». دۇرۇست، پاپا پىي 11 نچى، ئاۋروپانىڭ ۋە ئوكا عايىد بۇتۇن نەرسەنىڭ شۇ جۈملەدىن، سز جاناب ئاولىمىزنىڭ كۈنلەرى ساناغلى بولىب قالغان.

دىمەك ئىش، حاقىقاتان چىدى ئوس ئالغان.

ئۇب سەبەبلەرىنى ۋە ماقسادلارىنى پايقامای ئەينىب قويوچىلار ھەم بار.

مەسەلەن، «چىرچ ئوف ئىنگلاند - نىمو سىزنىرى» (ئەنگلىيەدەگى چىركەو گەزىنى) يازادى: «نارازىلىق ۋە ريۋەلوتسىيەلەر بىلەن چىكلەنىش يارامايدى. بز عىبادانىنىڭ كۈچىگە ئىشانامز (بولماسام - چى!)، لېكىن عىبادات كىتىدىن حەرەكەت ھەم بولىشى كىرەك (ئەنە بۇ دۇرۇسترەك!).

شورا حۆكۈمەتى تەئرىدە مەسىلى كورلەگەن زامانلارنى ئونكەزەيتى. ئۇ سوسىيالىزم ساندىغىغا سوكىنى تىيىنلەرىنى كىلتىرب توكەدى. ئۇ ئوزى ئۈچۈن ئىك زەرور نەرسەلەرنى چىتكە قويب نورب، ئوزىنىڭ بۇتۇن ئىقتىسادىنى قايتادان قۇرادى. ئۇ «قشلاقنىڭ داقبانوسدان قالغان تىخنىكەسى ئونىغا، بالتىنواب تۇرغانمەدەن ماشىنالارنى كرگزەدى». بۇلار ھەممەسى، ئىرتەنگى كۈندە ئەيگى سوسىيالىزم حايانى بىلەن ياشاو ئۈچۈن قىلىنايىاتىر. بۇلار ھەممەسى، سانى پرولىتار مۇستاقل ئىدارا سىمىڭ نەمۇنەسىنى بىرىش ئۈچۈن، سىنىڭ جەمەعىيەت قۇرۇش ئۈچۈن قىلىنايىاتىر.

ئەلبەتتە، بۇ كۈنگەچە كورلەمگەن حايانىنىڭ بۇندای شايان دىققات نەمۇنەسى مۇھلىلارنى تاپادى (تاپىشى لازىم!). ئۇ، باشقا مەملەكەتلەرنىڭ پرولىتار عاممالارىغا ھەم كوممونىزم غايىاسىنى يۇقتىرىشى لازىم.

مەسەلەن: «نىو يورق تايمىس» گەزىتىدە والتىر دىواراتتى دېگەن كىشى (روسىيەدە كوب تۇرغان) بۇ كۈندە ئەنگلىيە، گىرمەنىيە ۋە فرەنسىيەدە واقىع بولۇياتقان ھەكس شوراۋى كەمپەنىيەنى تەھلىل قىلىب يازادى: «شورالار ئىتتىفاقىداغى تەڭلىك حالى ئۇنىڭ دۈشمەنلەرنى ھۇجۇمگە قىزقدىرادى. ئۇلار، شورالار ئىتتىفاقى شۇ تەڭلىكنى يېڭىب چىقالمايدى دېب خىيال قىلادىلار. شۇ بىلەن بر ۋاقىتدا ئاۋرۇپالىلار، شورالار ئىتتىفاقىنىڭ مۇۋاففاقىياتسىزلىغىدای، ئۇنىڭ مۇۋاففاقىياتى ھەم ئىحتىمال ئىھەكەنىنى بىلىب قورقادىلار شۇ بىلەن بىرگە، بۇنىڭ بىرنچى مىۋىلەرى ئاۋروپاداغى كەپىتەلىزم ئىداراسى ئۈچۈن جددى قورقۇنچ بولۇر ئىدى».

سوگرە تاغىن يازادى: «شورا ئىتتىفاقى خارجا كۆكۈرت، گەزمال، گازولين ۋە باشقالارنى جىقارا باشلادى. خازر ماللارنىڭ مقدارى ئاز. ئەمما، ئاۋروپانىڭ ئوتكۈر كوزلى كىشىلەرى، پرولىتارىيات دىكتاتورىسى بىلەن سوسىيالىزم دەولەتىنىڭ تۇزىلىۋۇى ۋە ئوشە دەولەتنىڭ ئوز ئالدىغا ئاقچاسى بولۇۋى كەپىتەلىزم كارخانالارىنى يېڭە ئالاجاغىنى خازردان كورەدىلەر».

سەلىب يۇرىشىدىك چىن سەبەبلەرى، كەپىتەل تامانىدان شورا رۇسىيەسى ئۈستىگە باشلانغان يەڭگى ھۇجۇمنىڭ ئەسل سەبەبلەرى مانە شولاردىر.

مەملەكەتىمىز تامانىدان ئالدىغان ۋە بەچەرلىگەن مىسلىسز سۈرىتەلەر، دېھقانچىلىق مەملەكەتىمىزنىڭ مەدەن مەملەكەتىگە ئەيلەنۈۋى، قانلاق قىشلاق خوجالىغىنىڭ سوسىيالىزم ئىزىگە ئەگىشىۋى، بۇ ھەممىسى ئۇنىڭ تامىرلارىنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاساسىى تامىرى بولغان مۇشتۇمزورلۇقنىڭ يۇلىب تاشلانۇۋى، - بورجۇوازىيا دۇنياسىنىڭ، ئۇنىڭ مەلەيلەرى بولغان حەر خىل پوپلارنىڭ ۋە مۇشتۇمزور مەفكورەسىنى ياقلاۋچى «سوسىيالىستلار» نىڭ ئۈيقۇسىنى قاچرىغان نەرسەلەردىر.

سەلىب يۇرىشى - پرولىتارىيات ھاكىمىياتىنى بوغىش ئۈچۈن ئۇرىنىشلىق، لېنىن تامانىدان ئەيتلگەن «كىم - كىمنى؟» فورمولاسىنى يالاڭاچ حالدا قويىشنىڭ خام ماشقىدىر. بۇ ۋەيسولەر ۋە قىلچ يالاڭچىلاۋلارغا قارشى خازردا - ناق، بۇتۇن دۇنيا ئىشچىلەرنىڭ بۇيۇك قوشۇنى، ئوزىنىڭ سوسىيالىزم مەملەكەتىنى قورۇغلاۋچى ئىنتىرناسىيەنەل قوشۇن قامات راستلاى ياتىر. شورالار ئىتتىفاقىنىڭ ئىشچىلەر سىنفى ۋە مەخەتكەشلەر ئامماسى گەلدەگى ئىمپىرىيە تولقۇنىغا قارشى، سوسىيالىزم قۇرىلىشىدا بۇيۇك غالابا حاسىل قىلىش ئىداداسىنى ۋە ئوز قىزىل قوشۇنىنىڭ دەھشەتلى مىلتىغىنى قارشى قويادى.

[د. ھ.

كوممونيست بالالار حەرەكەتىگە دققات قىلىنسن!

مەھەللى فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارى بالالار حەرەكەتىگە ئەتىبارسىزلىق بىلەن قارايىاتىرلار. - حازىرغاچا كوروك كوميسىيەلەرى تۇزۇلگەنى يوق. - ۋاقىت ئوتەياتىر. ئىشنى تېز-لەشتىرىش كىرەك.

كوممونيست بالالار حەرەكەتىگە يولباشچىلىق مەسىلەسى غايەتدا مۇھىم مەسىلەدىر. شو ساحادا بىز ياقىدانغىنا ئوزبەكستان كوممونيست بالالارنىڭ جۇمھۇرىيەت ۋە ئىتتىفاق سىليوتىنى ئوتكەزب، ئۇندا فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارى تامانىدان بولاجاق رەھبەرلىك قاندای بولىشىنى ئانقلادۇق. بىراق، قولىمزدا بولغان كىيىنگى فەكتلەر شونى كورسەتەدرىكم بەگزى فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارى كوممونيست بالالارغا رەھبەرلىك مەسىلەسىنى ئونوتدىلار. حالبوكى، حازرغى فورسەتدە كوممونيست بالالار ئورتاسىدا بەيزەملەملەلىى تەربىيە ئىشلەرنى كوچەيتىرش، ياشى يېتكىلەرنى كوممومول سەفىگە تارتىش، ئولارئورتاسىدا ئىشلەش ئۈچۈن فاعال فرقا ۋە كوممومول ئاغزالاردىن پارچىلاش، شولار ئارقالى كوممونيست بالالارغا قىلىناجاق رەھبەرلىك بىلەن تەدىمىنلەش چارالارنى كورىشىمز دەركار ئىدى. لېكىن بۇ ھەمەلى چارالار ئالىب بارلمادى.

ئوزبەكستان دايىراسىدا كوممونيست بالالار حەرەكەتىگە فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارنىڭ رەھبەرلىگى قاندايلىغىنى بىلىش ئۈچۈن كوروك باشلانغانىدا ئەلەلە قانچا ۋاقىتلار بولدى. كوروك ئانچى يەۋەردەن باشلانىب، 15 نچى فېۋرالگەچە تامام بولىشى لازىم ئىدى. لېكىن، بەگزى تەشكىلاتلاردا بو كوروك باشلانىب تامام بولىش ئىھەس، بەلكم ھەلى مۇتلاقا باشلانغانى يوق. بر مۇنچە تەشكىلاتلار بۇ مەسىلە بىلەن شوغوللانمادىلار. مەسەلەن:

كوروك باشلانىش مۇناساباتى بىلەن ئوكرۇگ، رايون فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارى قاشىدا ئىشتابلار، كوممىسىيەلەر تەشكىل قىلىنىشى لازىم ئىدى. بەگزى تەشكىلاتلار قاشىدا حازرغاچا كوممىسىيەلەر تۇزۇلۇب، عەملى ئىشكە باشلاغانلارى يوق. شۇ جۇملەدەن سامارقاندنىڭ ۋاگزال رايوندا كوروك كوميسىيەلەرى تۇزۇلماغانىغا كورە فرقا ۋە كوممومول يەچىكىلەردە بومەسىلە ئىشلەنمەدى. دىزىرچىنسكى رايكومدا ھەم ئاحۋال شۇندای. ئاينىقسا رايون كوممومولار قومىتاسىدا كېلىمەك، ئۇندا بۇ مەسىلە ئەلە برار مەرتە بولسىن بىۋرا مەجلىسدە كورب چىقلمادى.

ئىران - باشىشامال رايون فرقا ۋە كوممومول قومىتالارى ئىھسە، بۇ مەسىلە ئۈستىدە باش قاتىرب ئولىترماسدان، رايون پىونىرلار بىۋرا-سىغا تاپشىرش بىلەن ۋەزىيەتنى باشدان ئاشىردىلار. ئىسكى شەھەر تەشكىلاتىدا ئىھسە، شەھەر فرقوم ۋە كوممومول قومىتاسى تامانىدان بارچا يەچىكىلەرگە بۇ حاقىدا دىريكتىف بېرلگەن بولسا ھەم، براق، ئۇنىڭ نەتىجىسىدەن مۇتلاقا خاباراڭلارى يوق.

باشقا ئوكرۇگلەرگە كېلسەك، سورخان داريا، قاشقا داريا ۋە ئەندىجان ئوكرۇگلەردە حازرغاچا كوروك باشلانغانى يوق. بۇنىڭ ئۈستىگە ئولار ئورتاسىدا ئىشنىڭ پارىشى سۈست. خارازم ئوكرۇگىدە بۇتۇن پىونىرلارنىڭ سانى 4000 لەب حەسابلانغانى حالدا، ئۇلار ئورتاسىدا تەربىيە ئاينىقسا بەينەلمىلەلى تەربىيە ئىشلەرى بوش.

فەكتلەر شونى كورسەتەدىكم، مەھەللى فرقا ۋە كوممومول تەشكىلاتلارى كوممونيست بالالار حەرەكەتىگە ئەتىبارسىزلىق بىلەن قارايىاتىرلار. شونىڭ نەتىجەسىدە بەگزى راۋىنلاردا پىيونىرلار حەرەكەتىنىڭ ئىسمى بار، خالاس. بەگزى جايلاردا ئىسە پىيونىرلار حەرەكەتىنىڭ ياراماس شەخسلەر قولىغا تاپشىرلغانلىغى نەتىجەسىدە، حەرەكەت بوتونلەى نوقتاب قالغان. شولار جۇملەسىگە سورخان داريانىڭ ساڑى ئاسىيا، دىناۋ، بايسون رايونلارى، فارغانانىڭ ئالتى ئاڑى، مارغىلان ۋە قووا كەبى رايونلارى كردى.

مەھەللەردە كوممومولەر تەشكىلاتى كوممونىست بالالار حەرەكەتىگە يولباشچىلىق قىلىشدا ئوز ۋەزىفەلەرىنى بىلمەيدىلەر. شونىڭ نەتىجەسىدە ئوزبەكستان كوممومولەر مەركەزى قۇمىتاسىنىڭ دىريكتىفلەرى ھەم بەجەرلەى ياتادى. جوملەدەن مەركەزى قومىتا بوندان موقەددەم بارچا كوممومول تەشكىلاتلارىغا يوبارغان دىريكتىفلەردە 1000 كوممومولنى كوممونيست بالالار حەرەكەتىدە - پىيونىرلار ئورتاسىدا ئىشلەش ئۈچۈن سەفەربەرلىككە چاقىرغان ئىدى، بو حاقدا مەھەللى كوممومول تەشكىلاتلارى نىمە ئىش قىلماقتالار ھەقىقىتىنى ھەلىگەچە مەركەزى قومىتاغا يوبارغان ئىمەسلەر.

شوندای كەسەللىكلەرگە قانچە يان چىك قويش لازم.

پاپا كولەنكەسى ئاستىدا

پاپا پىي 11 نچىنىڭ عالى فاندامىسى بىلەن شورالار ئىتتىفاقىغا قارشى باشلانغان «ئال - كش» لەو كەمپەنىيەسى، خۇداغا «ئىشانغان» مەملەكەتلەرنىڭ ھەممەسىنى ئوز ئىچىگە ئالادى. بۇندا ريم كاردىنالالارى، ھەر خىل ئىشتابلارنىڭ گىنىرالارى، ھەر خىل خۇدا وە چىركەولەرنىڭ پوپ وە مۇللالارى، ئىنگلىز لوردلەرى وە فرەنسۇز سۇدخورلارى، پرافىسسورلار، سائقن گەزىتچىلەر، فاھىشالار، ئىشبىيونلار وە پەلسەلەر ھەممەسى قاتناشادى.

بۇلار ھەممەسى «حاقارات قىلىنغان چىركەو وە دىننى حىمايا» ئۈچۈن سەف تارتىدىلار. براق، پاپانىڭ ھەگەرەشىگە ھەر قائىدای «ئاولىيالار مەدەدىگە» قارامای، سەلىب يۇرىشىنى ئۈيۈشدىرو ئىشى يامان باراياتىر. بۇ نەرسەلەر ھەممەسى، «خۇدانىڭ حۇقوقلارى، ئۇنىڭ پادشاھلىغىغا وە عادل، سودىگە حۆرمەت يوقاتىغىدان ئەلەمزەدە بولغان خۇدا ئايەمىنىڭ كورسەتكۈى بوينچا بولاياتىر.

بۇ ئەبىغى، پاپانىڭ ھەشەمەتلى دەورلەرىنى ئەئرىخ چەڭگى قاپلاغان. حازر پاپا سىياسانىنى ئوز ئىستەگىچە بۇرا ئالمايدى. بۇنغا بورجۇوازىيا تامانىدان كچىكىنەگىنە وەزىفە تاپشىرلغان.

حازرغى زامانداۋى «مەرىيەمنىڭ پاكىلىگىنى حىمايا قىلىش ئۈچۈن كە پىتەلىزم مەملەكەتلەرىنى قانالى وە قورقۇنچلى ئۇرۇشقا تارتىش مۇمكىن ئىمەسلىگىنى پاپانىڭ ئوزى ھەم بىلەدى وە شۇنگا ئىشانادى. حاتتا، پاپا ھۆكەدارلىقى ئىك بۇيۇك دەرەجەدە بولغان دەورلەردە ھەم، عىساۋىلىق تاعلىماتى بۇيىچا پەردەدەن عىبادات بولىب، قارا خالىق عاممىسىنى ئاھماق قىلىش ئۈچۈن خزمات قىلار ئىدى. حايانىنىڭ چن خوجايىنلارى، پاپالىق قاتقاتىسادى وە سىياسى ئىقلاس مافسادلارنى كۆزەتكەنمىنى جۇدە ياخشى بىلەر ئىدىلەر.

خوش، پاپا كىمنى ھەمحىمايا قىلار ئىدى؟ س. س. س. ر. دەگى دين وە مەدەنىيەت قاچان قۇۋغن ئاستىغا ئۈشىبىر، كى بۇ توغريدا مۇقاددەس ئىر والدىراب قالدى؟

ئەلبەتتە، بزنىڭ مەملەكەتىمىزدە ئەخۇداغا، ئەشارلاتان كسىندىزلەرگە عىسا بىلەن ساودا قلغالى يول قويمايدىلار. ئەلبەتتە، بزدەگى حۆكۈمەت پەرەنجىگە فاتىحە بىرگەلى قويمايدى. ئەلبەتتە بز، ھەممەدەن ئەوۋەل باشلارىمزنى «دين، پادشاھنى حىمايا قىلىش روحىدە تەربىيە ئالشدان ساقلايمز.

براق بز، دين بىلەن غايىاوى كۆرەشەمز: بز دين زەھرىگە قارشى حاقىقى عىلىم-فەن بىلەن قورالانامز. ھىچكىم بزنى، دىننى وە دىندارلارنى ئاعقىب قىلادى، دىپ ئەيتەلمەيدى وە ئىسبات قىلا بلمەيدى. بۇنىڭ مەملەكەتىمىزدە ئاقات حاقىقى ف

Diin imperijəlizim xьzmatьda

خارجداغی یەگی عەکس شوراوی جمقشلارنك خاراکترلی بولغان نەرسەسی شۆ، کی کاتولیك چیرکەوننك کینەزی وە «خۆدانك نایبی» بولغان ریم پاپاسی ئەمپریەلیستلەرگە، سوسیال فاشیستلارغا وە بۆتۆن «خرستیان دۆنیاسی»غا خەتاب قیلیب، س.س.س.ر ئۆستىگە سەلیب سەفەری باشلاوغا چاقردی. شۆ بیلەن شورالار ئتتیفاقیغا قارشی خۆروج باشلاندی.

پاپا «هیتلر» ئۆزینك ئاچیقدان - ئاچیق عەکسیل ئینقلابی خەتابیدا «ئی، جاهاننی قۆتقازوچی - روسیەنی قۆتقازا» شعاری ئاستیدا بالشویزمگە قارشی فاعال کۆرەش باشلاوزەرۆرلیگینی بایان قیلادی شۆندای قیلیب، کاتولیزم باشلیغینك «خاتما-لی عالیسی» بیلەن، شورالار ئتتیفاقیغا قارشی ئۆغا وە ئۆزگا توغریدان - توغری ئۆرش بیلەن تەهدید قیلش کەمپەنیەسی باشلاندی وە بۆ کەمپەنیە بارغان ساری کۆچیەمەکدە.

براق، بۆ کەمپەنیەنك هیچبر یاشرین نەرسەسی یوق. بۆندا هەممە نەرسە ئاچیق وە رەوشون. دین هیچ قاچان محنەتکەشلەر دە اممالسنك محنەتەتینی جمایا قیلغان ئیمەس. هەکسینچە ئۆ، هەممە واقت یای وە ئیکسپلەتەتسیە چی سەفلەر تامانداان بولیب کیلادی. دین، نیادالیز وە کەپیتەلیز منك ئیکسپلەتەترلیك ماهیاتینی هیچ قاچان ئاچیب بیرگەن ئیمەس. دین: محنەتکەشلەر هەممە واقت جۆقوقسز ئیدی، مۆندان کیین هەم جۆقوقسز بولاچاق! شۆ سەبەبلی یای سینفلەرنك ئیدارا وە مەنفەەتلەرینگە ئتتاعات قیلمگز، دیب ئۆقتیرب کیلادی. دین هەممە واقت ئیکسپلەتەتسیە قۆرالی. هەممە واقت کەپیتەل جزماتچیسی ئیدی. دین هەممە واقت فەننی مەنفور کورب، ئۆگا قارشی قاتتق وە مەرحەمەتسز کۆرەشب کیلدی، ئۆننی هەر قادامدا تەعقیب قیلدی.

دیننك تەئریخینی ئاز - ماز بلگەن هەر بر کشی، ئینکۆیزیتسیەنك قانلی سەحنەلەریدەن هەم خاباردار بولسا کیرەك.

ئینکۆیزیتسیە - ئورتا عەسرلەردەگی چیرکەو سودی بولیب، چیرکەوگە یاقماغان کشیلەرنك هەممەسینی سود قیلار ئیدی. شۆسودنك هۆکمی بوینچا بر نیچە عەسر ئیچیدە، بر ئاوروپانك ئوزیدەگینە 10 میلیونغا یاقین کشی ئوتدا کۆیدریلدی. پاپا ئیتنوکینتی 7 نچینك «ئالواستی»لار توغرسیداغی بۆیرۆقیغا مۆژافیق (1848 - 1492 نچی یللاردا)، وە برئسپانیادا غنا 341 - منك کشی ئینکۆیزیتسیە چالادلار قولیغا تاپشریلدی.

پاپا ئاندریان VI نچی بەش یل ئیچیدە 1620 کشینی تیرکەلەی یاندیرشغا بۆیۆردی.

پاپا پیی V نچی (1565-1572) ئینکۆیزیتسیە سودیدا ئوزی رەئیسلك قیلب ئینکۆیزیتسیە قولیغا ئۆتکەن بەختسز کشیلەرنك قیینالغا عازاب تارتقاندان لەززەتلەنەر ئیدی.

کلیمینت VIII نچی (1592-1605) جوردانو برونو دیگەن کشینی کەتتە قیینالق تاشتدان ئوتکەزگەچ، تیرکەلەی کۆیدیرشگە بۆیۆردی. ئوربان VIII نچی بولسا، (1623 - 1644) بۆیۆك ئاسترونومیە عالیمی گالیلیینی ئولمگە حۆکم قیلدی. بۆ ئیشلەر هەممەسی خۆدا ئیسمیدەن، ئیکسپلەتەتسیە وە زۆلم ئیسمیدەن قیلینار ئیدی.

ئەپسریەلیزم دەوردەگی کەپیتەلیزم، بۆیۆك قاراما - قارشیلقلار وە کەسکن سینفی کۆرەش گردابیگە تۆشکەن، جاهان پرولیتار ئینقلابی باشلانغان وە یۆزەگە چیقا یاتقان چاقدا هەم، دین وە ئۆنك وەکیللەری بولغان بۆتۆن دینلەرنك ئۆلاما وە زوخارنلاری، کەپیتەلنك ئالتین خالتا - سنی قورۆقلایدیلار. 1914 - 1918 - نچی ییلغی ئەپسریەلیزم ئۆرۆشیدا بۆتۆن دینلەرنك روحانیلاری «خاتمە» بیردیلەر. محنەتکەشلەر ئۆرۆش مایدانیدا میلیونلاب قیرلدیلار. پاپا، چیرکەو باشلقلاری، راۆۆینلار وە مۆللالار کەپیتەلگە مەدەد وە غالبا تیلەب «دۆعا» قیلدیلار.

گرەدەن ئۆرۆشی واقتیدا شورالار روسیەسی ئۆستىگە بۆتۆن کەپیتەلیزم دۆنیاسی یۆرۆش قیلدی. خوش، بۆ واقتدا دین، چیرکەو وە روحانیلار قایدا ئیدی، دیگ. ئۆلار ئەپسریەلیستلەر تامانداا بولیب، ئۆلار سەفدە شورالار مەملەکەتنگە قارشی کۆرەشکەن ئیدیلەر. بۆتۆن دینلەرنك روحانیلاری دیننی دەسماپا قیلیب، مەملەکەتنمزدەگی تشچی وە دیەقانلارغا قارشی ئۆرۆشدیلار.

ئاورۆپا، ئامریقا وە شارق مەملەکەتلەریدە تشچیلەر عاممالسی مسلسز دەرەجەدە ئیکسپلەتەتسیە قیلینادیلار، مۆستەملەکە خالقلاری جایۆان قاتاردا تشلەتیلەدیلەر. بۆننی بۆتۆن دینلەرنك روحانیلاری جۆدە یاخشی بیلەدیلەر. چۆنکی، محنەتکەشلەرنی ئۆلار ئورلەری هەم ئیکسپلەتەتسیە قیلادیلار.

ختایدا ئەمپریەلیستلەر وە خیتای بۆرجۆوازیەسی، چانقایشی باشچیلیغی ئاستیدا دەستەلەب ئشچیلەر وە کوممونیستلەرنك باشنی کیسەدیلەر.

هیندستاندا ئەنگلیە ئەمپریەلیستلەری هیند بورجۆوازیاسی بیلەن سوزنی بر ئورنغا قویب، تشچی وە دیەقانلاردان مەرحەمەتسز ئوچ ئالادیلار، ئۆلارنی توپ ئاغزیغا یاغلاب ئاتادیلار. بۆ وەحشیلکلەرنی روحانیلار بیلەدیلەر، لیکن ئشلەمەیتلەر. قایتاغا - مۆستەملەکە وە یارم مۆستەملەکەلەردەگی بۆ وەحشیلکلەرگە «خاتیمە» بیریب تۆراردیلار.

ریم پاپاسی س.س.س.ر گە سەلیب یۆرتشی باشلاو توغرسیداغی خیتایدا ئۆتۆل ئۆزنك خوجایندی - ئەمپریەلیستلەر مەنفەەتیتگە عەمەل قیلادی. روحانیلار، باشقاچا قیلش مۆمکین بولماغانینی، دین، کەپیتەل مەنفەەتلەرینی جمایا قیلش بیلەن برگە، ئۆزننی هەم جمایا قیلشلارنی یاخشی بیلەدیلەر. ئیمپەریەلیزم ئولووی بیلەن دین هەم جان بیریدی. مەنە شۆنیك ئۆچۆن دە ریم پاپاسی وە بارچا روحانیلار بۆتۆن ئەمپریەلیستلەر وە سوسیال فاشیستلارنی، پرولیتاریات سوسیالیزم هۆجۆمنی مۆوافاقیاتلی رەوشدە ئوتکەزە یاتقان، کولخوزچیلق جەرەکەتنی بەترەکلەر وە کەمباغاللار جەرەکەتیگینە بولمای، ئورتا دیەقانلار جەرەکەتیگە هەم ئیلەنە یاتقان شورالار مەملەکەتیگە قارشی ئۆرۆشما چاقرادی. بۆ مەملەکەتدە مۆشتۆمزورلارنك سینفی بولیب یاشاوی ئۆگەتیلە باشلادی: محنەتکەشلەر ئورتاسیداغی خات - ساواداسلق، مەدەنیلك وە خۆداسزلق کۆن ساری ئوسیب، مەجکەملەنە یاتر. بۆ مەملەکەتدە مللەتلەر هەممەسی تیك هۆقوقدا یاشایدی، کی بۆ نەرسە کەپیتەلیستلەردەن وە دینلەردەن یاشقا یاشاو مۆمکەنلیگینی ئاب - ئاچیق کورسەتەدی. س.س.س.ر شۆندای مەملەکەت، کی ئۆ جاهان پرولیتار ئینقلابینك تایانچی بولیب، کۆندەن - کۆنگە کۆچەیب بارۆچی «یەینالخالق پرولیتار ئینقلابینك ئالدینغی سەفدە بارادی. بۆتۆن یەر یۆزینك محنەتکەشلەر عاممالسی، خۆکۆمەتنی قاندای قیلیب ئۆز قولیغا ئالیش وە مەحکەملەشنی س س س ر دەن کورب ئورگەندیلەر.

بۆتۆن دۆنیانك ئیمپریەلیستلەری، سوسیال فاشیستلاری وە روحانیلارینك ماپا قیلیب، مەملەکەتیمزدەگی تشچی زور بیرب کورەشولەری، شورا ئتتیفاقینی مەنفور کورب، بر - برینی شۆ مەملەکەتکە قارشی ئۆرۆشقا چاقیرولارینك سەبەبی هەم مەنە شۆندە.

بۆتۆن یەر یۆزیدە محنەتکەشلەر جاکمیەتی ئورناشقاندان کیین دینی ئالداۆلارغا زەمین قالماياجاغینی، دیننك بۆیۆك کیلملەری بەتەجەگینی بۆتۆن دینلەرنك پوپلاری، مۆللالاری یاخشی بیلەدیلەر.

ئشچیلەر دەولەتی ئوکتەبر ئینقلابیدان سولك، چیرکەونی مالیيا وە باشقا خیل یاردامللاردان مەحروم قیلدی. ئۆ، چیرکەونك محنەتکەشلەر کوز یاشینی، پیشانە تیرینی ئاقیزب، ئالداو بیلەن توپلاغان بایلقلارینی ئشچیلەر قولیغا تاپشیردی.

ئەگەر س.س.س.ر پوپلاری ئیندی هەم ئشلەمەی کۆن کورشنی ئستەسەلەر، ئۆز قاوممنك یاردامیغا مۆختاج بولادیلار. ئەگەر ئەنگلیە ئشچیلەری هەم روسیەدەن نەمۆنە ئالسالار، شۆنداغی روحانیلار هەم شۆ خیلدا بایلقلاریدان، کیلملەریدەن ئاجرایاچاقلار.

بۆ بیردە ئەنگلیە روحانیلارینك قانچا ئایلق ئالغانلاری توغرىسیدا بر - ئیکی مەسال کیلتیرب ئوتەمز. مەسەلەن، ئارخیپیسکوپ کینتمتیر - بیریسکی بر مەفتەگە 3 منك سوم، ئارخیپیسکوپ ئیمور کسکی - 1800 سوم، لوندون پیپیسکوپی 2000 سوم، وینچیستىر پیپیسکوپی 1300 سوم وە مەفتەلك 240 سوم پینسیە، دیرخیم پیپیسکوپی 1400 سوم، سالیسبیر پیپیسکوپی 1000 سوم ئالادیلار.

بۆننك ئۆستىگە چیرکەو چۆدە کوب کومەرلی پیرلەرگە ئیگەلك قیلادی. چیرکەو ئۆز پیریدەگی کومەر کاتلارینك کیلمیدەن مەر 1 میلیون 400 منك سوم ئالادی. شۆندای قیلب، کان ئشچیلەرینك مۆختاجلەغینی یارغان ساری ئارتدرادی. روحانیلارنك شورالارغا قارشی چیقشلاری، مەممە ئارا کۆچەلەرنی س. س. س. ر. گە قارشی ئۆرۆشغا چاقیرولارینك سەبەبلەریدەن بری مەنە شودر.

بزگە بۆ دوقلار قورقۆنچلی ئیمەس. بز ئۆز مەملەکەتیمزنی ساقلاوغا مەر واقت تاییارمز. غالبا بۆ تاماندا بولاچاق، ئەلبەتتە. ت. ش.

Roma Papasьnьn şoralarqa qarşь jurьş b'lan qьuvь munasəbatь eilən

London „muqəddəs suvь"

Mərkəzdə ortaasьja məs'ələləri

Paxta ekinni tyziş

Bətrək və kəmbəqəl xoçalьqlarqa boş jerlərdə paxta ekişgə jol berildi

MƏSKƏV, 15 mart. SSSR jerişləri xalq kəmisərliginin texnik ekinlər sekterində Orta Asьjada paxta ekinlərini tyziş toqrьsьda kenəş boldь.

Kenəş kəlxozlarnьn jəni jerləri egələş ycyn ixcəm planlarь tyzişni hazьrqь vaqtnьn asasьь vəzifəsi sanajdь. Bu vəzifəni bəçəriş ycyn jer işləri xalq kəmisərliginin maxsus brigadəsi Orta Asьjaqa jubarьladь.

Başpaxtaqomqa, paxta kəpirətsijəsigə və çymhyrijətlərnin hykymətlərigə paxta ekinnin barьşьnь teşkirib turьş ycyn kəmbəqallar gryhidən ьbarat maxsus kəntrol kəmisijələri tyzişgə təklif qьlьndь. Işləb cьqarьş vəzifəsini muvaffaqьjatlь bəçərgən rajon kəntrol kəmisijələrigə ьn'amlar berildi. Paxta rajonlardaqь jer işləri xalq kəmisərliginin ьdaralarьqa 20-nci martqaca sofxoz və kəlxozlarqa tapşьrılmaqan jəni jerlərdə paxta ekiş ycyn alaşьda kəmbəqal və orta hal xoçalьqlarqa jol beriş təklif qьlьnadь.

Ekin kəmpənijəsinin muvaffaqьjatь Samara Zlataust və Orta Asьja temir jolьnьn jyk ətkəziş ьstь'dadьqa baqlьqdьr. Sunьn ycyn jaqьn iki aj arasьda şu jollarda toxtalьb qalqan jyklərdən boşatьş toqrьsьda favqьl'adda caralar kerşni jollar xalq kəmisərliginin soraşqa qarar berildi.

Kenəş Orta Asьja kəpirətsijəsinin ьttьlaq qьşlaq xoçalьq bankəsidən tegişli dərəcədə aqca almaqanьnь və şunьn ycyn paxta sajuz benakarliginin xavi asьda bolqanьnь kərsətib, qьşlaq xoçalьqь bənkəsigə paxta sajuz ycyn hykymət tamanьdan belgiləngən aqcanь berişgə təklif qьladь. Jer işləri xalq kəmisərliginə xьzmat qьlьş sekterigə ekin kejinirək ekiləturqan rajonlar hьsabьqa Orta Asьjaqa və Zaqafqazьjaqa qapcьq-ar çənətişni tezlətişgə təklif qьlьndь.

Ərta asьja sanaatьnьn jyksəjtiş jollarь belgiləndi

Orta asьjada SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasьnьn vəkalətxanasь tyziləndi

MƏSKƏV, 15 mart. SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasь Orta Asьja ьdaralarь tamanьdan taqdьm qьlьnqan çymhyrijət sanaatьnь jyksəjtiş jollarьnь ma'qullajdь.

Birləşmə ьdaralarьqa Orta Asьja sanaatьnьn alahьda navlarьnь jyksəjtiş planlarьnь qajtadan qarab cьqьb işni 20-nci əprelgəcə tygətişgə təklif qьlьndь. Xalq xoçalьqь alьь şorasь jollar xalq kəmisərligi aldьqa Orta Asьjanьn naqlьjat benakarligini qajtadan qarab cьqьş lazьm bolqannь bildirdi. Çymhyrijətlərnin mərkəzii rajonlar bilən alaqalarьnь mystəhkəmləş ycyn birinci nəvbətdə Carçojəliksəndrəf—Qaj temr jolьnь salьb tygətiş mylçəli tezləştirilsin. Orta Asьjada benakarlik işlərini muvafiq jolqa qojьş və arzanlaştьrьş maqsadь bilən Orta Asьja çymhyrijətləri ycyn SSSR xalqxoçalьqь alьь şorasьnьn benakarlik qomьtasьqa toqrьdan toqrь qarajturqan benakarlik kantorь tyzilədi. Jəni benakarlikgə rəhbərlik qьlьnь jaxşьlatьş çymhyrijətlərdə jəni tyziləturqan sanaat bilən SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasь arasьda alaqanь kycəjtiş ycyn Orta Azьjada SSSR xalq xoçalьqь alьь şorasьnьn dajьmьь muxtar vəkalətxanasь tyzişgə qarar berildi.

MƏSKƏV, 15 mart. Orta Asьja çymhyrijətləri uəkalətxanalarnьn təşəbbysləri bilən başpaxtaqomnьn məskəvdəgi vəkalətxanasь aldьda Orta Asьjaqa jyklərni çənatişgə nazarat qьlaturqan bijyrə tyzildi.

Kəlxoz tyziş işləri tərtibgə salьnsьn

MƏSKƏV, 15 mart. Kəlxozlar mərkəzi başqarmasь bə'zi vaqtda kəlxoz tyziş işlərinin tərtibsizlik bilən barqanьnь kərsətədi. Kəlxozlar tyziş toqrьsьda dьjqanlar məçlislərinin qararlarь hər jerdə dijərlik təsmiilləştirilməjdi. Ustaflar jyzəkii myzakərə qьlьb rojxatlaş işi namalum vaqtqaca keciktirildi.

Kəlxoz mərkəzii kəlxoz sajuzlarqa kəlxozlar tyzilgən caqda tə'sis etyvcilər hykmi jakii kəlxoz tyzyvcilərnin işlərnin kərsətib prətəkellər tyzişgə təklif qьlьdь. Kəlxozньn birinci tyziş məçlisidə təşkilat bijyrəi jakii vaqtьnca başqarmə tyzildi. Tyzyvcilərnin rojxatь tezlik bilən qьşlaq şoralarь və rajon ьçraqomlarь qəramaqьqa tapşьrьladь. Ymymən kəlxoz tyzyvcilərnin sanь hər həvlidən başqa bolqan halda 15 ədən az bolmasьn. Tə'sis məçlisidə (Kəlxoz rojxatlaşьsьdan ilgəri) ustafqa iştirak qьluvcьlar anlь rəvişdə qarab jaxşь myzakərə qьlьb cьqsьnlar.

Hər bir dьjqan kəlxozqa kirgənlərində əlbəttə unьn ьmzasь bilən hyççət bolьb. Kəlxozcьnьn ymymləştirilgən mylki tezlik bilən hьsabqa alьnadь.

Kammyna yçyn

— باریولسین کومەونە!

قوباش، راتوشا مایدانینك تەپەسىگە کەلیب، کەپتەل شەەددی قوللىغدان قوتلغان مەسیولەر ئۆستىگەزەر ساجدی ۆەکومەونەنی قاینلادی باپرالار ئیگلیب کومەونەگە سلام بیردیلەر.

کومەونە خانا ئشلەب قویدی. دۆشەمەگە ئوز قوچاغیدان جای بیردی: بانکەلەردە، گەزیتە ئیدارالاریدا دۆشمەن ئەپەدەنی ئەیلەندی. مەلە یولەرچە دیەقان عاممالسی کومەونە قۆرۆلدشغا تارتیلمادی. قۆرسەتدەن فایدالانیب ۆیرسالچیلار پارتۆ یۆەرەگە ئات قویدیلار.

کومەونە عەسکەرینك باشلیغی دسلللیوز پارتۆ پرولیتاریاتینی ئۆەمد کوچیسىگە سودریب کیردی، بۆر چك ۆە مۆیشلەر بوینچا یاسالغان بەررىگەدەلەر پاتاهدا - کەوزلەریدە ئۆممد ئوتی چاقناغان سافی یۆرەکلی پارتۆ کومەونارلاری. پەگەنە بویلی، بوقاق شەملی، خونخارتیپەر، بۆلار پەلەن توپ تشلی بیلەن سوزلاشا باشلادی. دەەشتلی توپلار هەر بوشاتلغاندا، «ـ تولیم - تولیم - تولیم» دیب پشقیرادی ۆە ئوق یۆەرب، پارتۆنك تەتکیلەنیب کەتکەن تەنىگە ئورادی. قوبیالاری ئۆەجب کەتکەن، کونگىرەلەری مسشاب قالغان ماهاباتلی دەۆلارلارنك تاش دەۆارلاری توپ تاۆۆشی بیلەن ئوچە کتشب ەەکس سادا بیریدی:

— «بویون ئیگەزەمەن دیب ئۆرونما، دوشمەن! کومەونەگە قارشی جنایاتلارنك ئۆچۆن تاتریخ ئالدیدا جاۆاب بیرشگە حازیرلان. قوراللا یاپشىگز گیرژدالار، قوراللا!...

«21 نچی مای، دوشەنبە تاگمنك تمزل کوز ئالماسی پارتۆ خالقیغا قانخور تیر ۆە ئۆنك گەنەرالاری تامانداان ئۆرۆلغان بۆتۆن بیرتەقلەمی ئاچب کورسەتدی» تەەر - قاۆۆن ئسمی، قاۆۆن یاردامی بیلەن قانۆنغا توغری کیلتیرب کومەونەنی قاتتق جازالادی. ئاتاقلی دوەمیراۆسکی ۆە باشقا کومەونالار قانغا باتب کورلەرینی بۆەدیلەر. کومەونە ئاعزاسی بتخاۆین بولدا کیتەنۆرب، «ئۆیغۆردا یاتقان» کومەونالارنی ئۆیغانماقچی بولیب قانغا نایب بەدللدی. یاغاچدان، تاخ - تادان، تیمیر - تیرسە کەلەردەن ئۆیۆلدیرلگەن بەررىگەدەلەر کومەونالارنك شەەەلی گەۆدەلەری بیلەن ئورالدی. لۆکسەمبورگ باغچاسىنك تیمیر پەرچەەسی مکلەەرچە کومەونارئولیمنك گۆۆاهی بولدی. ... ەەددە شۆدیۆارغا قاری بر مویسەفید بیلەن پاریشان ساچلی بىر باش بالانی تیرەدیلەر. مویسەفید بر تار چامەیدی، باش بالا کۆۆشی ئارالاش قاتتق قچقردی: - تاتمگز!!» (ۆیکتورەوغو)

سەن نەەریمك بۆزیدە جازالاغوچی قیلچلار ەەکسی یالتمرادی.

مەنە شۆ ۆاەشاتلار، 30000 کشینك ۆاەشمیانا قەزل ئیتیلمشی گەزیتە بیتلەریدە قان هندی بۆرقۆب ئۆزغان ماقالالار بیلەن ماختالب، بۆرجۆاۆزیا تەەرەەلەەن ئالقشلاندیلار.

کەپتەل، محەەت ماغلۆبمیانمی کورۆب نش ئرەەیتمردی. بورجۆاۆزیا ۆە ئۆنك مەلەیلەری «کومەونە ئولدی» دیب قاداچ کوتەردیلەر.

لیکن بۆیۆك نش، بۆتۆن کشیلك دۆنیاسىنك کیلەچەگی ئۆچۆن باشلانغان نش - ئولەەدی! پاپۆ کومەونەسی ئۆگەب، ئازادلق مەسئلەسىنی کوتەرب ئوکتەبر بیتب کیلدی. کومەونەنك بۆیۆك نشی، داهی لینین. نك رەەبەرلیگی ئاستىدا، مۆستەەکەم رەۆشدە دۆنیانك 6 دان بىر قسمىدا ەەممەلگە قۆیۆلدی.

حازر بو نش بۆتۆن دۆنیا پرولیتاریاتنك یۆرەگیدە، «هیچەسدە» روحیدە، قاندا یاشایدی.

ئوکتەبر قۆیاشی، پاریژدا - دا، تۆغاچاق. پاریژ بیکۆچی شەەری، ئۆنك کیلەچەگی زاۆۆد، فەبریکەلەردە ئشلەنب یاتادی.

پاریژ تیمیرلەری، ۆیرسالچیلاری، ساتلغان سوسیالیستلاری، بایلاری ۆە بانکمرلارینك، کومەونەلەر قانی بیلەن بیزەلىگەن دیمیریۆنمل ۆە «ماتۆ» مایدانلاریدا، «مانامارتمر» بۆلۆارلاریدا بیمالال سەیر قیلب یۆرۆش «ەۆتۆقلالار» چیکگە بیتکەن ئارتق.

حازر، کومەونەلەرنك قانی بیلەن زوبغونچا سوغارلغان توپراق، یازغی قۆیاش نۆرلەری بیلەن بورتب - بورتب قاوارب کیلمەکدە. «پەرلاشەز» قابرستانلاندان بۆرقۆب تورغان قان ئىسلەری، بورجۆاۆزیا مەشچەن پارىژ - ژیمی، پرولیتاریات پاریژیغا ئەیلەدی. نموش ئۆچۆن کورەشکە چاقرماقدا. بۆ کۆرەش، شۆبەەسز، پاریژ کوکەەدە ئوکتەبر قۆیاشىنی کۆلدیرەەچك. پاریژ پرولیتارلاری، سەن ەەری، راتوشا بیداسی ۆە ئایفیل ماناراسىدا ئورنالماجاق کومەونە باتۆرلارینك هەیکەلی بۆ قۆیاشدان زوبغانچا ئۆز ئیمەەچەگلەر.

بو بولور ئیك ئاغرغی ئیك قاتتق زور کورەش بولور هەم دایەلیلەل بیلەن دۆنیا یاراتاش.

ئاتاقلی کومەونە شاعری ئەژین - پوت - بی مەنە شۆندای، دیدی.

زیبا سەەیك.

فرقا فاعەاللارنی تەربییەلەش مۆعاممالسی ئۆستىدە

حازر بیز، فاعەال - لار تاعلیمی جاقیدا قاندای مەنزەرەلەرنی کورەمز؟

قاشقا داریا ئوکرۆگیدە سرتدەن نۆرب ئوقۆشغا کیرگەن 65 کشینك فاقات ئونتەەسی ئوقۆماقدا. تاشکەندەی ئالدنغی بر ئوکرۆگدە بو ئش ئیدیگنە «کیچگەیە یاتر». خارازم ئوکرۆگیدە 10 نەگیە کشی ئوقییدی. سامارقاند ئوکرۆگیدە سرتقی قورسالاردا ئوقۆش جاقیدا 140 عەریزە بیریلدی لیکن، سرتدان نۆرب ئوقۆچلارنك ئیشی حسابغا (توچوتکە) ئالینمادی. تاشتارغیب شۆعبە مۆدیر مۆعاۆینی، جۆمهوریەت تاشتارغیب کیچگەشمەسدە: «بۆتۆننی یولغا قویش ئۆچۆن تیکشیلی ئەمکانیەتلەر یولساەدا، سامارقاند ئوکرۆگ تەشکیلاتی بۆنك عۆهدەسیدەن چیقا ئالمادی» دیب ئیعلان قیلدی.

سۆرخان داریاۆکر ئوگفرقوم تاشتارغیب شۆعبە مۆدیری مەزکور کیچگەشمەدە، ئیشنك کەوبلیگینی یەعنی فاعەاللار بیلەن ئشلەشدەگی ئوبیکتیف شارایینتنی یاغانا قیلیب «چیرایلی قارار چیقارش مۆمکین. لیکن بز بۆ ئیشنی یەچەرە ئالمایمز» دیدی.

نازاریات مەسئەلەریگە بۆننای تار قارالش، ئوك ئاغماچلەقنك کۆنکریت کورینشلەری بیلەن چیگەرەلەنەدیگی بۆنغا قارشی قاتتقی کۆرەشو کیرەك.

ئەندجان ئوکرۆگ فرقا فاعەاللاری بیلەن ئشلەشدە یەەزی نەرسەلەر قیلدی. سرتدان نۆرب ئوقۆشغا تەلەبلەر تانلاش پیلانی یەچەزلدی. تاشتارغیب کەبنتەدەگی کروهلەر کونسولتەتسیەسی تەرتیبلی رەوشدە ئشلەیدی. براق، تارغیبات کونلیکتیفنك ئیشی سۆست.

چاپلاردا غی یۆنداى جاللارغا سەبەب بولغان ئەەرسەلەر شۆ:

ئا) مەرکەزقوم قارارلاری ئۆچۆن خزمات قیلشغا کیك فاعەاللار عەمەلی تارتامادی. نەزەری ئەعلیم بوللاری کەبینیت قارارلاریدان نەریگە ئوتمەدی.

ب) ئەعلیمنك کونکریت شەکللەری بیلگەلەنمەدی. سامارقاند فرقا - شورا مەکتەبیدەن بولەك سرتقی فرقا - شورا مەکتەبلەری حازر ئەئەکیلات دەۆریدە ئوراددیلار.

ۆ) تاشتارغیب کەبینیتیدە ئش یولغا قویلغان ئیمەس وە مەیەەدیکە یاردامی (یاملەر، میتودیکە بوللاری، کونسولتەتسیە، باشقالار) یوق. ەەننا، مەرکەزی تاشتارغیب کەبینیتی هەم ئوچ ئالاب بر یەماەدان ئیکنچی یەماغا کیچش بیلەن مەشغول بولدی. سامارقاند ئوکرۆگی فرقومی، سرتدەن ۆە ئوز ئوزیدەن ئوقۆچیلار ئۆچۆن ۆ. ك. ب. (ب). مەرکەزقومدان نۆرلی واقتلاردا ئالنغان 1200 کومپلیکس میتودیکە ئوسوللەرینی 8 نچی فیۆرالگەچە ئشکەندە ساقلاب نوردی.

مەنە بو فەکتلەرکیك فرقا جامەعاتچیلیغی تامانداان قاتتق تانقید قیلینمشی کیرەك.

شونی هەم ئەیتش کیرەکدر، کم فاعەاللار ئوز ئوستلەریدە موستاقل رەوشدە ئشلەیەلمەیدیگەن تاشتارغیب بولمەلری نامانداان هیچ قاندای رەهبەرلك بولمادی. بولارغا کیتابلار، چورناللار، گەزیتەلەر ئوقوش ئۆچۆن ئیمکان بیرەرلك موساعید واقت تەشکیل قیلمادی. حالبوکی مەرکەزقوم فاراوبدا مسرنغی نەعلیمنی ئوتوچی فرقا فاعەاللاری ئۆچۆن هەفتەدە ئۆچ ئش کۆنی وە شورا - فرقا مەکتەبلەری ئالدیداغی رەبفەکلەرگە کومەژلارنك ئیچکی بولمەریگە یوبارلغان ئورنالار ئۆچۆن کیرەك فادار ۆاقت تەئیمیملەنسن» دیبلکەن ئیدی.

مەرکەزقومنك بۆ قارارى، بۆتۆن فرقا تەشکیلاتلاری تامانداان ئەلبەتتە، هیچبر ئیعتىرازسز بەجەریلیشی کیرەك. مەحەللی شارایت ئیتیبەر بۆننی هەممەگە قویش مۆمکین بولماسلیغینی باهانا قیلش - فرقا قارارینك هەممەگە ئاشماغینی ئستەمەسلیکدر.

شۆ ئوقۆش یەلدیك بۆرنك ئیخەتیارىمزدا قالغان ئاز واقتینی ئیمەنماغا قیلش ئۆچۆن قۆییدىغلارنی بەجەرش کیرەك:

1) مەرکەزقومنك بۆ قارارلاری کیلەچەکتە فاعەاللار بیلەن ئشلەشدە قانچە ئاساس قیلب ئالینسن

2) بۆتۆن فاعەاللار گرۆپلەری، بۆلارنك ئشلەرینك ئوزیگە خاس شارایینتی (عاممای کەمپەنیەلەری ئیکنن کەمپەنیەسی، کارخانالاردا، مۆئەسسەسلەردە ئشلەش، باشقالار) ئوچۆتکە ئالینسن.

3) تەعلیم ۆە مەتودیگە شارایینی تەئمین قیلنسن وە تەعلیمنك ئاساسی شەکللەری بۆلب قۆیداغلارنی جسابلانسن:

شەەەردە: 1) قۆیی فرقا فاعەاللاری ئۆچۆن عالی شورا - فرقا مەکتەبلەری پرەگرەممەسی بوینچا ماخەسوس مەکتەبلەر تەشکیل قیلنسن.

2) ماجسوس پرەگرەممە بیلەن شورا، کوپەرەتیف وە باشقا مۆئەسسەسەلەردەگی فاعەاللارنك کیچکی تونیۆرسیتتی (بۆنك شۆعبەلەری ئوکرۆگلەردە هەم بولسن) تەشکیل قیلش مەسئەلەسىنی حل قیلش زەرور.

3) کەبینیتلەردە، قیزیل بۆرچەك - سەبەلەر ئۆیۆشدیریلسن. فاعەاللار بیلەن ئشلەشکە کەمۆزلار وە ۆوزلارنی تەمام قیلب جەقانلار تارتیلسن.

رایون ۆە ئوکرۆگ فاعەاللاری ئۆچۆن: 1) مەرکەزیم - لینینیزم ئیکی ییللق توکەرەکلەرنك پرەگرەممەسی بوینچا سیمینەریەلەر ئاچیلسن. 2) واقت - واقت مۆئازارالار داقالادلار تەشکیل قیلنسن. 3) سرتدەن ئوزب ئوقۆچیلار تامانداان ئشلەنب ئوتیلگەن راۆزەعلار بوینچا پرلەشکەن کونسولتەتسیە بیلەن سرتدەن ئوقۆش ئوینوشدیریلسن. 4) فەننی - تاتەقیقات ئینستیتوتلەرینك ئیشیدە قاتناشو یاخشیراق تایییارلق کورگەن ئورتاقلارغا مەجبوری بولسن.

قشلاقدا: 1) فاعەاللار بیلەن ئشلەشنك ئاساسی شەکللەری کوندلرینسیە - قورسلار بولمشی کیرەك. 2) کولخوز قورۆلمشی بوینچا فاعەاللارنك دایما ئشلەیتورغان کەشمەلەری تەشکیل ئیدیلسن. 3) شەەەردەگی نەژەری تایییارلیغی بار ئورتاقلارنك داقلادلار، سۆجەتلەر، کونسولتەتسیەلەر وە کولخوز قورۆلمشی بوینچا قشلاق فاعەاللارنك قورس - قورولتایلارینی ئوتکەزش ئۆچۆن قشلاقلارغا چیقب ئوزۆشلاری عەمەلگە قویلسن. بو شەکللەر، شەەردەگی ئورتاقلارنك مەعلوم گروهلەرینی قشلاق فرقا تەشکیلاتلارینا بیریکتیش یولی بیلەن یۆزەگە چیقارسن.

شونك بیلەن برگە، کومسومولەلاردان نەژەری بیلەمدان کشیلەر تایییارلاش ئۆچۆن مەرکەزدە کومسومولنك کیچکی تونیۆرسیتتی (بۆنك شۆعبەلەری ئوکرۆگلەردە، هەم بولسن) تەشکیل قیلش مەسئەلەسىنی حل قیلش زەرور.

فرقا ماعارىف ئۆیلەری ئاچش مەسئەلەسىنی حل قیلشغا هەم واقت یەتکەن بولسا کیرەك. بۆندای ئۆیلەر قایبوم شورا جۆمهوریەتلەردە کوپەیب یارا یاتر. فرقا ماعارىف ئۆیلەری بینا قیلغنی، ئوزبیکستاننك پیش یللق مەدەنیەت پیلانمغا کرگیزش کیرەك.

بو مەسئەلەلەرنی حل قیلش، فرقا تەشکیلاتلارینك سوزدە ئەمەس، عەمەلدە ئش کورسەتشلەرگە باغلیدر.

ن. الاتوخین.

Redaktor: Ismayıl Şıxlı

KƏKLƏM QƢLDIRƏGIGƏ TAJAQ TƊQMANƊZ!

قورغانتېپە كوكلەمى گۈللەمەى ياتر

ئەندىجان ئوكرۇگ، قورغانتېپە ۋايونى كوكلەم ئېكىن كەمپەنىيەسىگە مەددىيەت بىلەن بىل باغلاب ئىشكە كىرىشە ئالمادى. بۇنىڭ كەتتە سەبەبى، رايون باشلىقلارىنىڭ بۇ مۇھىم ئىشكە ساۋۇق قانلىق بىلەن قاراغانلىقلارى بولدى. 29 چى بىلدا ھەم ئۇلاردا شۇندای ھەۋەسلەسزلىكلەر بولغانىغا كورە، شەرتلەنگەن ئېكىن مايدانلارى تۆۋەل ئېكىلمەسدەن قالىدان ئىدى.

بۇ يىلغى پاختا مايدانى 4 امك 50 ھېكتەرگە پېتكەزىلدى ۋە ئېكىن مايدانى 2 مك ھېكتەر ئارتدى. بۇ ئوسىش 500 ھېكتەر ئېكىلمەى، ياتقان زەخ-شور يېرلەر ھەم سۈۋلۈك ئېكىتكەرنى سىقىب چىقارىش حىسابىغا-دىر. قايراقى ئېكىن مايدانى 4 مك ھېكتەر بىلگىلەنىب، بۇنىڭ 404 ھېكتەرى كولخوزلار ۋە قىلغانى يەككە خوجالىقلار تامامىدان ئېكىلەدى. بۇ-قورغانتېپە رايونى ئېك پاختاكار رايونلاردان حىسابلانغانى ئۈچۈن بۇندا قايراقى يېرلەر جۈدە ئاز.

ئوش ئوكروگى بىلەن قورغانتېپە ئاراسىدا غى كوپ يېرلەر، 2 جۈمھۇرىيەتنىڭ چېگەرەسىدە بولغانلىغى ئۈچۈن ئېكىلمەى ياتادى. بولتۇر قورغان تېپەدىھقانلارى ئوشا ئېكىلمەى ياتقان بوش يېرلەرگە بۇغداى ئېكىب، يېغىشدىرىب كېقىرەر چاقدا قىرغىزستان دىھقانلارى زورلۇق بىلەن تارتىب ئالغانلىغى ئۈچۈن ئەنجەگىنە شاۋشۇۋگە سەبەب بولغان ئىدى. بۇ يىل قورغانتېپە ئەلاھىدا ۋەكىل يۇبارىب، ئىكى ئارادا كېلىشۇۋاسىل قىلدى، قىرغىزستان، ئوز دىھقانلارىدان ئارتىب قالغان يېرلەرنى ئېكىش ئۈچۈن قورغان تېپە كولخوزلارغا بېرىشنى لازم تاپدى.

ئوكروگدەن كوكلەم ئېكىن پىلانىنى ھەلگەچە ئالالماغانلىغى بولسا ھەم، رايون پاختا ساۋوزى ئوزىچە پىلان تۈزىب 1 نچى فېۋرەلدەن باشلاب ئىشكە كىرىشدى.

ياخشى تاشۇقات ئارقاسىدا 14 ئورۇندا 17 جاماغا پاپىاسىغا كولخوزغا ئوتدى. بولاردان ئېك كەتتەسى «جان ئاباد» جاماغاسىدا غى «يەڭى ئاباد» كولخوزى بولىب، 1 مك 40 خوجالقنى ئىشىگە ئالادى. لېكن بەزى ئەگرەنومىلەر بۇلارغا ئېكشىلى ماتىريالىلارنى تاپىيارلاشدا يالقاۋلىق كورسەتە يالىدىلار.

كوكلەم فرونتىگە دەددارەك كىرىشەيلىك

ئەندىجان ئوكرۇگىدە بولغان بەزى راپونلار تېمىر يولدان 20-25 چاقىرىم ئۇزاقلىقتا ئوراندى. دىھقانلارنىڭ ئەتىياجىغا لازم ئەرسەلەر ئوز واقتىدا يەتكىزلىمەگەندەن، ئىشلەرنىڭ سۈرعىتى بوشاشب قالاياتىر. بو جاقدا ئوكروگ كومىسسىيەلەرى قاتىق چارا يولىنى ئىزلەب كورگەندەرى يوق.

بولتور دىھقانلارغا تارقاتىلغان چىگىتلەر يارامىس بولغانلىقىدان سۈۋگە سالغاندا كوپىب قالىب، ئېكەكەندە چىقمادى. ئېكىن كومىسسىيەلەرى تەجرىبەدە كورلگەن بوئختىمالنىڭ ھەم ئالدىنى ئالغانلارى يوق.

ەjqaular tyt kecətləri ekəjətirlər

شەھرىخان سۈۋ سېستىمىسىگە ئالتى رايون كىرەدى؛ بۇ سېستىمىنىڭ ئىسمى بولسا ھەم جىسمى يوق. سۈۋ كوپىرەتىغى بىلەن سېستىمىنىڭ سايوزلارى كېلىشە ئالماسدان ھەمدىلى «ئىشلەرى» تالاش بىلەن ئوتە ياتىر، ئوكروگ كولخوز، ئىدارا-سى، يېر شۇعبەسى جەرەگەتسز: بۇلار قىلاقداغى جارايانىنى كەبىنتىدە قاۋشى ئالاياتىرلار.

كوب جايلاردا ئىگىرەنومىلەر رايون ئەپەرەتىگە ئىتتاغات قىلمايدىلار. رايون تەشكىلاتلارى ئوزلەرىگە تېكشىلى وەزىفىلەردەن بەتتەسىنى ئەيتسىلەر، ئەگرەنومىلەر: ئوكروگ پىلانى بوينچا ئوزرايوندا 150 پىلوگ بىرىلمەكچى بولسا ھەم، رايون پاختا سايوزى بۇ مىقدارنىڭ يېتەرسىلىگىنى ئەتىبارغا ئالىب، 400 تە پىلوگنى ئەلەقاچان كېتىرىب قويغان بولسا ھەم، ئىش قىزىغان چاغدا يالقاۋلىق پانقاغىغا باتىب قالدى. پىلوگ ئېسىە ئامبارداپانىمقدا، رايون بوينچا كولخوز ۋە يەككە خوجالىقلار قولىدا 7 مگگە يانغان ھەر خىل ماشىنا قۇرالىلارى بار. رايون پاختا سايوزى قارا سۈۋ، خان ئاباد، قورغانتېپە جاماغالارىداغى 3 مەسىتىرسكوى ئۈستالارىغا قىشى بىلەن ماغاش بېرىب باقىب چىققان بولسا ھەم، ھەلىگەچە بىران كولخوز يالگى يەككە خوجالىق قولىداغى ماشىنا-ئالسىپابلارنى شۇئۇستاخانىغا كېتىرىب ريمونت قىلدىرغانى يوق.

ئوكروگنىڭ فارماپىشى بوينچا بىرنچى مارتدان باشلاب ھەر خىل چېگت، ئارپا ھەم بۇغداى ئۇرۇغلارىنى تەارقاتلىشى لازم ئىدى، لېكن، بۇ ئىش سانسالارلىققا ئوشىمىدى. ھەلىگەچە ۋۇجۇدىكە چىققان يوق. ھازىر رەسمىلەشدىرلگەن كولخوزلار بۇتۇنغىچە ئىدا تەلەب بىلەن پاختا سايوزىغا ھەر كۈن قاتناسالار ھەمىرىنەتىيجىدىك چاۋاب ئالالمای قاينىب كېتە يا-تىرلار.

ئېكىن كەمپەنىيەسى قرقارەھىرىلگى بىلەن تەئمىن قىلىنماغان. بەزى يەچىيىكەلەردە بۇ مەسىئلە قارالغان بولسا ھەم بەزىلەردە قارالمانى يوق. باى خوجالقلاردان ئۇرۇغلىق قوندىغا توپلاناتۇرغانلىغى-دايلار ھەلىگەچە توپلانىب ئۇگەگەن ئەمەس.

رايوننىڭ ھەيدىلەيىك جاماغا-سىدا 300 ھېكتەرلىك زەخ-شوربىر پاختا مايدانىغا ئايلەندىرىلمەى ياتا-دى. كەتتە پالۋان ھەم ئاقبولاق جاماغالارىداغى 200 ھېكتەرگە ياقىن شور يېرلەرنى-ئوزتالاردان زاۋۇر قازىب فۇرىتىب پاختا مايدانىغا ئەيلەندىرىش ئۈچۈن ئوكروگ پاختا ساۋوزى پۇل بىرمەكچى بولدى؛ ھازىر شۇ ئىشنى باشلاش ئۈچۈن رايون، ئوكروگدەن پۇل كۈتىب ئوزمىقدا، ئەگەر ھەيدىللەيىك جاماغا شوراسىداغى «ھەيدەۋۇل» كولخوزى بولىب، 1 مك 40 خوجالقنى ئىشىگە ئالادى. لېكن بەزى ئەگرەنومىلەر بۇلارغا ئېكشىلى ماتىريالىلارنى تاپىيارلاشدا يالقاۋلىق كورسەتە يالىدىلار.

كوكلەم تايىار گەرلىگى توختالب قالدى

بۇئۇنغۇر رايون، كوك گۈمبەز دەھەسىدە بۇلتۇر 1000 ھېكتەر پاختا ئېكىشكە پىلان تۈزىلگەن ئىدى؛ بۇ يىل، 662 ھېكتەر يېرگە پاختا ئېكىش ئۈچۈن پىلان تۈزگەنلەر، راپونىڭ بۇتۇن 28 دەھەسى ئۈچۈن تۈزىلگەن پىلانلار چاتاق؛ بىر دەھە ئۈچۈن تۈزىلگەن پىلان ئېكىنچى دەھەگە ئوتىب كېتكەن. جىگىت ھەم پاختا نورلەردەن دەرەك يوق.

ئوتكەن يىلدان قالغان جىگىتلەر بولسا ھەم، نازالامای ياتادى. ئوروشلىق بوغداىلار تەۋەلەرگە ئاجراتىلماغان. كوب شىركەتتەردە ئوروغ تازالايتورغان ئاسىبلار يوق. رايون ئېكىن كومىسسىيەسى ھەمەلى ئىشلەرنى تاقچاغا ئالىب قويىب، ھەر كۈن مەجلىس بىلەن ئاۋارا. كومىسسىيە رەئىسى كەيىنىدىدەن چىقماى باشقالارغا «حەيىق سەنگە» بىرىشدەن بوشامايدى.

كېلگەن راپوچى بىرىگەدەلەردەن ياخشى فايدالانلمايدى. مەسىلەن كومىسسىيە رەئىسى ئەكبەر ھەلىيىف، بىرىگەدە ئاغزاسى بر قىزنى دايىم ئوزى بىلەن ئالىب يۈرىب، دەھەلەرگە چىقارماى قويدى. دەھەلەرگە چىققان بىرىگەدەلەرنىڭ كوپى ئاۋروپالىق ئوزتاقلاردان عىبارات بولغانى ئۈچۈن دىھقانلارغا توشۇندىرىش بابىدا كوب قىينالاياتىرلار. تىرەكتىرلەر جازىرغاچا ريمونت قىلنماسدان ياتادى.

رايون پاشقوم كاتىبى راستوف ئىشتەنسىسىدەن بىرى كېلمەيدى. راى پاشقوم بىيىوراسىدا كوكلەم ئېكىن كەمپەنىيەسى توغرىسىدا مەسىلە كورگەن ۋە شۇنغا پاشلارنىڭ جازىرلانغان ئەمەس. مەنە شۇندای قىلىب، بولۇنغوردا كوكلەم كەمپەنىيەسى ئارا يولدا قالىب پاراياتىر.

قارماق.

مۇساباقا كېگەيتىرلىسى

كېلگ مەنەتكەشلەر عاممالىسىنى سوسىيالىزم قۇرۇلىشىغا تارتىشنىڭ ئېك ياخشى شەكلى ۋە ئۈسۈلى-سوسىيال مۇساباقاسىدر. ھراق، سوسىيالىزم مۇساباقاسى پرولېتارىيات ئوزتاسىدا كېگەيگەن بولسا ھەم، قىشلاق توغرىسىدا «بوندای دىيب بولمايدى. ئۇ، رۇسىت، ئايرم كولخوز ۋە قىشلاقلار سوسىيالى مۇساباقاسى يولىغا كىردىلەر. لېكن بۇتۇن كولخوزلار ۋە راپونلارنى ئىچىگە ئالاتۇرغان عاممۇى مەرەكەت ھەلى يوق. بو ئىش غالالا كوپىرەتسىيەسى ساحاسىدا ئاينىقسا مۇنىت ئوتكەزىلمەياتىر.

كولخوزلار، غالالا كوپىرەتىغلەرى ۋە ئوكروگ ئوپولناموجىتىلەرنىڭ سوسىيال مۇساباقاسىداغى ۋەزىفەلەرى كېلگ يەترەك - كەمباغالار عاممالىسىنى ئوبوشدىرىش ۋەئولارنىڭ تەشەببوسىنى كولخوزلار، ماشىنا - تىرەكتىر ئىستەنسىلەرى، رايون كولخوز سىگىدىيەلەرى ۋە غالالا كوپىرەتىغلەرى ئوزتاسىدا مۇساباقا ئىشلەرىنى ئوبوشدىرشدەن عىبارەتتىر.

سوسىيال مۇساباقاسى، يەترەك ۋە كەمباغالار عاممالىسىنى ئوزتا جالار بىلەن بر ئىتتىفاقدا، مۇشتۇمزورلارنى سىقب چىقارش ۋەئېكىن پىلانلارنى ئارتىدىرىب يەجەرش ئۈچۈن كۈرەشنىڭ جانلى ۋە فاعال يەگى ئۈسولى بولسۇن.

سوسىيال مۇساباقا مەسىئەلەرىنى ئىشلەب چىقارش كېگەشمەلەرىدە، كولخوزلار، خاتىن - قىزلار، كوپىرەتىغ ئاغزالارى، يەترەكلەر ۋە باشقالارنىڭ يىغىلىشلارىدا مۇزاكىمە قىلىش كېرەك. بو مەسىئەلەرنى ياخشى مۇزاكىمە قىلغاندان كېيىن، مۇساباقا شەرتنامالارى ئىشلەنىب، بولار مۇساباقاچى كولخوز ۋە كوپىرەتىغ ئاغزالارىنىڭ قاتىمى تاسدىقلاشىدا تاپشىرىلدىلار. ئۇشۇنگەدىك، مۇساباقا بوينچا كومىسسىيەلەر ئاجراتىش كېرەك. ھەر بر كولخوز ۋەغالالا كوپىرەتىغى ئوز ئاغزالارى ئوزتاسىدا كوكلەم ئېكىن كەمپەنىيەسى بوينچا ئوز - ئوزىدەن فاعالىيات كورسەتىش مۇساباقالارى ئوتكەزىش ۋە فاعال قاتناشوچىلار ئۈچۈن مۇكافاتلار بىلەگىلەش، مەنەتكە قاراب ئىش خاقى تولاش ۋە ئىشلەب چىقارشنى تور-مەلاش تەجرىبەسى عەمەلگە قويىلسۇن.

كولخوزلاردا ۋە غالالا كوپىرەتىغلەردە سوسىيالىزم مۇساباقاسى: ئېكىن شەرتلەرىنى يەچەرش، مەنەت ئۈنۈمى ۋە مەنەت ئىنتىزامىنى كوچەيتىرش، ئوزىمى ۋە مەنەت ئىنتىزامىنى كوچەيتىرش بىلەن بىرگە، ئوزىمى ئىشلەرگە باغلاب بارىشلارنى يەرگەر.

قاسىمراداى

كەملەر ئەمەلەر بىلەن ماشغۇل؟

ئەگرەنومىلەر ئالاۋىلەن، رايون ئېكىن كومىسسىيەلەرى مەھىشەت بىلەن ماشغوللار. موشتومزورلار واقتنى غانىيمات تايب ئىش - مالىلارىنى ساتاياتىرلار.

كوكلەمنىڭ ئېك قىزىغان بر پەيتىدە ئەگرەنومىيە ئىشلەرى ھەم زور ئورنىنى ئىشغال قىلادى. براق، رايون كولخوز سايوزى نامامىدان ساكىلوف، پىترۇف ۋە ئ. ساكىلوۋلارغا ماشىنا - ئات ئىستەنسىلەرى توزۇش، كولخوزلارنىڭ كارلىك يېرلەرىنى ئايمۇب بېرىش كەبى ئىشلەر يوكلەنگەن ئىدى. لېكن بولار - ئوزون قىشلاق شوراسىغا بارب ئىشلەش ئو نەمغا، ئاچماق بىلەن شۇغۇللاندىلار. شۇنىڭ نەتىجەسىدە ئېلىپىك چىار ۋە ئوزون قىشلاق شەرالار بىدا توزولاجاق ماشىنا - ئات ئىستەنسىلەرى حازىرغا قادار نورلەمەى سودىرەلب كېلەياتىر.

- رايون ئېكىن كومىسسىيەسىنىڭ تارىخىلى قىشلاق شوراسىغا چىقارغان ۋەكىلى دوسىنەزەرف، موشتومزورلارنىڭ مال - ئامۇالالارىنى رويخاتنا ئالىشغا زەمىندەن حازراق كورب، بونغا بەتەرەك ۋە كەمباغاللارنى فارتمادى. بر-دەنىگە «موشتومزورلارنىڭ مال - مولكەنلەرىنى ناقسم قىلىش» حاقىدا مەعروزەلەر ئوتكەزدى. نەتىجەدە ئوزون قولاقلار موشتومزورلارنىڭ قولاقلارىغا يېتكەزدىلەر. شونىڭ ئۈچۈن ھەم موشتومزورلار مال - ئامۇالارىنى ساتىش، ياشىرىش ۋە قاچىشغا ئىمكان تاپا ئالدىلار. شۇ جۈملەدەن تارتولى قىشلاق شوراسىداغى مىكىنىمياز ئوغلى شالىلارنى ئاقلاب بازارغا ساتا ئالشغا ئولگوردى.

ئىلىپەكچىنار قىشلاق شوراسىغا چەقاراغان ۋەكىل عەبدوللەيىف ئىسىە، موشتومزورلارنىڭ مال - ئامۇالالارىنى ئوزىدەن سوراب يازدى. براق، كەيىنگى ئىكىنچى رويخاتلاشدا، ئىلىپەكچىنار قىشلاقىداغى حاقىنازار كەبى موشتومزورلارنىڭ ياشرغان ئات - مال، غالالا شونكەدىك نەرسەلەرى ئايمالدى. بۇنىڭ ئوستىگە عەبدوللەيىف ئوز يا-نىدا يارىدام تودەگە ئاغزا قىلاب، ئىشلەگەلى سەلىم ئوغلى موشتومزورلارنىڭ مىلىسىيا راباگۇلنى «ماعالا» دىب ئالىب بۇردى.

مەنە شۇندای بارامالىق ۋە سىقىق سىياساتنى يوش تۇتش نەتىجەسىدە قودوقلى قىشلاقدان 2-1 موشتومزورلار، ئىلىپەكچى، چاردان بو نىچە موشتومزورلار ئاز كون ئىچىدە قاچىب كېتىدىلەر.

ئەندىجانىڭ ئارىق راپوندا ئىسىە موشتومزورلار باشقاچا حىلە-نەيرەنگلەر ئىشلەنە يانولار. شو جۈملەدەن مەھەت قاسىمقول ئوغلى دىگەن بر موشتومزور 600 سومىق بەتنە ئاتىمنى ماولانقول دىگەن بىر كەشىگە بىرىب قويىب، «مىن شونغا سانغانمەن» دىب، نەيرەكبازلىق قىلىب يورمەكدە.

مەھەللى نەشكىلاتلار شوندای توقسانلارنى حسابغا ئالىب قاتىعىچالالار كوريشى كېرەك. ھەكس حالدا سوكغى پو شايمانلىنىڭ فايداسى يوق.

كەرىم

ئاھانگاران، قادامىكنى ناتوغرى باسدۇق

تىلەۋ (ئوز مۇخبىر). ئاھانگاران رايوندا كوكلەم ئالدىدان ئوروغلىق قوندى بەشىدا ناتوغرى بولالار ئىتىلە ياتىر. رايەرقوم تەشكىلات شوعبەمودىرى ئاچىار قىشلاغىغا چىقب قىشلاقداغى بەتوەك، كەمباغال، ئورتا حال دىھقانلارغا موشتومزورلار بىلەن بەرەۋەر غالالا سالدى. رايون مەركەزى تىلەۋ قىشلاقىدا ھەم كەمباغال، ئورتا حال دىھقانلارغا موشتومزورلار بىلەن بەرەۋەر غالالا سالدى.

ئۇنگۇت قىشلاغىداغى ئايرم فرقا، شورا ۋەكىللەرى، بايلارنى ھەم كەمباغال دىب كورسەتىب، ئارىقچا ئوروغلىق قوندى تولەشدەن قۇتۇلدىرش ئارامدارى بولدىلار. شۇندای موشتومزورلارغا مەجبورى ئىكىدىرش چارالارى قاتىعى ھەل قىلىنغان ئەمەس. يوقارىداغى كەمچىلىكلەرنى نىزدەن بىترش ۋە نانوغرى يولدان توغرى يولغا بورولىش، موشتومزورلارغا ئىسىە، تەن يان بىرىش كەبى حاللارغا قارشى كۈرەشىلسۇن.

راقام ئەمە دىدى؟

قاشقادارىيا ئوكروگىدە 10 نچى مارتغاچا 82138 ھېكتەر مايدانغا تېگە بولغان 10903 خوجالىق كولىكتىپلەشدى. مايدانلىنىڭ 32705 ھېكتەرى پاماريكارلىك، 25933 ھېكتەرى سۈۋلۈك رەۋ 23500 ھېكتەرى يەگى ئاچلغان بىردر.

ئوكروگدە كوللېكتىپلەشكەن خوجالقلار بۇتۇن خوجالقنىڭ 14،7 پرەسەنتىنى تەشكىل قىلادى.

13270 سوم ئىسراف بولدى

ئەندىجان ئوكروگى، قورغانتېپە، جانئاباد جاماغاسىدا بولغان «قرلاح» شىركەتنى گە قوى تىرىسىگە بىكىتىب ئوممۇشۇق تەققان حاجىبابا ھاشىم ئوغلى 2286 سوم؛ حاجى مەكەر ھاشىم ئوغلى 1524 سوم؛ قىشلاق موشتومزورلاريدان مولاعەبدۇۋەلى مىر-ساعادات ئوغلى 1200 سوم؛ شورا خوقوقىدان مەھرۇم بولغان روحەنلاردان مەھەممەد سالى ئىگەمبەردى ئوغلى 2750 سوم؛ مولا قوربان ئىگەمبەردى ئوغلى 400 سوم؛ عەبدۇرەھىم بابا-بەچچە موھەممەد ئەمين ئوغلى 4750 سوم؛ توپچىباشى 260 سومنى ئوز جىغلدانلارغا ئورب، يوققا چىقاردىلار.

بىلەسزمى، بۇ يول كىنجىنە پول ئەمەس؛ حازرغى كوكلەم ئېكىن كەمپەنىيەسىدە شو پول بولغاندا شىركەت ئۈچۈن ۋە كولخوزلار ئۈچۈن ئاز مۇنچا فايدا بېرەرمىدى؟

بىرىگەدە ئاغزاسى:

ئەمنى كەرىم

مانكىيفنىڭ پىيە نستەلدگى ئېكىن كەمپەنىيەسىگە زەربە بىرمەكدە

قاشقادارىيا ئوكروگى، كەمتاب راۋىنىدا قاراشلى «قىشلىق» قىشلاق شوراسىغا، باھارى ئېكىن ئىشلەرىنى تىزلەتىش ئۈچۈن رايون قىشلاق خوجالىغى بانكەسىنىڭ مۇدىرى - مانكەيىنى باغلاب قويلغان ئىدى. بو ئادام ئىش قىزىغان چاغدا رەھبەرلىكنى ئىشلەپ چىقارماى، باھارى ئېكىن ئىشلەرىنى ھەم قىشلاق بايلاريدان ئېمەس، باشقا قىشلاق شەرالارىنىڭ دىھقانلارى تامامىدان سامارقاند بازارىغا تالىب بارىلا يانغاندا توتب ئالدى. بۇنداق ئاشقارى شو قىشلاقدا ئەشكىل تاپقان دەپولا خوجايىق نامىداغى كولەپز ئۈچۈن 1500 پوتلۇك ئوروغلىق قوندى ئەشكىل قىلمىشى لازم ئىدى. حازرغاچا بو بوغداينى ئوروغلىق قوندى ئەمەس.

يەنە بر قىزىق ئاچۇال شوكى، كەمباغال ۋە ئوورتا دىھقانلار شەرەتلەب ئوتكەگەن بولسا ھەم، بالار ۋە موشتومزورلار شەرتلە ئىدەن چىقىدە تورب قالدىلار. ئەمىلىدە بونچە نەيەنە شولارنى شەرتلەش لازم ئىدى.

مەسىئەل ۋەزىفىنى ئەھەرشىگە مونتەسەددى بولغان بر كىشىنىڭ يوقارىداغى حەرەكەتلەرگە قاندای باھا قويشنى ئىگىشلى ئىدارالارغا ھەلا قىلامز.

ارتان

قانچا حاسىلات كۈتىلدى

تارقاتىلغان ئوروغ ۋە ئىگىلەنگەن ئوزغان يېرلەر بوينچا ئەگرەنومىك مولچەلىدە قۇرغىزستانىنىڭ بر ھېكتەرىدەن 500 پوت حاسىل ئالنىش كۈتىلدى. قاشقادارىيادا بر ھېكتەردەن قانچا حاسىل ئالنىش تاخمىن قىلىنمادى، يەگى پول راۋىنىدا بر ھېكتەر بىردەن بر بارم مىڭپۇت حاسىل ئالىنىشى كۈتىلدى.

ئوروغلارنى تارماش بىلەن دىھقانلارغا بولەكلەر بىرلە باشلادى. كولخوزلار ئۈچۈن بر ھېكتەر بىرگە 120 سوم، كەمباغال دىھقانلارغا 100 سوم، ئورتا دىھقانلارغا 80 سوم، كەم بىرلى دىھقانلارغا 50 سومدان بونەك بىرىلىب تورىدر.

لاۋلاگى ئوروغ ۋە ئىگىلەنگەن ئوزغان يېرلەر بوينچا ئەگرەنومىك مولچەلىدە قۇرغىزستانىنىڭ بر ھېكتەرىدەن 10 تە، يەگى بولغا ئىسىە قاشقادارىيا بىھىيدىگە 7 تە ماشىنا بولىدى. ھەربر ماشىنىغا 2-3 ئات قوشلىب، ئات بوركەندە ماشىنا 4 قاتار بىلەن ئوروغ چاچب كېتەدى.

لاۋلاگى ئىگىلەنگەن سۈۋەز جايلارغا سۈۋ چىقارش چارالارى چىددى رەۋشتە كورىلاياتىر. يەگى پول رايوندا لاۋلاگى ئىگىلەنگەن يېرلەر سۈۋسىز بولغانى ئۈچۈن مەشىنا تارقالى بر ساغاتدا 20 مك چىلەك سۈۋ چىقارىلىب، بر كۈندە 10 ھېكتەر يېرنى سۈۋ بىلەن تەئەمىن قىلىنادى.

كولخوزلار وەزىفەلەرنى ئارتىدغى بىلەن بەجەردىلەر

كوروغلىقنى تازالاش جودە ئاقساق

غالالا مەركەزىنىڭ ماغلۇماتىدا قاراغاندا، ئوزىبىكستاندا باھارى ئېكىنى شەرتلەش پىلانى 12 نچى مارتغاچا 94،8 پرەسەنت بەجەردى، بونەك بىلەن شەرتلەش پىلانىنى قاقات زەرەفشان ۋە تاشكەنت ئوكروگلەرى تولا ئاجرا قىلدىلار، مەسىلەن، بىرىنچىسىدە كەمپەنىيە باشىدان حازرغاچا 110،699 ھېكتەر ياكى پىلانىنىڭ 100،5 پرەسەنتى شەرتلەنگەن بولسا، ئىكىنچىسىدە - 47.789 ھېكتەر (116،5 پرەسەنت) شەرتلەندى. قاشقادارىيا ۋە سامارقاند ئوكروگلەرى پىلانىنى بەجەرب بولايازدىلار. قاشقادارىيا پىلانىنى 154607 ھېكتەر (96،5 پرەسەنت) ۋە سامارقاندىدا - 174.422 ھېكتەر (91 پرەسەنت) سۈرخان داريا ئوكروگىدە بر مۇنچە كەم (17.492 ھېكتەر، دىمەك پىلانىنىڭ 87،4 پرەسەنتى) ۋە ئەندىجان ئوكروگىدە 3219 ھېكتەر شەرتلەندى.

جۈمھۇرىيەتىمىزدە بونەكسز شەرتلەو پىلانى 108،9 پرەسەنت بەجەردى. سامارقاند، زەرەفشان ۋە قاشقادارىيا ئوكروگلەرى بو ئىشنى ئوز واقتىدا توگەل بەجەردىلەر، مەسەلەن، برنچى گەلدە 22.989 ھېكتەر (101،2 پرەسەنت)، ئىكىنچى گەلدە - 18،244 ھېكتەر، (132،4 پرەسەنت) ۋە ئوچىنچى ئەۋىدە - 20،491 ھېكتەر (100،9 پرەسەنت) شەرتلەندى، تاشكەنت ئوكروگىدە - 3984 ھېكتەر (99،5 پرەسەنت). سۈرخان داريا ھەمەدەن كىيىنىدە بولىب، مىقدارنىڭ - 1848 ھېكتەر، يەعنى 92،4 پرەسەنتىدىگىنە بەجەرە ئالدى.

جۈمھۇرىيەتىدە جاماغات قوندىغا ئوروغلىق توپلاش پىلانى 12 نچى مارتغاچا ھەم بەجەرلمەى قالدى. پىلانىنى قاقات زەرەفشان ۋە ئەندىجان ئوكروگلەرى تولا ئاجرا قىلدىلار. ئەندىجان ئوكروگلەرى برنچىسىدە - 77.335 پوت (106،2 پرەسەنت) ۋە ئىكىنچىسىدە - 31342 پوت (104،5 پرەسەنت) توپلاندى. تاشكەنت ئوكروگىدە - 61.159 پوت (87،4 پرەسەنت)، سامارقاندىدا 200703 پوت (56،5 پرەسەنت)، سۈرخان - داريادا - 45،736 پوت (65،4 پرەسەنت)، قاشقادارىيادا - 189.996 پوت (58،5 پرەسەنت) توپلاندى. ھەممىسى بەلەب جاماغات قوندىغا توپلانغان ئوروغلىق 603.327 پوت ياكى 63.5 پرەسەنتىگە بەندى.

كولخوزلار ئوروغلىق قوندى پىلانىنى تولا بەجەرگەن بولسالار ھەم، بو ئىش ھامان داۋام قىلىب، 12 نچى مارتغاچا قوبىداغى نەتىجىلەرنى بەردى. سامارقاند ئوكروگىدەگى كولخوزلار 178.86 پوت (18،1 پرەسەنت)، زەرەفشاندا - 4000 پوت (100 پرەسەنت)، قاشقادارىيادا - 51.352 پوت (161 پرەسەنت)، سۈرخان - داريادا - 21.854 پوت (218،5 پرەسەنت)، تاشكەنتدە - 48.828 پوت (160 پرەسەنت)، ئەندىجاندا - 1966 پوت (197،6 پرەسەنت).

شوندای قىلىب، ئوزبىكىستان كولخوزلارى ئوروغلىق قوندىنى 306833 پوت ياكى 177 پرەسەنت مىقدارىدا بەردىلەر.

ئوروغلىقنى تازالاش ۋە داۋىلاش ئىشى يامان. باھارىكارلىككە عاممۇى رەۋشدە كىرىشىلىب، ئوروغلىقلار قايتادان تاقىسىلانغان بولسا-دا، بۇ بابدا قوللانىلغان سۈرعەت جۈدە سىكىنلىك بىلەن بارماياتىر. مەسەلەن، 10 نچى مارتغاچا 1.101.434 پوت ياكى پىلانىنىڭ 54 پرەسەنتى تارالادى. قاقات تاشكەنت ئوكروگى بۇ پىلاننى بەجەرشكە ياقىلاب قالدى.

ئەندىجان ئوكروگى، ھەممىسى بەلەب جاماغات قوندىغا توپلانغان ئوروغلىق 603.327 پوت ياكى 63.5 پرەسەنتىگە بەندى.

كولخوزلار ئوروغلىق قوندى پىلانىنى تولا بەجەرگەن بولسالار ھەم، بو ئىش ھامان داۋام قىلىب، 12 نچى مارتغاچا قوبىداغى نەتىجىلەرنى بەردى. سامارقاند ئوكروگىدەگى كولخوزلار 178.86 پوت (18،1 پرەسەنت)، زەرەفشاندا - 4000 پوت (100 پرەسەنت)، قاشقادارىيادا - 51.352 پوت (161 پرەسەنت)، سۈرخان - داريادا - 21.854 پوت (218،5 پرەسەنت)، تاشكەنتدە - 48.828 پوت (160 پرەسەنت)، ئەندىجاندا - 1966 پوت (197،6 پرەسەنت).

شوندای قىلىب، ئوزبىكىستان كولخوزلارى ئوروغلىق قوندىنى 306833 پوت ياكى 177 پرەسەنت مىقدارىدا بەردىلەر.

ئوروغلىقنى تازالاش ۋە داۋىلاش ئىشى يامان. باھارىكارلىككە عاممۇى رەۋشدە كىرىشىلىب، ئوروغلىقلار قايتادان تاقىسىلانغان بولسا-دا، بۇ بابدا قوللانىلغان سۈرعەت جۈدە سىكىنلىك بىلەن بارماياتىر. مەسەلەن، 10 نچى مارتغاچا 1.101.434 پوت ياكى پىلانىنىڭ 54 پرەسەنتى تارالادى. قاقات تاشكەنت ئوكروگى بۇ پىلاننى بەجەرشكە ياقىلاب قالدى.

(151-169 پوت ياكى 97 پرەسەنت)، باشقالاردا تارالاش ئىشى بەلەن بارماياتىر. چۈنىچى: سامارقاند ئوكروگىدە - 413.369 پوت (58،6 پرەسەنت)، زەرەفشاندا - 122.346 پوت (55 پرەسەنت)، قاشقادارىيا - 350.928 پوت (56،5 پرەسەنت)، سۈرخان - داريادا - 63.622 پوت ياكى 25 پرەسەنت بەجەرلدى.

داۋىلاش پىلانى قاقات سۈرخان داريادا تولا بەجەرلدى. (58.816 پوت ياكى 140 پرەسەنت)، سامارقاند ئوكروگىدە - 63،7، زەرەفشاندا - 91،5، قاشقادارىيادا - 91،5 ۋە تاشكەنتدە - 90 پرەسەنت. جۈمھۇرىيەتىمىزدە داۋىلاش پىلانى ھەممىسى ئەنىگى 85،2 پرەسەنت ئاجرا ئەتىلدى.

دىققاتنى جەلب قىلا تورغان نەرسە شۇندەكىم، تارالانغان ئوروغلىقنىڭ دىھقان خوجالقلارىغا توغرى كېلگەن مىقدارى جودە ئاز. مەسەلەن: سامارقاند ئوكروگىدە دىھقانلار قوبىداغى ئوروغلىقنى، تارالاش پىلانى 5،4 پرەسەنت بەجەرلدى، زەرەفشاندا 5،3، قاشقادارىيادا - 5،3، سۈرخان داريادا - 32،8 ۋە تاشكەنتدە - 3،2 پرەسەنت - ھەممىسى بولىب جۈمھۇرىيەتىدە دىھقانلار قوبىداغى ئوروغلىقنى تارالاش پىلانىنىڭ ئەنىگى 14 پرەسەنت بەجەرلگەندر

Mərkəzi Kəntrol Kəmisijəsi və Işçi-Dəhqan Nazaratı Xalq Kəmisərligi Prezidijyminin

Qararı

1930-ncı jıl 14-nci mart

28/29-ncı jıl atcotlarını və 30-ncı jıl 1-nci kvərtəl atcotlarını taqdım qılış toqrısında Xalq Kəmisərləri şorasının qararını bəçərməgənləri ycyn (bu hal Əzgəsplannın kəntrol raqamları vəjıncə direktif işlər cılışının toxtatdı), Mə'myrii—Mahja İdarasının Başlıqı—ortaq Deveringə „həjf səngə!" ılan qılınıb, xızmat ispiskəsigə jazılsın, Xalq Savda Kəmisərligi Plan bəlyminin başlıqı ortaq Belmesgə—mehnət ispiskəsigə jazmaj „həjf səngə!" ı'lan qılınsın.

Matırıjalnı tola taqdam qılmaqanları ycyn: Xalq Jer İşləri Kəmisərligi hyzyridəgi kəntrol Inspeksijə İdarasının başlıqı—Məkərefgə, Xalq Mehnət Kəmisərligi İstatistikə—Plan bəlyminin Mydiri—Fişkingə, Əzvodxoznın atcotlarnı bər vaqt taqdım qılışqıa məs'yl xadımı—Bagizəfgə „nə vid" berilsin.

Malıja atcotlarını əz vaqtında taqdım qılmaqanları ycyn: Xalq Maarıf Kəmisərliginin Baş Buxqaltırı — Leginəfgə, Xalq Icki İşlər Kəmisərliginin Baş Buxqaltırı—Pohomkingə və Xalq Kəmisərləri şorasının Baş Buxqaltırı—Kətrykgə „həjif səngə!" ı'lan qılınsın.

Xalq Kəmisərləri şorası qararının əzlərigə qaraşlı xadımlar tamanından bəçərilişigə kəntrol qılmaj, bu zədənijənin içrasının ta'minləş jolında jetərlik cara kərməgənləri ycyn, Xalq Maarıf Kəmisərligi Mə'myrii—Mahja İdarasının Başlıqı—ortaq Syşənsəfgə və Xalq Kəmisərləri şorasının İşlər mydiri—ortaq Fəjzyllingə „həjf səngə!" ı'lan qılınsın.

Atcot matırıjailarını taqdım qılışqıa məs'yl bolqan və Xalq Kəmisərləri şorası zədənijəsinin əzlərigə qaraşlı apparat tamanından bəçərilişini təminləj almaqan: Xalq Savda Kəmisərinin Orunbasarı—Nevərətəfgə, Xalq Icki İşlər Kəmisərininin Orunbasarı—Səjidçanəfqa, Suv Xoçalıqı İdarasının Başlıqı Orunbasarı—Celəgyzəfgə ınıbzam çazasının salış toqrısında Xalq Kəmisərləri şorasından soralsın.

فەبریكدەن سپگنال

دیواری گەزیتە قامالدی. گەزیتە جڤماسلڤقا تملخان ئالمندی. مىللەتچىلىك روحى بەر ئاڤوچ. جاماعاتچىلىق تەربىيەسى يوق. فرقا وە كەسەبە تەشكىلاتى ئۆيقودا. ئىش باشىدا تورەلەر.

سامارقاند قۆرت ئۆرۆغ تايپار- لاش زاۋۆتىدا مەجلىس ئاچىلىب، دىۋارى گەزیتەگە مەيئەت سايلاش مەسئەلەسى كورىلدى.

— ئوز- ئوزنى تانقىدنى كۆ- چەيتىرىلسىن. زەربەلى بىرىگەدەلەر تۆزش كەرەك، ديوارى گەزیتەگە ئىشچىلەرنىڭ عاممەاۋى تۆسدە قاتنا- شۇۋى لازم...

مەنە شۇ ماۋزوعلاردا داقلاد بولىب ئوتكەندەن سوڭ ئىشچىلەر مۇزاكەرەگە چىققىشىب ئوز دەردلە- رىنى، كەمچىلكلەرىنى سوزلەيباش- دىلار.

— بزگە مەحەلقومنڭ رەھبەر- لىگى يوق. قلوب ھەلى ئاچىلغان ئىمەس. باشلقلارىمز بزگەتورەلەرچە مۇعاملە قىلادىلار. بز ئۆچۆن سا- لغان ئاشخانانڭ ساۋۆقلىغى ئاچىق ھاۋادان 50 پروسەنت ئارتىغراق. بزئىجتىماعى مۇساباقاغا قاتناشامز» ديب قارار چىقاردى. بۇنغا ديريك- ترلەر قولاق سالمايديلار. ئىشلەب ئىۋرغان يەرلەرى خاتىن - قزلار ھەلى ھەم دايمى ئشتەتگە ئوتقازلغان ئەمەسلەر.

ديۋارى گەزیتەگە 5 كشىدەن ربپارات تەحريرھەيئەتى، 3كشىدەن عىبارات تەكشىرش بيوراسى ساي- لانب قويلدى.

8 نچى مارت ئالدىدان ديۋارى گەزیتە چىقارش ۆە ئۆزنڭ ئەھەمىيەتى حاقىدا مەعروزەلەر بولىب ئوتكەندەن كيين، قورسانتلار مۇزا- كەرەگە چىقا باشلادىلار:

— بز، گەزیتەنى چندەنەھم سۆيەر ئىدىك. بۇنىدان ئىلگەرى بىر نومىر ديۋارى گەزیتەمز ھەمم چىققان ئىدى. تەوقەرى، ساغلام دانقىدغا چىداماغان «كەونتسىر» يۆارى گەزیتەنى قامادى. ئىكنچى گەزیتە چىقارماسلىق ئۆچۆن تەحرىر ھەيئەتى ئاعزالاردان تىلخات ئالدى. بز، قورقىب قالدىق.

- تەلەبەلەر ئورتاسىدا مىللى ئايىرماچىلىق، ئۆستى كىررالى خا- تىلارنى بولەمەدەن ھايداب چىقارش، ئولارنى چىرىكىب تاشلاش كەبى پاراماس حاللار ھەم يوق ئىمەس. بۇ يەردە ھيچ قاندای جاماعاتچىلىق روحىدە تەربىيە يوق. كۆپلەن مۇ- عەللىملەر چىرايلق خاتىنلارغا ئاسىر- لىب، بۇزۇقچىلىقدان «ساباق» بەرە- درلەر.

چندەنەھم قورسدا جاماعاتچىلىق تەربىيەسى يوق. مەئمورىيەت، فرقا يەچەيكەسى، كومسومول، ۆە زافكومە- لار تەرەفىدەن ھيچ قاندای توغرى رەھبەرلىكلەر بولمادى. يەرلى خاتىن- - قزلارنى ساناعاتغا تارتىش توغ- رىسىدا كونكىريت چارالار كەورىل- مەدى.

رەسۇلجان

ئورتاسىيادا قانچالاۋلاگى ئىكىلەدى

تاشكەنت (ئوز شوعبەمزدەن). 30نچى يىل پىلانى بوينچاۋورتا ئاسىيادا 3مىڭ 533 ھەكتەر يەرگە لاۋلاگى ئىكىلەتۆرغان بولدى. شۇ حسابدان قەرغىزستاننڭ سۇۋلق يەرگە 3مىڭ ھەكتەر، قاشقا داريا ئوكروگىنڭ سۇۋسز يەرلەرگە 400 ھەكتەرگە لاۋلاگى ئىكىلەدى. بۇندا ئىسە يامغۇردان فايدالاناجاقلار. يەڭى يول رايوندىداغى باھاركار يەرگە ماشىنا ئارقالى سۇۋ چىقارش‌شەرتى بىلەن 133 ھەكتەر يەرگە لاۋلاگى ئىكىلەدى.

پىيونىرلەر نىمە بىلەن ماشغول؟

● زەرەفشان ئوكروگىنڭ كەر- مەنە رايونىدا 30 كىشىلىك قورس ئاچىلدى. بۇندا كوپچىلىك پىيونىر- لار تەشكىل قىلادى.

● بوخارا پىيونىرلارى. بوخارادا- غى كولخوزچى وە كەمباغال بالالا- رىنڭ ئاتالىغىنى ئالدىلار.

● بوخارا پىيونىرلارىدان 100 كىشى ئەگرەنومىلەرگە ياردام بىرىش ماقسادىدا ئوزلارىنى سەفەربەرلىككە ئالىنغان ئىعلان قىلدىلار. بولار، قشـ- لاقلاردا ئەگرەنومىيەنڭ ئەھەمىيەتىنى دىھقان عاماسىغا توشوندىرش، ئەگـ- رە رەزوىدچىلىك وەزىفەلەرىنى ئو- ئەيدىلەر.

ئۇلمانئاى قاتىللارىغا حۆكم

جمنايەتى ئسبات بولغان قاتىللاردان 6 كىشى ئا- تىلشغا، 2 تەسى 10يلدان قاتتق قاماققا، 7 كىشى ئورلى مۇددەت بىلەن قاماققا حۆكم بولدىلار

تىمر يول ئشچىلەرى قلوبدا يىغلغان مىكلىب بەترەك خاتىن-قز- لار جىمجت. سودنڭ مەرحومە ئول- مانئاى، تولغانئاى، ئومسين ئايلار ئىشى حاقىدا قاتىللارغا سوراغىئۆ- گەب، سودنڭ حوكمىنى كۆتەدىلەر.

بوينۇلارىغا قىزل گەلستوك تاقـ- قان مەرحومە بىلەن بىرگە ئشلەشىب يورغان ئورتاقلاردان 200 دەن ئار- تىقراق پىيانىرلار قاتار-قاتار بايـ- راقلار بىلەن سود بىناسىغاتولدىلار.

سود مەسلەحەت ئۇيىدەن چقدى. ئىجتىماعى شورالار ئىسمىدەن يازىلـ- غان تەزكىرەنى ئوقىدى:

حۆكم

ھەيىدارلاردان. 1 نچى مەدئەـ- زەر باى حەيدەر ئوغلى، 2 - چارباى حەيدەر ئوغلى، 3 - ئاتا قول-حەيدەر ئوغلى، 4 - خالىار خودايار ئوغلى، 5 - ئىش نەزەر جورە باى، 6 - ئوتا باى حەيدەر ئوغلىلارى جازا ئۆزۆگىنڭ 64 نچى ماددەسى بىلەن ھەيىلەرى ئىسبات بولغاندىدان ئاتىب ئولدىرلىشغا، ھەيىدار يولداش ھەمرا ئوغلى، نار مورات قوربان ئوغلىلارى 64نچى ماددا بويىچا ھەيىدارلىقلارى تەسدىق قىلىنب ئەجرەتىلغان حالدا 10يىلدان قاتتق قاماققا

يولداش ھەمرا ئوغلى، نار مو- رات قوربان ئوغلىلارى 64 نچى ماددا بىلەن ھەيىلەرى ئىسبات بولسا ھەم ياشلىقلارى سەبەبىدەن 10 يىل قاماققا.

ئىر مومىن باى نورعەلى ئوغلى ئاتىلشدان قالدىرىلىب 10 يىل قاماققا، جازا موھلەتى ئوتكەندەن سوڭ 5يىل ئوزىبەكستان توپراغىدان بەدەرغا قـ- لشغا مال - مولكلەرىنى مەوسادىرا قىلشغا.

مولا كىنجە ئەبولقاسىم ئوغلى 64 نچى ماددا تەسدىق قىلىنماسدان جازا توزوگىنڭ 274، «ب» قىسمىغا مووافىق 5 يىل ئازادلىقدان مەحروم قىلشغا.

ميرزەقول ئاتاقول ئوغلى جورە مورات ئوغلىلارى 14، 64 نچى ماد- داغا مووافىق 5 يىل قاماققا.

ئىش قوۋات، راخمان، خوجامو- رادلار ئۆچ يىلدان قاماققا.

قوشمورات، ئاچىل ماما، تاشان لار 3 يىلدان شورتلى حوكمغا.

بابا قۆل، ئوغولئاى، تورە دانىل- لارنى ئاقلاماققا.

يىغلغان مىجنەتكەشلەر سودنڭ عادل حوكمىدەن رازى بولب ئالقشلاب قايتدىلار.

رەسۇل جان.

خاتىنقزلار كەم تارتلدىلار

ئەندىجان ئۆكروگ فرقا قومە- تاسى، فرقا ماعاريفى باشلانىشى ئال- دىدان ھەمەلى ئشكە كىرىشىب، شەھەر ۆە ئشلاقلاردا ھەر خل شە- كلدەگى فرقا سىياسى مەكتەپ ۆە قورسلارىغى تەشكىل قلدى. شۇنڭ زەتىجەسىدە ئوكروگ بوينچا مەوجود بولغان فرقا سىياسى مەكتەبلەرى وە قورسلارغا 1633 كىشى تارتلدى. يۇندان 278 كىشى كومسومولار بولب، قالغانى فرقالىلاردىر.

بو يىردە شونى ھەم قايد قىلب ئوتىش كىرەككىم، ئوكروگ فىرقا قومىيتاسى بارچا رايون فرقا تەشكى- لاتلارىغا بىرگەن دىريكتىفلەرىدە فرقا ماعاريفى جەبھەسىگە فىرقاسز محنەتكەشلەر، شو جۇملەدەن خاتىن - قزلاردان جەلب قىلشغا قانۇنى دقىقات قىلشنى تەشكىدلەگەن ئىدى. براق، بو ساحادا مەحەللى فرقا تەشـ- كىلاتلارى ياخشى دقىقات قىلمادىلار. شونڭ نەتىجەسىدە 461 خاتىن-قزلار حىسابىدان 99 كىشى فرقا ماعا- ريفىغا تارتلدى، خالاس. بونڭ ئومـ- تىگە رايون فرقا تەشكىلاتلارى فرقا ماعاريفى مەسئەلەسىدە ئجتىماعى موساباقا ۆە تەرغىباتچىلار كوللىك- تىفىنى تەشكىل قىلشغا ئەھەمىيەت بىرمەدىلەر. شونىڭدىك نۇقسانلار نەتىجەسىدە فرقا ماعاريفى بەعزى رايونلاردا ئاقساب بارا يانر. ئوكروگ فرقومى بوقارىداغى كەمچىلكلەرگە قانعى حاتىمە بىرىش چارالىنى كو- روۋى زەرور.

كەر قاسىم.

ساوادگز قالاى؟

«خات - ساۋادلق محنەتكەش، مەكتەبدەن ئاشقارى، ئوز-ئوزىدەن ئورگەنشكە ئەھەمىيەت بىرسۇن»

مەنە بو شمعارنى عەمەلگە ئاشىـ- رش ئوچون ھەر برفرقا، كومسومول سايوز ئاعزاسى چن كوكلىدەن حەرەكەت قىلب كىتاب، جورنال، گەزیتەلەرگە يازىلب، بۇلار ئارقالى ئوزلارىنڭ كوندەلك ماعلوماتلارىنى ئاشىرب عاممە ئورتاسىدا ئشلەشلەرى كىرەك. ئايىقسا بۇ مەسئەلەدە قشلاق زىيالىلارى جۇدە كەتتە رول ئويناـ ماقلارى لازم. ھەر بر ئوقوتوچى قشلاقنڭ دوختورى، ئەگرەنومى ۆە مەسلەحەتچىسى بولمشنى ئىسىدەن چىقارماسن.

حازر كوب قشلاق ئوقوتوچىلارى ئوز وەزىفەلەرىگە ئۇشۇنمەسلكلەرى ئارقاسىدا كوندەلك سىياساندان خابارسز قالب كىتمەكدەلەر. ئەندى- جاندا بر قشلاق مۇعەللىمىدەن يەگىدەن ساوادى چققان بر دىھقان «كومەونىزم نىمە دىگەن سوز؟» ديب سوراغاندا، مۇعەللىم: «مىن بىلمەدم، بۇنى گەزیتە ئىداراسىداغىلار بىلسە- لەر كىرەك» ديب جاواب قايتاردى. شۇنىڭدىك قىزق مەسەللەر جۇدە كوب، ئوزبىكستاننڭ ئوزاق وە ياقن قشلاقلارىداغى مۇعەللىملەر كۆندەلك سىياساندان جۇدە ئارقادا قالىب بارايانلار.

ئوكروگ ۆە رايون فرقا، كومـ- سومول، سايوز تەشكىلاتلارى ئوز -ئوزىدەن ئورگەنش مەسئەلەسىنى يەنە بر دەفعە ئالغا سۇرب عەينى زاماندا تەلەب قىلىنا يانقان بىلملى كۆچلەرنى شۇ يۇسۇندە تەربىيەلەشـ- كە ئالاحدا ئەھەمىيەت بىرشلەرى كىرەك.

م. قاسمزادا

taştıram, zərədar mantijurları.

Blək-Not

19-ncı mart kec saat 6-da, ÖzbŞÇ İşçi—Dıhqan Nazaratı xalq kəmisərligi hyzyridəgi şora apparatının tazalaş Mərkəzii kəmisijəsi qujıdaqı kişilərnin tekşiriş kəmisijələri qararı ystidən bərgən şikajətlərini kərədi:

S. N. Sulejef, G. J. Beletelef, P. A. Slevətskii, M. J. Kəmisərəf (Zərəfşan əkrygi), Ernəzər Rozıbajof, Tərə Narbekəf, Nəzər Babaçanof, Mulla Muqumof, Əhməd Çymənəf, Mannan Sadıqof, Tojcı Ermətef (Samarqand əkrygi) N. P. Sekelef Jarəkəf (M. P), Ə. Əbdyrahmanof (N. K. F).

Şikajətləri tekşirilgəndə qatnaşmaqcı bolqan kişilər, məzkyr vaqtda ÖzbŞÇ RKİ Kəmisərligi benasıqa jetib kelsinlər.

Şora apparatının tazalaş Mərkəzii Kəmisijəsi.

1930-nci jıl 25-nci martda, Samarqand şəhəridə ÖzbŞÇ Şoralar Markəzii Bçraqom bınasında, ÖzbŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqom aldında şora tyzylişi haqqıdaqı çymhyrijət kenəşi caqırıladı.

Kərsətilgən kenəşgə hammə əkryg bçraqom təşkilat şe'bə mydirləri, çajlarqa berilgən orunqa bınaan rajon bçrabja qomıtalarının vəkilləri və mərkəzii İdara həm çamaat təşkilatlarının vəkilləri təklif qılınadı.

ÖzbŞÇ Şoralar Mərkəzii Bçraqomının Sərkatib Orunbasarı:
(TANALSKII).

18, 23.

توزەتش

گەزیتەمزنڭ 60نچى ساندا، ئورتاق زيليئيسكى ئاقلاسينڭ 4 نچى يول سەرلەوحەسىدە «بيرمەديلەر» دىگەن سوز «بيرمەديلەر» بولىب كيتكەن وە شۇ ماقـ- لانڭ 8 نچى ميتون 11 نچى سەترىدە «ئورتا ئاسيا شارايىتيدا بركەلەشىب بيرئشلەش» سوزى، صافخوزلار» بولىب خاتا كيتكەن.

خوددە شۇ ساندا باسلغان، مەركەز ئچراقوم خەتابينڭ سەرلەوحەسىدە «بەترەك، كەمياغال وە ئورتا دىھقانلار» دىگەن سوزدەن كيين، خەتابنڭ مەلومتى (!) بار ئىدى. شۇ ئۇشب قالغان. شۇلار توزاتب ئوقۇلماغى كىرەك.

Məsyl myhərrir: təhrir həj'əl

Tijin kitabca

BZNƏŞR

Özbek Dəvlət Nəşrijatı

Əprel ajıdan başlab

TIJIN — KUTUBXANA

cıqa başlajdı

Bu kutubxana 15 kitabdan ıbarat bolıb, hər qajsının həçmi bir basma tabaqdan aşmajdı. Şu bilən birgə jerik, oquş ycyn qulaj hərflər bilən terilgəndir

Kutubxanaqa kəlxozlar qurulışı, savadsızlıq bilən kyrəş, kəperətsijə, bətrək və kəmbaqallar təşkilatigə ajıd məs'ələlər həm bir talaj nəfis əsərlər kirədi

Kutubxana savadsızlıq qursının bitirəjatqanlarqa muvafıq tyzilib, cələ savadlarnın oquşı ycyn kəp xıl matırjalqa egədir

Bu kutubxana „Öznəşr" məgəzinlərigə şu jıl 15=20 nci əpreldən kelə başlajdı.

Hər kitabnın terazı—100.000 nusxa

Dəstləbki zəjəfkələr „Öznəşr" Bəlym və Filijəllərinin turar çajda qabul qılınadı

18. 22. 28.

„Maarıf və Oqutucı"

Eekin kəmpənijə munasabatı bilən, çornalımız basıla turqan Taşkənt mətbəəsi zərnəli işlərgə maşqul bolqanı ycyn, çornalının gəldəgi sanları əz vaqtında cıqa almadı. Çornalının matırjalları berilgəndir. Tezlətib cıqarış cafaları kərilməkdə. Myştərilərgə tegişli bolqan sanlar əlbəttə tola beriləçək.

Samarqandda çornal vəkili bolıb jyrgən Zybəjdyllə Ibrahımof xıjanatı ycyn vəkillikdən cıqarıldı. Unın „Maarıf və Oqutucı" həm „Ələnga" çornallarıqa abuna toplaşqa haqı joqdır.

İdara və Kəntərə Başkatibi: Məhmyd Subaj.

Kino-tıjatır "Velikij nemoj" 14-nci martdan başlab

Özkinə əməlijatıdan SEVIL zor 6 bəlymdə Kəssə saat 4½-dan acıq. Kərtinələr saat 6½-da başlanadı.

Samarqand DƏVLƏT TIJATRı 18-nci mart Seşənbə kyni

Kinə ŞARQ JULDUZI 16-nci martdan başlab

Tyrksib Kərtinəsi kərsətiladi

Məckəv əperəsinin acılışı „KARMEN" qojjladı. Bilətlər kəssədə

saməkryg saqlıqnı saqlaş bəlymi Tiş texnikə labaratorıjası və jasama tişlər kəbiniti kavcuk və altın tişlər jasav ycyn bujurtma qabul qıladı. Kavcuk tiş 1 som 25 tijindən 2 som 50 tijingəcə. Altın tişlər 13 somdan 16 somqaca. İşçi və xizmatcılarqa myhlət beriladi. Qabul vaqtı kyndyz saat 4 dən kecki 7 gəcə. Aşıqıc işlər 24 saatda bəçərilədi. Altın satıb alınadı. Ədrisi: Kəmmynist kəcəsi № 4, telefon № 34.

Jəni şəhər ambulatorıjası.

joq alqan hyççətlər toqrısında "QIZIL ÖZBEKISTAN, həm "ÖZBEKISTƏNISKƏJƏ PIRƏVDƏ, gəzetələrinin İ'LAN BƏLYMIGƏ MƏ'LYM QILINIZ

ƏDRES: Samarqand, Lenin kəcəsi 23. Telefon 3-82.

„Qızıl Özbekistan"

Nəşrijatının qujıdaqı

Gəzitə və Çornallarıqa jazılış davam etdirilməkdə

1-nci əpreldən jıl axırqaca abuna haqı:

GƏZETƏLƏR		ÇORNALLAR	
„Jaş Leninci"	3 s. 45 t.	„Muştum"	3 s. 45 t.
„İŞCİ"	4 s. 50 t.	„Jer Jyzi"	2 s. 65 t.
„Qutuluş"	2 s. 25 t.	„Jəni Qıştaq"	— 80 t.
„Qızıl Juldız"	2 s. 30 t.	„Kəmmynist"	2 s. 15 t.
„Lenin Ucqunı"	1 s. 25 t.	„Jəni Jol"	1 s. 30 t.
„Xudasız"	— 80 t.	„Xudasızlar	1 s. 80 t.
		„Muxırlar Joldaşı"	1 s. 35 t.

Kecikməj jazılın

gəzitə və çornallarının əz vaqtında jetkəzilişi ycyn gərəvdir.

Abunalar „Qızıl Özbekistan" nın həmə bəlymlərində, Pocta-telegrəf kəntərələrində və gazitə taşuvcılar tamanından qabul qılınadı.

19-ncı mart kec saat 6½-da,

„PRAVDA VƏSTƏK"

namıdaqı qulubda (Vejkəf kəcəsi), şora—Savda Xadımları Sajuzının Mərkəzii İdarası Özgəstrax İdarası bilən birlikdə „Gərəntijəli İstraxavanıjanı saqlaşının munasıblıqı toqrısında" ken kenəş caqıradı. Buna xoçalıq vəkilləri, gərəntijəli xızmatcılar, Gəstrax xadımları və başqalar da'vat qılınadı.

Samarqand Əkryg Malıja bəlymi

bildirədir kim, məhəllii salıq və jıqımların tələməgən qujıdaqı kişilərnin benaları

acıq savda bilən

SATILAÇAQDIR

şu jıl 18-nci martda

1. Ertələski saat 9-da, Eran rajonı 2-nci Lalazar gyzəridə, Çarar Jaquboqa qaraşlı yj, 1000 dana xam qışt və mevə baqı, bahası 250 som.
2. Ertələski 10-da, Xeça Ahrar qıt'ası Ger Əmir gyzəridə, X. Qadıroqa qaraşlı yjnin bir qısmı, 40 s.
3. Ertələski 10½-da, Xoça Ahrar qıt'ası Ger Əmir gyzəridə, Vafa Xoça Ymyr Xoçajoqa qaraşlı yjnin bir qısmı, 60 s.
4. Kyndyz 11½-da, Xoça Ahrar qıt'ası Xoça Qışlaq gyzəridə, Junus Qabıloqa qaraşlı yjnin bir qısmı, 50 som.
5. Kyndyz 12½-da, Xoça Ahrar qıt'ası Eski Qalandarxana gyzəridə, Egəmberdi Haqberdijefqa qaraşlı yjnin bir qısmı, 200 s.
6. Kyndyz 1-də, Xoça Ahrar qıt'ası Eski qalandarxana gyzəridə, Salıh Əbdyrəsylefnin yji, 200 som.
7. Kyndız 2-də, Qalandarxana qıt'ası Mirzə Polat gyzəridə, Əbdyqadır Myhəməd Əminefnin yji, 1500 som.

19-nci martda

1. Ertələski saat 9-da, Səzəngəran qıt'ası 2-nci Muljan gyzəridə, Hikmət Qadıroqlunın turış benası bahası 100 som.
2. Ertələski 10-da, Səzəngəran qıt'ası 2-nci Muljan gyzəridə, vərəsə Ymyrbajoqa qaraşlı mevə baqı, 75 som.
3. Kyndyz 11-də, Səzəngəran qıt'ası 2-nci Muljan gyzəridə, Balta Əkrəmefnin ımarat və baqı, 75 s.
4. Kyndyz 12-də, Səzəngəran qıt'ası 2-nci Muljan gyzəridə, Egəmberdi Haqberdijefnin mevə baqı, 125 s.
5. Kyndyz 1-də, Səzəngəran qıt'ası Mələxat Əhmədçanofnın mevə baqı, 100 som.
6. Kyndyz 2-də, Səzəngəran qıt'ası 3-nci Muljan gyzəridə, Myhəməd Həjdərefnin jəni şıpanı, 2000 dana xam qışt və mevə baqı 90 s.
7. Kyndyz 3-də, Səzəngəran qıt'ası 3-nci Muljan gyzəridə, Kençə Muqumofnın takzarı, 300 s.

20-nci martda

1. Ertələski saat 9-da, Səzəngəran qıt'ası 1-nci Muljan gyzəridə, Turdı Həjiteqə qaraşlı yjnin bir qısmı, bahası 100 som.
2. Ertələski 10-da, Səzəngəran qıt'ası 1-nci Muljan gyzəridə, Xoça Qul Jaquboqnın yji, 250 s.
3. Kyndyz 11-də, Səzəngəran qıt'ası 1-nci Muljan gyzərtdə, Mirzə Myzəfər Iskəndərefnin mevə baqı, 200 s.; Kyndyz 12-də, şujaq gyzərdə, yj və takzarı, 900 s.
4. Kyndyz 1-də, Səzəngəran qıt'ası 2-nci Muljan gyzəridə, Nəsriddin Xoçanın yj və takzarı, 1250 s.
5. Kyndyz 2-də, Səzəngəran qıt'ası 1-nci Muljan gyzəridə, vərəsə Zəkərjə Xoçanın balaxana, şıpan və takzarı, 280 s
6. Kyndyz 3-də, Səzəngəran qıt'ası 1-nci Muljan gyzəridə, Əsliddin Nəsriddinefnin yji, 300 s.

(Davamı var)

ӨZBEKISTAN ЬÇTЬMAЬЬ ŞORALAR ÇYMHYRIJƏTINIҢ BUJRUQ VƏ QARARLARЬ

Өzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti xalq kөmisərləri şorasьnьn

QARARЬ

1930 ncı jьl, 24 ncı fevrəldə, san 29

Samarqand

„balalar jəsliləri fondları toqrьsьda"

Işçi və dьjqan xatьnlar balalarьqa jəslilər bilən xizmət qьlьşnь kycətirişi tədbirləri toqrьsьdaqь өzinin 1929 ncı jьl 23 ncь nөjəbir ta'rьxlь 146 ncı sanlьq qararьnь kenəjtiriş və təkmilləş toqrьsьda өz. ь. ş. ç. xalq kөmisərləri şorasь qarar qьladь:

1. Jəslilərni təşkil qьlьş həmdə ularnь tutьş işigə dөvlət həmdə məhəllii bydçətdən oşandaq sequrta qьlьnqanlarqa tiввi jardamnь beriş fondьdan şu maqsadqa tə'ijn qьlьnqan puldan taşqarь saqlьqnь saqlaş ьdaralarьqa kirgən puldan çymhyrijət, өkryg həmdə (qazaq qara qalpaq rajonь ycyn) rajon jəsliləri fondь təşkil qьlьnsьn.

2. Çymhyrijət fondь qujьdaqьlardan bərpa qьlьnadь:

ə) Өjyn qartalarь manapolijəsьdan bolqan fajdalardan 50 prəsəntdən kəm eməs mьqdardaqь əçrətmələrdən;

в) bytyn xoçalьq və kəpirətif ьdaralarьdaqь həmdə bələdijə işxanalarьdaqь həmmə iş haqьdan qьlьnaturqan 1/4 prəsənt mьqdarlьq, əçrəlmələrdən:

v) həmmə xoçalьq ьdaralarьdaqь işçilərnin turmuşьnь jaxşьlatьş fondьdan (5% dən ta 10 prəsəntkə qadar mьqdarьda) əçrətmələrdən;

g) kəpirətsijənin həmmə sistemələrinin mədənii fondlarьdan, ularnьn 10 prəsəntidən kəm eməs mьqdarda əçrətmələrdən;

d) çymhyrii çəm'ijət təşkilətləri tamanьdan өz.ь.ş.ç. mərkəzii ьçraqomь hyzyridəgi mehnətkəş xatьn—qьzlarnьn turmuşьnь jaxşьlaş kөmissijəsi tamanьdan ьmzalansa mymkin, bu kişinin ьmzasь natarьjuslьq ьdarasь jakii xalq sodь tamanьdan tasdьqlanьşь lazьm.

өzьşç şoralar mərkəzii ьçraqom rəisinin vəzifələrini vaqtьnca bəçəryci:

Ьslamьf.

өzьşç şoralar mərkəzii ьçraqom sərkatib muavьnь:

Tanalskii.

Samarqand şəhər şorasьnьn

Məçvyrii qararь

2-nci mart 1930-nci jьl № 32.

ş. Samarqand.

Samarqand şəhərini sihhijə çihətidən saqlam qьlьş tiləgidə, şəhər şorasь qarar qьladь:

Jollar və pəjrəhələrьfla faslьq, laj, axlat və cəndən bytynləj taza qьlьnsьn, Xala-çajlar, axlat quduqlarь tazalansьn və dyryst remənt qьlьnsьn. Tazalaqandan son şul məçvyrii qararda kөrsətilgən tarьqada taza saqlansьn.

Şəhərni kөkləm caqьda tazalaş toqrьsьda

15-nci martdan 15-nci əprelgəcə taş jollar və pəjrəhələr lajdan, axlat və cəndən bytynləj taza qьlьnsьn, bunьn ycyn:

1. Barca həvli egələri, həvli başqarucьlarь, dөvlət və hərbi ьdaralar, kөperətif və çamaat təşkilatlarь kөrsətilgən myhlətdə өz qьt'alarьqa qaraşlь taş jollarnь laj, axalat, və cəndən həmdə arьqlarnь tazalab jьqьlqan laj və axlatnь өz hьsablarьdan axlat təkiş ycyn şulməçvyrii qararnьn 3-nci maddasьda kөrsətilgən çajqa, cьqarьşlarь lazьm.

ESLƏTMƏ: 1. Çamaatqa taalluq və adamsьz çajlar Məhəlli xoçalьq bөlymi tamanьdan tazalanadь.

ESLƏTMƏ: 2. Өzləri olturmaj, içərə qoja turqan həvli egələri, həvlinin sifəti və turьş çajlarqa qaramasdan, өz hьsablarьqa tazalaşlarь lazьm.

2. Şu məçvyrii qararnьn 1-nci maddasьda kөrsətilgən myhlətdə, həvli səhni, xalaçajlar, axalat quduqlarь həm tazalansьn. Barca ьflasliklərni axalat təkiş çajьqa cьqarmaq lazьm.

ESLƏTMƏ: Jəni xalaçajlar və axlat quduqlarьnь jalqьz sihhijə kөzətyvcisinin ruxsatь bilən tasdьq qьlьnqan plan bilən qьlьş mymkindir.

3. Şəhərni tazalaş işlərini ajrьm rajonlar şu myhlətlərdə bəçərədilər:

a) Vəgzəl rajonь—25-nci martdan başlan 3-nci əprelgəcə.

в) Dzerzinskii rajon (savьq jəni şəhər) 15-nci dən 25-nci martqaca.

v) Lenin rajonь (savьq eski şəhər) 3-nci dən 12-nci əprelgəcə.

Jol və pəjrəhədən toplanqan laj və axlatlar qujьdaqь çajlarqa cьqarьladь:

Vəgzəl rajonь—Maxav qьşlaq janьdaqь çərlərgə cьqarьb tykədilər.

Jəni şəhər — Tatar şəhərcəsinin arqasьdaqь çərgə cьqaradьlar.

Eski şəhər—kyşxana arqasьdaqь axlat təkiləturqan çərlərgə cьqaradьlar.

Ьflasliklar və axlatlar axlat təkilə turqan çajqa cьqarьladь. (Qamьş bazarь arqasьda—Afrasьjabda).

4. Qararnьn 1-nci maddasьda ətjtilgən kişilər və təşkilatlar 3-nci maddada kөrsətilgən myhlətlərdə tazalaş işini bəçərməsələr mə'myrii tərtibdə məs'yliətgə tartьlьb, 100 somqaca ьştraf jakii bir ajqaca məçvyrii işgə mustahьq boladьlar. Ularqa qaraşlь çajlarnь Məhəlli xoçalьq bөlymi, şular hьsabьdan qьladь.

5. Şu məçvyrii qararnьn bəçərilişini kөzətib turьş Məhəlli xoçalьq bөlymi, mə'myrijət bөlymi və sihhijə nazaratьqa jyklətiladi. Tazallaş davamьda şu ьdaralarnьn məs'yl vəkilləri şəhərni tazalaşqa rəhbərlik qьlьb turьşlarь kerək.

6. Jollar, pəjrəhələr həvli və arьqlarnь tazalaş mə'rəkəsi, şu qararnьn 5-nci maddasьda ətjtilgən ьdara vəkillərindən ьbarat tyzilgən kəmisijələr tekşirib cьqqandan son, tamam bolqan deb hьsablanadь.

Kəmisijə 2-nci dəf'ə tazalaşnь təklif qьlsa, təklifnь bəcərіş məçvyriidir.

Həvlilərni tutmaq tərtibi

1. Həvli səhnini taza saqlaв, axlat, ьflaslik, həm tyrli nurьlarnь, aqzь japьq jəşikgə toplaв, kөpəjgən sarь, hər halda 2 ərəvədən zьjad bolmasdan, həvlidən cьqarьş lazьm.

ESLƏTMƏ: Avcakarlik və bөqlarnь gөnləş ycyn nurnь jalqьz baqlar və palьzlarda, bunьn ycyn maxsus qьlьnqan, qamьş, borja və başqa nərsələr bilən bastьrьlьв qojьlqan toplamlarda saqlaş lazьm, bьraq arьq, havuz və turьş yjidə 9 arşьndan jaqьn bolmasьn. Hər halda, yjib qojьlqan nurnь şundaj saqlaş kerək, kii jaqmьr vaqtьda suv saqlana turqan çajlarqa suvь və cəni өtməsin.

2. Qьt,ada suv toplanьв, kөlmək bolьв qala turqan cuqurlar bolsa, unda tupraq tөkib tөkizləş lazьm.

3. Həvli jyzidə həm kөcədə axlat, juvundь və başqa ьflasliklər, məsələn, kir suvlarьnь taşlav mən'qьlьnadь.

4. Hər bir həvlidə axlat tөkiş quduqь və xalaçajnьn bolьşь kerək. Axlat quduqьnьn aqzьda məhkəm pənçərəsi və unьn ystidən zinc berkilə turqan qapqaqь həm atrafdaqь ьmaratlardan bir metr bələnd bolqan is cьqa turqan quburь bolьşь lazьm.

5. Xalaçajnьn atrafь xьşt, paxsa jakii jaqac devallь, ysti japьq, eşikli bir yjdə bolьşь jazьm.

6. Xala çajnьn isi cьqaturqan quburь bir metr bələnd bolьşь lazьm.

a) Xala çaj qaşьda ajrьm qutьda өcmөgən ahək jakii başqa dezinfiksijə nərsələrinin bolьşь kerək.

в) Xalaçaj və axlat quduqlarьnьn aqar suv arьqlarьqa 5 arşьndan jaqьn bolmaslьqь kerəkьəks halda, quduq devallarьnь suv өtməjturqan qьlьş kerək.

7. Sigir, at, qoj və başqa yj hajvanlarь həm pərrəndə egələri şu xьl hajvanlarьnь jalqьz həvlidə turuvcьlarnьn ymymii məçlisi ruxsatь bilən saqlaj aladьlar, bьraq hajvanlar ycyn ajrьm yjnьn bolьşь şərtdir.

8. Ьstьqamat qьlьnaturqan yjlər janьda malxana qurьş mən qьlьnadь. Hajvanlar ycyn ьstьqamat yjidən 2 sarçьn uzaq bolmaqan çajda yj salьş mən qьlьnadь.

Hajvanlar ycyn terəzə, eşik və ajvan qaşьdan yj qurьş mən qьlьnadь.

Suv quduqlarь havuz və arьqlarnь saqlaş tərtibi toqrьsьda

9. Arьqlarqa şipirindi, xazan, axlat taşlaş, kir, idiş juvьş mən'qьlьnadь. Sanaat myəssəsə əridə işlətilgən ьflas, bojavlь və kir suvlarnь arьqlarqa taşlav mən qьlьnadь.

10. Həvli icdən jakti kөcənin həvli tamanьdan arьqlarnь, havuzlarnь və şuv saqlanaturqan cuqurlarnь xalqnьn tazalaşь kerək, bunqa kөttə arьqlarnь tazalaş kirməjdi.

11. Arьqdan cьqarьlqan lajqa və ьflasliklarnь toplaв axlat təkiləturqan çajqa cьqarьş kerək jakii baqlarnь və avcakərliklərni gөnləş ycyn sərf qьlьnsa həm mymkin.

12. Ьmaratqa 3 sarçьn uzaq bolmaqan çajdan havuz qazьş mymkin eməs' əks halda havuznьn devarlarь və astьnь suv өtməjturqan məsalьxdan qьlьş kerək.

Ьmaratqa 3-dən 5 sarçьnqaca jaqьn bolqan çajdan havuz jakii suv saxlanaturqan cuqurnь jalqьz şu vaqtda qьlьş mymkin, bə şərtii ьmaratnьn astьqa suv və zax өtməsligi ycyn tөgişli məsalьxdan bolsьn. Məzkyr şarajtqa muvafьq bolmaqan havuzlarnь kөmiş jakii qajtadan tyzətiş lazьm.

ESLƏTMƏ: Quduqlarnьn aqzьnь xьşt jakii jaqac bilən işlən cьqьв, aqzьqa qapqaq qurьв, ymymnin fajdalanьşь ycyn celək saqlaş kerək.

13. Həvlilərdə suv quduqь axlat quduqьdan 5-sarçьndən jaqьn qьlьş mymkin eməs.

14. Suv quduqьnь bir jьlda bir dəf'ə muqarar tazalaş kerək.

Өcə və pəjrəhlərni saqlaş tərtibi

15. Həvli və həvli qьt'asьqa qaraşlь kөcə və pəjrəhələrni, kəttə bolmaqan arьqlarnь, kөcədəgi daraxtlarnь tazalьqda saqlaş məzkyr həvlinin egəsi, ьdara qьlucь başqarmanьn vəzifəsidir.

ESLƏTMƏ: Өcəni taza saqlaş işləri tybəndəgilərdən ьbarat: hər kyni kөcə, pəjrəhə və azьqlardan taşlandьqlarnь, ьflaslarnь, bələnd өsə turqan otlarnь və xazanlarnь tazalaв, pəjrəhə və kөpryklərdən cənni sipirib taşlaş.

16. 1-nci əpreldən 1-nci өktəbirgəcə kөcələrni tazalaş işləri ertə saat 9-qaca tamam qьlьnsьn. Toplanqan axlatnь kөcənin cekəcidə jьqьв, tezdə kөtərilsin.

17. Fajtuncьlar turaturqan çajlar (birzə) kyndə en kəmi bir dəf'ə tazalanadь, toplanqan nurь və axlatlar maxsus qutьqa salьnadь, (qutьlar fajtoncьlar xьsabdan qьlьnadь) bu axlatlar mə'lym vaqtlarda axlat taşlanaturqan çajqa cьqarьladь. Qutьlarnьn qapqaqь bolsьn. Jazvaqtlarьda fajtoncьlar tura turqan çaj juqarьda ajtьlqan tazalaşdan başqa, jənə iritilgən ahak ja neft sepildi.

18. Quruqcьlьq vaqtьda həvli və həvli majdanlarьnьn egələri kөcə və majdanqa kyndə 2 mərtəbə suv sepişləri kerək, ertələbgi suv sepiş saatь 8-və və kecgisi saat 7 də tamam qьlьnsьn.

19. Həvli salьş ja remənt qьlьş vaqtьda ьmarat masalьxlarьnь kөcədə toplaв qojьş mymkin, bьraq bunьn ycyn kөcə tamanьnь taqta bojra ja başqa nərsə bilən əjləndirib alьş və kөcədən tegişli qalьnlьqda bolqan taqtadan pəjrəhə qojьş lazьm.

Өcənin həvli qьt'asьqa qaraşlь pəjrəhələrini həvli egələri, ьdara və başqarmalarqa qaraşlь bolsa, şu ьdara өz hьsabьdan xьşt fərşləв və tyzətəturqan çajlarьnь tyzətədi.

Pəjrəhələrni pьşьq xьşt ja əsfəld bilən fərş qьlьş mymkin və fərş qьlьnqan çaj atrafdaqь jerdən bələndrək və arьq tamanьqa nişəв bolьşь lazьm.

20. Barca ьdaralar, yj ьdaralarь, həvli egələri və içərəcilər arьq ystidən eşik toqrьsьda jəni köpryklər salьв, eskilərini tyzətib qojьşlarь lazьm.

Şu məçvyrii qararnь buzqan kişilər mə'myrii tərtibdə məs'ylijətgə tartьlьв, 100 somqaca ьştraf ja 1 ajqaca məçvyrii işgə mustahьq boladьlar.

Uşbu məçvyrii qarar, ь'lan qьlьnьşь bilən on kyndən son əməlgə kirədi.

Samarqand şəhər şorasьnьn Rəjisi **Mullaçanof.**

Məs'yl katib **Slөvөgirədskii.**

Samarqand өkryg soralar ьçraьja qomьtasьnьn

QARARЬ

№ 36

1930-nci jьl 24-nci fevrəl

Ynymni kөtərə turqan və carvacьlьqnь jaxşьlajturqan tədbirlərni өtkəzgənlik ycyn 193031 nci jьlqь birləşkən qьşlaq xoçalьq salьqьdan ьmtьjazberiş toqrьsьda Өz ЬŞÇ xalq kөmisərləri şorasьnьn 1930-ncь jьl 13-nci fevrəl 18-nci san qararьnь rьvaçlaş jolьda, Samarqand өkryg ьçraьja qomьtasь **qarar qьladь:**

1. Ynymni kөtərişgə xьzmat qьluvcь qujьdaqь cьralarnь tatььq qьlqan kөllektif xoçalьqlarqa və jer çəm'ijətlərigə 1930/31 nci jьlqь qьşlaq xoçalьq əklədidən 10% mьqdarьda ьmtьjaz bөrilsin:

1) Paxtakarlik вавьda:

a) Əgrənөm jakii Paxtasajuz tamanьdan kөrsətilgən myddətlərdə hər hektərgə 35 tonna (120 ərəvə) gon salьş.

в) Paxtanь 15-nci əprel bilən 10-ncь maj arasьda ekiş.

v) Dөlə və marzalarda zərərli otlarnь bytynləj joqatьş.

2) Baharikarlik вавьda:

a) Boqdaj və ərpənin kyzgi ekinlərini өtkəziş.

в) Baharьв ekinlər ycyn jerni kyzəkdə həjdəв qaldьrьş.

v) Temir amac bilən şydgar qьlьş.

g) Maşьna bilən qatarlaв ekiş.

d) Baharьв ekinlərni 15-nci martqaca ekiş.

e) Ynymni өz vaqtьda, pişyvi bilən 2 həftədən kecikməj jьqьş.

ж) Ekin çajlarьda kөp jьllardan beri qalqan zərərli otlarnь joqatьş.

3) Carvacьlьq вавьda:

a) Syt və iş hajvanlarьnь toqrь vaqьş.

в) Jaş hajvanlarnь toqrь pərvəriş qьlьş.

v) Qьş fəsli ycyn jemni jetərlik təjjarlaв qojьş.

2. Uşbu qararnьn 1,2 və 3-nci maddalarьda kөrsətilgən caralarnьn həməsini tatььq qьlqan jəkkə dьjqan xoçalьqlarьqa 1930/31-nci jьlqь qьşlaq xoçalьq salьqь əklədidən 5% iskidkə bөrilədi.

Eslətmə: uşbu qararda kөrsətilgən ьmtьjazlar muştumzor xoçalьqlarqa tarqatьlmajdь.

3. Ynymni kөtərişgə vaqlьq caralarnь əməlgə aşьrьş və qьşlaq xoçalьq salьqьdan iskidkə bөriş məs'ələsini həl qьlьş ycyn həmə Rajьçraqomlarь və Eran Rajşorasь hyzyridə maxsus kөmisijələr xuzurьda maxsus kөmisijələr tyzilsin. Ularnьn həj'əti, qujьdaqьlardan ьbarat bolьşь lazьm: kөmisijə rəjisi—Rajəgrөnөm, a'zalar—Rajon malьja qьsmьdan və munasьв paxta, qalla, mevə, carvacьlьq həm ipəkcilik kөperətsijəsinin əgrөnөmijə xadьmlarь.

4. Samarqand өkrygidə cьqa turqan həmə gəzitələr uşbu qararnь nəşr etilgən kynidən 2 kyn icidə bassьnlar.

Samarqand өkryg ьçraqomьnьn rəjisi: **Menbajof.**

Məs'yl katib: **Məhmydөf**

Samarqand өkryg ьçraьja qomьtasьnьn məçvyrii

QARARЬ

№ 51

1930-nci jьl 18-nci fevrəl

ş. Samarqand

Trөktөrlөr ycyn, kөkləm ekin kəmpənijəsini tə'min qьlarlьq dərəçədə, jaqьş və syrkəş matьrьjallarьnь tajjarlaş munasabatь bilən idiş вавьda tuqьlqan aqьr ahvalnь nəzərgə alьв, Samarqand өkryg şoralar ьçrajьa qomьtasь **qarar qьladь:**

1. Hazьr savda qьlajtaqan və ilgəri savda qьlqan bytyn xususьь savdagərlər uşbu qarar ь'lan etiliş bilən 3 kyn icidə, өzləridə məvçyd və 37 letr (3 celək) dən aşьq sьqьşlь maj və kirəsin idişlərini өzbektөrggə tapşьrьşqa məçvyr qьlьnsьnlar.

2. Өzbektөrg bu idişlərgə Өkrsavda bөlymi tamanьdan belgiləngən qat'ьь baha bilən haq tөləjdi.

3. Uşbu məçvyrii qararnь ьçrasь Өkrsavda bөlymi və militsijəgə jyklənədi.

4. Bu qararnь bəçərməslikdə əjbdar kişilər qujьdaqь çazaqa tartьladь:

Ş. Samarqandda—100 somqaca ьştraf jakii 1 ajqaca məçvyrii işgə.

Çьzzax və Ynygyt şəhərləridə—50 somqaca ьştraf jakii 2 həftəgəcə məçvyrii işgə.

Qьşlaq çajlarьda—10 somqaca ьştraf jakii 1 həftəgəcə məçvyrii işgə.

5. Uşbu məçvyrii qarar, ь'lan edilgən kynidən kycgə kirədi.

Өkrьçraqom rəjisi: MENBAJЬF.

Məs'yl katibi: MƏHMYDƏF

„QЬZЬL ƏZBEKISTAN'QA ABUNA BOLUNIZ!"

Өzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti şoralar mərkəzii ьçraьja qomьtasьnьn

QARARЬ № 30

1930 jьl 9fevrəl ş. samarqand.

"ƏZ. ЬŞÇ məhəlli. malьjalar nьzamnamasьnьn 80-nci maddasьdaqь elavanь өzgərtiş toqrьsьda."

Өzbekistan ьçtьmaьь şoralar çymhyrijəti şoralar mərkəzi ьçraьja qəmtasь **qarar qьladь:**

1. Bə'zi məhəllii salьqlarnьn en juqarь istəfkə mьqdarь aşьrьlsьn. Şu munasabat bilən ƏZ ЬŞÇ məhəlli malьjalar nьzamnamasьnьn 80 - nci maddasьqa elavə - "Məhəllii salьqlarnьn en juqarь istəfkəsi.(ƏZ Ь Ş Ç əməldəgi qanunlar tədrijçij myasi, madda 449) qujьdaqь təhrirdə jazlьsьn:

"Өz Ь Ş Ç məhəllii malьjalar nьzamnamasьnьn 80 - nci maddasьqa elava..

Məhəllii salьq vəjeqьmlarьnьn en juqarь istəfkələri

Qandai məhəllii salьq və feqьmlar	en juqarь mьqdarь istəfkə (ьlьqa) şəhərçajlarь	qьşlaq çajlarь
1. Transport vasьtalarьdan alьnaturqan salьq		
1. Jegilə, qoşьla və minə turqan atlardan		
a) xalqь 200 mindən aşьq şəhərlərdə	[illegible]	—
в) 100 dən 200 mingəcə	75 s.	—
v) 50 dən 100 mingəcə	60 s.	—
g) 25 dən 50 mingəcə	45 s.	—
d) 25mingəcə	30 s.	—
2. myəssəsə, karxana və ajrьm kişilərnin өz xaçalьq ьhtьjaçları ycyn bolqan iş atlarьdan		
a) xalqь 100 mindən aşьq şəhərlərdə	20 s.	—
в) 50 dən 100 mingəcə	15 s.	—
v) 25 dən 50 mingəcə	12 s.	—
g) 25 mingəcə	8s.	—
3. kirəkəşlikdə maşqul bulmaqan eşək, xacьrdan:		
a) xalqь 100 mindən aşьq şəhərlərdə	6s.	—
в) 50 dən 100 mingəcə	5s.	—
v) 25 dən 50 mingəcə	3s.	—
g) 25 mingəcə	2s.	—
4. Aftamaşьna və motoitsikinin hər kycidən:		
a) xalqь 100 mindən aşьq şəhər çajlarьda	12 s.	—
в) 50 dən 100 mingəcə	10 s.	—
v) 25 dən 50 mingəcə	8s.	—
g) 25 mingəcə	6s.	—
5. mator keməsinin hər kycidən	9s.	9s.
6. Hər velesipeddən	5s.	3s.
7. kirəkəş at və tyjənin hər biridən:		
a) xalqь 100 mindən aşьq şəhərlərdə	45 s.	—
в) 50 dən 100 mingəcə	30 s.	—
v) 25 dən 50 mingəcə	24 s.	—
g) 25 mingəcə	15 s.	—
8. kirəkəş eşək və xacьrnьn hər biridən		
7-nci maddadakөrsətilgənistəfkələr lekin 30% mьqdarьda.		
9. kişi taşьjturqan hərbir kemə jakii jəlikdən, məvsymigə	7s.	2s.
10. Hər bir jykkəş kemə, qajьqdan unqa artьlqan hər 1000 put jykdən (1000 putqa tulmaqan jyk tygəl 1000 putdan hьsablana dь), məvsymigə	15 s.	15 s.
11. Hər bir paromdan, məvsymigə	23 s.	23 s.
II. Jerik şaxlь hajvandan alьnaturqan salьq		
1. xalqь 100 mindən aşьq şəhərlərdə	9s.	—
2. 50 dən 100 mingəcə	8s.	—
3. 25 dən 50 mingəcə	6s.	—
25 mingəcə	3s.	—
III. Şəhər çajlarьqa pləkət'rekləm və ьlanlardan alьnaturqan salьq		
a) qьsqa myddətli pləkət və əfişələrdən, pləkət jakii əfişanin hər bir kvədrət verşəgi ycyn, tygəl bir min və 1000gə tolmaqan nusxalardan	2 t.	•
в) dajьmьь reklləm, şuçymlədə jaruqlьq reklləmləridən, hərkvadrət arşьn ycyn ajьqa	1s.	—
ьajьmьь reklləm. vestəfkələrdən jakii ein kəmidə 100mingəcə mьqdarьda japьştьrьlqanlarьdan salrq 2 mərtəbə kəməjtjrilədi. Krөnştijndəgi vestəfkələrgə reklləmə qatarьda tөlənədi.		
IV. Şəhər çajlarьda rojxat (prəpliskə) ycyn alьnaturqan salьq		
Şəxsьь gyvahnama bolьв xьzmat qьlqan hər bir hyççətni rojxat qьlьşdan:		
a) işçi və xьzmatcьlar həmular qatarьqa qojьlqan kətegorilərdən	10 t.	—
в) kystər və ьxtьjarьь kəsв Kişilərdən		
v) başqalardan		20 t.
2. Vstəfkələrnin juqarьdaqьca aşnvь 1929 jьl 1-nci өktəbirdən əməlgə kirtilsin.		1 s.

Өz. ЬŞÇ şoralar mərkəzii ьçraqom rəjis or unbasarь:

Abeduvə

Өz. ЬŞÇ şoralar mərkəzii ьçraqom sərkatib orunbasarь: Tanalskii

Өzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti şoralar mərkəzii ьçraьjjə qomьtasьnьn

QARARЬ

1930-nci jьl, 1-nci jevral, № 12.

samarqand.

veksillər toqrьsьdaqь nьzamnamanьn 2 nci maddasьqa bolqan birinci eslətişnin təhririni өzgərtiş haqьda

Өzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti şoralar mərkəzii ьçraьjjə qomьtasь qarar qьladь:

veksillər toqrьsьdaqь nьzamnamanьn (əməldəgi qanunlarnьn myntəzəm jьqьndьsь qьsьm 8, madda 457-2-nci maddasьqa bolqan birinci eslətiş qojьdaqь təhrirdə lazlьsьn:

ESLƏTIŞ — 1. veksildə unьn məzmənini өzgərtəturqan hər qandaj tyzətişlər veksil bөrgycinin ьmzasь aldьdan tasdьqlanьşь lazьm. veksilnin məbləqigə hec qandaj tyzətiş kirgizişkə jol qojьlmajdь. veksil qaqazь өzi şəxsən ьmza qьla almajdurqan (savadsьzlьq, kəsəllik, kөrlik və başqalar səbəbli) veksil bөrgyci ycyn unьn ьltьmasь bojьnca başqa kişi tamanьdan ьmzalansa mymkin, bu kişinin ьmzasь natarьjuslьq ьdarasь jakii xalq sodь tamanьdan tasdьqlanьşь lazьm.

өzьşç şoralar mərkəzii ьçraqom rəisinin vəzifələrini vaqtьnca bəçəryci:

Ьslamьf.

өzьşç şoralar mərkəzii ьçraqom sərkatib muavьnь:

Tanalskii.

Өzbekistan ьçtьmaьь şora çymhyrijəti xalq kөmisərləri şorasьnьn

Qararь

1930-nci jьl 24 ncı fevrəldə.

San 37. Samarqand.

„Savda registrətsijəsinin abarot əlaməti bojьnca xususьь işxanalarqa çarьь qьlьş toqrьsьda"

Savda registrətsijəsi haqьda 1927-nci jьl, 31-nci avqust ta'rьxlь nьzamnamanьn 10-nci maddasьdaqь 2-nci eslətməsigə benaan (SSSR qanunlar jьqьndьsь, 1927-nci jьl, san 57, madda 579) ƏzЬŞÇ xalq kөmisərləri şorasь qarar qьladь:

1. Savda registrətsijəsi haqьda 1927-nci jьl 31-nci avqust ta'rьxlь nьzamnamanьn əməlii, kəsв rəvişidə savda və sanaat işi bilən şuqullanucь və sanaat salьqь əklədi hьsabьdan aldьn bөriləturqan pul (avans), ular ycyn, salьq inspektөrləri tamanьdan ottuz (30) min som və undan artьq bөlgilənətturqan jьlьq abarot jyzəsidən hьsablanqan çismii şaxslarqa çarьь qьlьnsьn.

2. Өz.ЬŞÇ xalq malьja kөmisərligigə, bu qararnьn 1-nci maddasьnьn əməli astьqa tyşəturqan şaxslarnьn rojxatlarьnь өkryg malьja və өkryg savda bөlymləri tamanьdan hər kvərtəldə mə'lym qьlьв turьlьşьnь muqarrar qьlьş təklif qьlsьn.

Өz. ь. ş. ç. xalq kөmisərləri şorasьnьn rəis orunbasarь: **Baltavajьf.**

Өz. ь. ş. ç. xalq kөmisərləri şorasьnьn işlər mydiri: **Fəjzyllin.**

Өz. ь. ş. ç. xalq kөmisərləri şorasьnьn katibi: **Petrof.**

QARAR

1930-nci jьl, 6-nci mart, № 46, Samarqand

Өz.ь.ş.ç. suqarьş ьhtьjaçlarь yçyn açrətiləturqan majdanlar (arьq bojlarь) və jer ucastkalarь toqrьsьdaqь nьzamnamanь tasdьq qьlьş və əməlgə kirgiziş haqьda

Өzbekistan Ьçtьmaьь Şora Çymhyrijəti Şoralar Mərkəzii Ьçraьjjə Qomьtasь və Xalq Kөmisərləri Şorasь q a r a r q ь l a d ь l a r—

1. Өz.ь.ş.ç. orman qanunlarь məçmyəsinin (Өz.ь.ş.ç. əməldəgi qanunlarьnьn myntəzəm jьqьndьsь madda 445) 37-nci maddasьqa bolqan eslətişni kenəjtiriş jolьda, Өz.ь.ş.ç. ni suqarьş ьhtьjaçь ycyn baş arьqlar, taqsьmcь arьqlar və kөllektyrlər (zavьrlar, zəhbyrlər) bojьda əçrətiləduqan majdanlar (arьq bajlarь) həmdə jer ucastkalarь toqrьsьda qojьda jazlьqan nьzamnama tasdьq qьlьnsьn və əməlgə kirgizilsin.

2. Şu qarar nəşr etilişi bilən çymhyrijət suvlarь toqrьsьdaqь vaqtlьq qa'ьdalarnьn 17-nci maddasь өzigə bolqan eslətişi bilən və 59, 60, 61, 62-nci maddalarь bөkər qьlьnsьn.

Өz. ь. ş. ç. şoralar mərkəzii ьçraqokьnьn rəisi: **Axunbavajьf**

Өz. ь. ş. ç. Xalq Kəmisərləri Şorasьnьn rəis muavьnь **Baltavajьf.**

Өz. ь. ş. ç. şoralar mərkəzii ьçraqom sərkatib muavьnь **Tanalskii.**

Samarqand өkryg ьçraqomьnьn qararlarь

Samarqand şəhər şorasьnьn

Məçvyrii qararь

2-nci mart 1930-nci jьl № 32.

ş. Samarqand.

Samarqand şəhərini sihhijə çihətidən saqlam qьlьş tiləgidə, şəhər şorasь qarar qьladь:

Jollar və pəjrəhələrьfla faslьq, laj, axlat və cəndən bytynləj taza qьlьnsьn, Xala-çajlar, axlat quduqlarь tazalansьn və dyryst remənt qьlьnsьn. Tazalaqandan son şul məçvyrii qararda kөrsətilgən tarьqada taza saqlansьn.

Şəhərni kөkləm caqьda tazalaş toqrьsьda

15-nci martdan 15-nci əprelgəcə taş jollar və pəjrəhələr lajdan, axlat və cəndən bytynləj taza qьlьnsьn, bunьn ycyn:

1. Barca həvli egələri, həvli başqarucьlarь, dөvlət və hərbi ьdaralar, kөperətif və çamaat təşkilatlarь kөrsətilgən myhlətdə өz qьt'alarьqa qaraşlь taş jollarnь laj, axalat, və cəndən həmdə arьqlarnь tazalab jьqьlqan laj və axlatnь өz hьsablarьdan axlat təkiş ycyn şulməçvyrii qararnьn 3-nci maddasьda kөrsətilgən çajqa, cьqarьşlarь lazьm.

ESLƏTMƏ: 1. Çamaatqa taalluq və adamsьz çajlar Məhəlli xoçalьq bөlymi tamanьdan tazalanadь.

ESLƏTMƏ: 2. Өzləri olturmaj, içərə qoja turqan həvli egələri, həvlinin sifəti və turьş çajlarqa qaramasdan, өz hьsablarьqa tazalaşlarь lazьm.

2. Şu məçvyrii qararnьn 1-nci maddasьda kөrsətilgən myhlətdə, həvli səhni, xalaçajlar, axalat quduqlarь həm tazalansьn. Barca ьflasliklərni axalat təkiş çajьqa cьqarmaq lazьm.

ESLƏTMƏ: Jəni xalaçajlar və axlat quduqlarьnь jalqьz sihhijə kөzətyvcisinin ruxsatь bilən tasdьq qьlьnqan plan bilən qьlьş mymkindir.

3. Şəhərni tazalaş işlərini ajrьm rajonlar şu myhlətlərdə bəçərədilər:

a) Vəgzəl rajonь—25-nci martdan başlan 3-nci əprelgəcə.

в) Dzerzinskii rajon (savьq jəni şəhər) 15-nci dən 25-nci martqaca.

v) Lenin rajonь (savьq eski şəhər) 3-nci dən 12-nci əprelgəcə.

Jol və pəjrəhədən toplanqan laj və axlatlar qujьdaqь çajlarqa cьqarьladь:

Vəgzəl rajonь—Maxav qьşlaq janьdaqь çərlərgə cьqarьb tykədilər.

Jəni şəhər — Tatar şəhərcəsinin arqasьdaqь çərgə cьqaradьlar.

Eski şəhər—kyşxana arqasьdaqь axlat təkiləturqan çərlərgə cьqaradьlar.

Ьflasliklar və axlatlar axlat təkilə turqan çajqa cьqarьladь. (Qamьş bazarь arqasьda—Afrasьjabda).

4. Qararnьn 1-nci maddasьda ətjtilgən kişilər və təşkilatlar 3-nci maddada kөrsətilgən myhlətlərdə tazalaş işini bəçərməsələr mə'myrii tərtibdə məs'yliətgə tartьlьв, 100 somqaca ьştraf jakii bir ajqaca məçvyrii işgə mustahьq boladьlar. Ularqa qaraşlь çajlarnь Məhəlli xoçalьq bөlymi, şular hьsabьdan qьladь.

5. Şu məçvyrii qararnьn bəçərilişini kөzətib turьş Məhəlli xoçalьq bөlymi, mə'myrijət bөlymi və sihhijə nazaratьqa jyklətiladi. Tazallaş davamьda şu ьdaralarnьn məs'yl vəkilləri şəhərni tazalaşqa rəhbərlik qьlьв turьşlarь kerək.

6. Jollar, pəjrəhələr həvli və arьqlarnь tazalaş mə'rəkəsi, şu qararnьn 5-nci maddasьda ətjtilgən ьdara vəkillərindən ьbarat tyzilgən kəmisijələr tekşirib cьqqandan son, tamam bolqan deв hьsablanadь.

Kəmisijə 2-nci dəf'ə tazalaşnь təklif qьlsa, təklifnь bəcərіş məçvyriidir.

Həvlilərni tutmaq tərtibi

1. Həvli səhnini taza saqlaв, axlat, ьflaslik, həm tyrli nurьlarnь, aqzь japьq jəşikgə toplaв, kөpəjgən sarь, hər halda 2 ərəvədən zьjad bolmasdan, həvlidən cьqarьş lazьm.

ESLƏTMƏ: Avcakarlik və bөqlarnь gөnləş ycyn nurnь jalqьz baqlar və palьzlarda, bunьn ycyn maxsus qьlьnqan, qamьş, borja və başqa nərsələr bilən bastьrьlьв qojьlqan toplamlarda saqlaş lazьm, bьraq arьq, havuz və turьş yjidə 9 arşьndan jaqьn bolmasьn. Hər halda, yjib qojьlqan nurnь şundaj saqlaş kerək, kii jaqmьr vaqtьda suv saqlana turqan çajlarqa suvь və cəni өtməsin.

2. Qьt,ada suv toplanьв, kөlmək bolьв qala turqan cuqurlar bolsa, unda tupraq tөkib tөkizləş lazьm.

3. Həvli jyzidə həm kөcədə axlat, juvundь və başqa ьflasliklər, məsələn, kir suvlarьnь taşlav mən